

Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla

šestiletý

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5 - Radotín

2018

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
1.1. Název	3
1.2. Vzdělávací program	3
1.3. Studijní forma vzdělávání	3
1.4. Předkladatel	3
1.5. Zřizovatel	3
1.6. Platnost dokumentu	3
2. Charakteristika školy	4
2.1. Velikost školy	4
2.2. Vybavení školy	4
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Profil absolventa	7
3.3. Organizace přijímacího řízení	7
3.4. Organizace maturitní zkoušky	7
3.5. Výchovně vzdělávací strategie	7
3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.7. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	11
3.8. Začlenění průřezových témat	12
4. Učební plán	14
5. Učební osnovy	17
Český jazyk a literatura	18
Anglický jazyk	35
Francouzský jazyk	46
Německý jazyk	66
Matematika	86
Fyzika	105
Chemie	118
Biologie	129
Zeměpis	144
Geologie	155
Společenské vědy	158
Dějepis	170
Profesní příprava	185
Tělesná výchova	188
Výchova ke zdraví	198
Informační a komunikační technologie	202
Hudební výchova	211
Výtvarná výchova	218
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	225
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	225
6.2. Autoevaluace školy	229

1. Identifikační údaje

1.1. Název

Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla
Zpracován dle RVP ZV a RVP G

1.2. Vzdělávací program

Šestiletý vzdělávací program

1.3. Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4. Předkladatel

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

IČ: 61384992

Resortní identifikátor školy: 600005500

IZO: 061384992

Ředitel školy: RNDr. Jana Hrkalová

Koordinátor tvorby ŠVP: RNDr. Jana Hrkalová

Kontakty: Tel. 257 911 680

Fax. 257 911 680

e-mail: sekretariat@gop.cz

www.gop.cz

1.5. Zřizovatel

Hlavní město Praha

Magistrát hlavního města Prahy

Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

1.6. Platnost dokumentu

Datum: **od 3. 9. 2018**

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium Oty Pavla poskytuje úplné střední všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Nachází se v krásném a klidném prostředí Prahy 5-Radotína na břehu řeky Berounky na rozhraní krajů Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Patří mezi nejmenší gymnázia v Praze, neboť v deseti třídách studuje přibližně 280 žáků.

Gymnázium v Radotíně bylo založeno v roce 1953 jako jedenáctiletá střední škola. Čestný název Gymnázium Oty Pavla byl škole propůjčen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR 1. února 2000 a je výrazem uznání dobré dlouholeté práce školy.

2.2. Vybavení školy

Pro výuku všech předmětů poskytujeme dobré technické zázemí. Škola má pro práci žáků 11 učeben, včetně laboratoře biologie a chemie, studovnu a knihovnu. Pro relaxaci je žákům k dispozici malá zahrada, v budově jsou instalovány automaty s nápoji a malým občerstvením. Školní kopírku na chodbě mohou využívat nejen učitelé, ale i žáci. Stravování žáků je zajištěno v jídelně sousední budovy základní školy.

Knihovna školy obsahuje více než 7 tisíc svazků beletrie a odborné literatury, včetně moderních zahraničních učebnic a cizojazyčné literatury. Velmi dobře je vybavena odborná učebna informatiky a výpočetní techniky, hudební výchovy, fyziky, biologie a chemie včetně laboratoří. Využití informačních technologií je možné ve všech učebnách a kabinetech školy díky instalaci počítačové sítě v celé budově školy. Práce s internetem je žákům umožněna i mimo vyučování. Výuka tělesné výchovy probíhá ve vedlejší budově základní školy a Sportovní hale v Radotíně. Dále využíváme radotínský lehkooatletický stadion, hřiště na fotbal, volejbal a softbal a nové koupaliště Biotop Radotín.

Velká pozornost je věnována zkvalitňování prostředí školy. Učebny jsme postupně vybavili novým nábytkem a osvětlovacími tělesy. Důraz je kladen na estetickou úroveň úprav interiéru. V letech 2000–2009 proběhlo několik rekonstrukcí budovy – oprava fasády, oken, elektroinstalace a sociálních zařízení. Největší rekonstrukce budovy se uskutečnily v letech 2010–2011, při nichž škola získala nové podkrovní učebny, nová okna, dveře a podlahy. Učitelé mají k dispozici sborovnu, 5 kabinetů a malé fit-centrum. V současné době plánujeme přestavbu zahradního pavilonu.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Výuka všech předmětů je zabezpečena plně kvalifikovaným a stabilizovaným pedagogickým sborem. Anglický jazyk vyučují také rodilí mluvčí.

V současné době je sbor tvořen 30 pedagogy, z nichž někteří působí pouze na částečný pracovní úvazek. Více než třetinu tvoří muži a téměř čtvrtina pedagogů na našem gymnáziu působí celou svou profesní kariéru, někteří jsou dokonce absolventy našeho gymnázia. Vzájemné vztahy v profesorském sboru jsou velmi dobré, přátelské.

Na škole působí jeden pedagog se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů a jeden pedagog zaměřený na environmentální výchovu. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje se školní psychologkou.

Díky citlivému přístupu pedagogů a menšímu počtu žáků je Gymnázium Oty Pavla typem „rodinného gymnázia“. Individuální přístup učitelů k žákům přispívá k dobrým vzájemným vztahům a příjemné pracovní atmosféře. Tradicí jsou i velmi pěkné vzájemné vztahy žáků celé školy. Toto vše se odráží také na pozitivních vzájemných vztazích žáků, které fungují i meziročníkově.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.4.1. Projektová výuka

Projektová výuka je součástí výchovně vzdělávací práce školy. Každoročně probíhají **projekty rozvoje tělesných schopností žáků, projekty jazykové a projekty posilující sociálně a kulturně-vzdělávací úroveň žáků.**

- V rámci **projektu rozvoje tělesných schopností žáků** každoročně organizujeme lyžařské kurzy 3. ročníků, vodácké kurzy v 5. ročnících na Berounce a Vltavě a turisticko-ekologické pobyty 4. ročníků ve Středisku ekologické výchovy na Rýchorské boudě v Krkonoších.
- **Výuka cizích jazyků** je průběžně doplňována zahraničními poznávacími a výměnnými zájezdy a spoluprací s Britskou radou, Francouzským Institutem a Goethe Institutem v Praze.
 - a) Ve výuce anglického jazyka nabízíme dle časových a organizačních možností například tyto projekty:
 - Média (spolupráce s Channel Crossings)
 - Evropský parlament mládeže (EYP den)
 - Political party (žáci obhajují politické programy a učí se argumentaci, vyzkouší si volby)
 - Sightseeing in Prague (studenti se stávají průvodci po Praze)
 - Topical events (práce s autentickými materiály, hledání řešení)
 - dle svého výběru vyučující zařazují i jiné projekty (např. class survey), studenti vytvářejí vlastní prezentace a představují před studenty zadaná témata.
 - b) Do výuky německého jazyka zařazujeme individuální i skupinové projekty dle jazykové úrovně studentů a dle organizačních a časových možností:
 - témata z každodenního života (moje bydliště, volnočasové aktivity – sport, hudba, ...)
 - témata zaměřená na realie německy mluvících zemí a České republiky (Praha – poznáváme Královskou cestu, Kafkova Praha)
 - v rámci mezipředmětových vztahů – projekt literárně-kulinářský (spolupráce s francouzskou sekci)
 - c) Během celého studia francouzského jazyka jsou zařazovány projekty individuální i skupinové dle jazykové úrovně studentů:
 - témata z každodenního života (dům mých snů, mládež a hudba, sport a zdravý životní styl, ...)
 - témata zaměřená na realie francouzsky mluvících zemí a České republiky (Praha, Paříž, regionální gastronomie, média a jejich nástrahy, problémy současného světa, ...)
 - v rámci mezipředmětových vztahů – projekt literárně-kulinářský (spolupráce s německou sekci)

- **Projekt rozvoje sociálních a kulturních schopností žáků** každoročně tvoří seznamovací kurzy 1. ročníků, literárně-historické a další odborně zaměřené exkurze i kulturní akce pořádané pro naše žáky i veřejnost. Patří k nim cykly komponovaných večerů (literatura, divadlo, film) a koncerty školního pěveckého sboru.

2.4.2. Mezinárodní spolupráce

Naše škola navázala spolupráci s partnerskou školou v Petrohradu. Studenti obou škol si dopisují v anglickém jazyce a mají možnost se v rámci školou organizovaného zájezdu osobně seznámit a získat přehled o výuce na dané škole a zapojit se do výuky anglického jazyka. Někteří studenti si anglicky dopisují se studenty ze švýcarského gymnázia Kantonsschule Romanhorn.

Již několik let se pravidelně konají návštěvy žáků Sankt-Ursula-Gymnasium Geilenkirchen (Nordrhein-Westfalen). Naši žáci připravují prohlídku okolí školy a Prahy a společně se účastní výuky.

Jazyková výuka je každoročně doplňována výměnnými a poznávacími zájezdy. Kromě poznání historie a kultury jiné země studenti překonávají jazykovou bariéru a někteří navazují i dlouhodobé přátelské vztahy. Téměř každoročně mají studenti možnost účastnit se poznávacích zájezdů do Anglie, Francie, Německa a Rakouska.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

K výchovně vzdělávací práci Gymnázia Oty Pavla patří také spolupráce se zřizovatelem, spolupráce se školskou radou, spolupráce s rodiči žáků, se školním psychologem, s Městskou částí Praha 16-Radotín, radotínskými firmami a podniky a různými vzdělávacími institucemi.

Sdružení rodičů a přátel Gymnázia Oty Pavla, které je v současné době občanským sdružením, finančně podporuje vzdělávací aktivity žáků a účast ve sportovních soutěžích. Kromě toho každoročně organizuje maturitní ples školy.

Dlouhodobá spolupráce s Obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze 5 je založena na úzkém kontaktu školní psycholožky s výchovnou poradkyní školy. Kromě řešení individuálních problémů žáků i jejich rodičů se školní psycholožka každoročně věnuje začínajícím žákům. 80 % žáků 3. ročníků využívá možnost odborného profesního testu pro výběr budoucího povolání.

Dobrá spolupráce s Městskou částí Praha 16-Radotín je výsledkem aktivního zapojení žáků i pedagogů Gymnázia Oty Pavla do kulturně-společenského života v Radotíně. Dlouhodobí firemní partneři školy – některé radotínské firmy – oceňují práci školy a její působení v regionu různými formami spolupráce i finanční podporou výchovně vzdělávací činnosti.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

V současné době Gymnázium Oty Pavla nabízí šestileté denní studium všeobecné s rozšířenou výukou anglického jazyka a čtyřleté denní studium se všeobecným zaměřením.

3.2. Profil absolventa

Studium obou oborů je všeobecným základem pro vysokoškolské studium přírodovědných, technických a humanitních oborů nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Gymnázium plně podporuje rozvoj talentovaných žáků ve všech oborech rozmanitou nabídkou volitelných předmětů, individuální přípravou na předmětové soutěže i účasti v mnoha vzdělávacích projektech.

Od 3. ročníku se čtyřleté studium (od 4. ročníku šestileté studium) profiluje formou volitelných předmětů, ke kterým patří programování, konverzace v cizích jazycích latina, španělština, dějiny umění, deskriptivní geometrie a semináře ze všech hlavních předmětů. Ve všech třídách jsou hodiny anglického jazyka doplněny výukou rodilých mluvčích.

Přestože naše škola patří mezi nejmenší gymnázia v Praze, každoročně jsou naši žáci úspěšní v celopražských i celostátních kolech předmětových soutěží.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Ve výsledcích přijímacího řízení jsou ze 75 % zohledněny přijímací zkoušky, přibližně 25 % je zohledňován prospěch ze základní školy. Navíc se přihlíží také k umístění žáků na předních místech v obvodních, krajských a celostátních předmětových soutěžích.

Absolventi základních škol a další uchazeči konají písemné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky v rozsahu učiva základní školy.

Organizace přijímacího řízení podléhá platným legislativním předpisům a aktuálním pokynům zřizovatele.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se skládají ze společné a profilové části. Průběh je řízen školským zákonem č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění. Gymnázium Oty Pavla zajistí přípravu žáků na volitelnou zkoušku společné části maturitní zkoušky z matematiky a občanského základu.

3.5. Výchovně vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávací činnosti je naše gymnázium zaměřeno na rovnoměrný rozvoj jednotlivých klíčových kompetencí žáků. Důraz je kladen nejen na odbornost jednotlivých studovaných předmětů, propojení s praxí, ale také na jazykovou komunikaci.

Kompetence k učení

a) Reflexe učebního procesu

- Učitelé vedou žáky individuálně nebo skupinově k hodnocení své vlastní pracovní činnosti.

- Učitelé podněcují žáky ke stanovení svých osobních cílů (např. k určitému období zlepšit se v psaní esejů či v debatách nebo dokázat se dorozumět v běžných denních situacích v cizím jazyce).
- V hodinách se využívá týmová práce – učitelé žáky učí, jak si práci organizovat (jak efektivně rozdělit úkoly mezi členy týmu a jak důležitý je „timing“), jak práci prezentovat a obhajovat. Učitel pomáhá s reflexí, chválí i vysvětluje chyby v postupu, navrhuje řešení.
- Učitelé cíleně vedou žáky k práci s různými informačními zdroji a k jejich porovnávání, a to s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Učitelé vedou žáky k sebereflexi a schopnosti naslouchat ostatním přes „feedbacky“ (zpětnou vazbu) na hodinách. Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili, dávali rady i věcně kritizovali, a tím sami byli schopni přijmout hodnocení, radu i kritiku.

c) Práce s informacemi

- Učitelé motivují a učí žáky pracovat s různými zdroji informací – jak tištěnými, tak elektronickými. Žáci se učí informace správně prezentovat i kriticky hodnotit. (Sem opět patří cizojazyčný projekt „Media“, kde jsou žáci vedeni k samostatnému získávání informací z různých zdrojů.)
- Učitelé žáky učí, jak vypracovat esej, projekt a jak se připravit na debatní cvičení, soutěž či olympiádu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby svou práci hodnotili, a tak se vyjadřovali ke svému pokroku.
- Učitelé cíleně vedou žáky k práci s různými informačními zdroji a k jejich porovnávání, a to s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Žáci jsou vedeni ke zpracování tzv. seminární práce z jednoho maturitního předmětu – v ní samostatně řeší určité téma či problém a jsou motivováni pracovat s různými zdroji informací. Tato práce vzniká v průběhu 4. ročníku pod vedením příslušného učitele, žák ji obhazuje při maturitní zkoušce před komisí.

Kompetence k řešení problému

a) Reflexe procesu řešení problému

- Učitel hodnotí schopnosti, vědomosti i dovednosti žáka (chválí i podněcuje ke zlepšení). Žák je současně motivován k samostatnému řešení problému.
- Učitel rozvíjí schopnost žáků rozpoznat a definovat problém, rozpracovat jej a řešit. Jsou motivováni ke snaze hledat více variant řešení.
- V určitých předmětech jsou žáci učitelem vedeni k využívání rozdílných metod při řešení problému (např. metody logické, matematické, empirické i heuristické).

b) Práce s informacemi

- Žáci jsou vedeni ke kritickému přístupu k informacím – vytváří si návyk ověřovat si je a dokládat jejich správnost. V určitých předmětech učitel žáky učí, jak svůj přístup a svá tvrzení formulovat a obhajovat v projektech i debatách s ostatními žáky.
- Učitel žáky podněcuje k otevřenosti, ke hledání i používání originálních řešení.

Kompetence komunikativní***a) Reflexe komunikativního procesu***

- Z praktických ukázek školní slovní interakce, jako jsou dialog, interview a debata, se žáci učí tyto komunikativní dovednosti používat i ve svém osobním i občanském životě.
- V určitých předmětech jsou žáci vedeni k psaní kompozic či esejů, v nichž se učí vyjadřovat jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru – např. argumentace, stížnost, objednávka, žádost o práci, poděkování, omluva i pozvání.
- V hodinách se žáci učí vystupovat se svými prezentacemi – učí se udržovat tzv. „eye contact“, zdokonalují se v jasné artikulaci a jistotě projevu.

b) Práce s informacemi

- Žáci jsou vedeni k využívání nejnovějších informačních a komunikačních technologií (účastní se příspěvkových debat na internetovém diskusním serveru, využívají internetový „chatový“ program ICQ, MSM Messenger při rozličných zájmových i odborných rozhovorech). Žáci jsou podněcováni k tomu, aby si zařídili brigádu, odborný či zájmový kurz, výlet apod.
- Učitel žáky učí matematickým a grafickým vyjádřením informací různého typu, vede je k tomu, aby těmto vyjádřením porozuměli a používali je.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou učiteli záměrně vystavováni srovnávání svých reálných fyzických a duševních možností s ostatními žáky – účastní se sportovních soutěží, exkurzí a společných výletů. V 1. ročníku mají žáci možnost na adaptačním kurzu intenzivně poznat sami sebe i své nové spolužáky za přítomnosti psychologa.
- Učitelé využívají modelových i skutečných situací, kdy záměrně mění pokyny i zavedené postupy při práci. Zároveň žáky učí, jak na nové podněty reagovat a být flexibilní.
- Při práci ve skupině učitel upozorňuje a zejména pozitivně hodnotí individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků. Pomáhá jim využívat je v organizování společné činnosti.
- Učitel sám řeší konstruktivně a s nadhledem vzniklé konflikty mezi žáky a svým příkladem učí žáky stejnému přístupu.
- Učitel si váží každého jednotlivého žáka.

Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni prostřednictvím třídních učitelů a individuálního přístupu ke stanovení cílů nejen s ohledem na své vlastní potřeby, ale i na potřeby celé skupiny či třídy.
- Učitel přistupuje k práci zodpovědně, využívá kreativní a inspirační metody. Pro své žáky je svým chováním vzorem.
- Žáci jsou při psaní esejů, při diskuzích a debatách vedeni k tomu, aby se vyjadřovali ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomění si svých vlastních práv. Učí je obhajovat svá práva i své názory, ale také názory jiných.
- Žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídy, k pomoci slabšímu či komukoliv, kdo to potřebuje.

- Učitelé podněcují žáky k účasti na aktivitách týkajících se společenského dění. Motivují je zapojovat se aktivně a zcela přirozeně do občanského života (např. výstavy jejich soukromých i školních prací, pořádání divadelních i hudebních představení pro veřejnost, účast na humanitárních akcích apod.).

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vytváří prostor pro debatu s žáky, navozuje otázky směřující k budoucí profesi s ohledem na individuální potřeby i možnosti, motivuje žáky k vzájemné diskuzi. Žáci jsou vedeni k prezentaci svých plánů, píší o nich v kompozicích, vytvářejí modelová interview. Žáci mají možnost zvolit si semináře s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Učitel je osobnostním i odborným vzorem pro žáky. Motivuje žáky k četbě a studiu kvalitní nepovinné literatury, která rozšiřuje jejich oborové znalosti, ale zároveň se tato podílí na rozvoji jejich osobnosti.
- Učitel využívá kreativní a inspirační metody. Žáci jsou vedeni k práci v týmech, k vzájemnému soutěžení, kdy vítězí lepší nápad a zcela nová myšlenka či postup řešení.
- Učitel podněcuje žáky k dosažení cíle přiměřenými nároky a podporuje je v jejich snažení. Učitel hodnotí práci žáků a rozбором výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci a jejím výsledkům.

Splnění takto široce pojaté vzdělávací činnosti lze dosáhnout organizováním nejrozličnějších vzdělávacích aktivit i mimo vlastní budovu školy a zapojením samotných žáků nejen do chodu školy, ale i spoluprací s dalšími partnery školy. Proto budeme pokračovat ve stávajících aktivitách a dále budeme podporovat především možnosti zahraničních studijních výměn, pobytů a stáží.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší škole se vyučující individuálně věnují nejen žákům mimořádně nadaným, ale také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a využívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 10)

Škola je uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). V něm jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud podpůrná opatření nevedou k pozitivním změnám ve vzdělávání a výsledcích vzdělávání žáka doporučujeme žákovi a zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 11)

Škola uplatňuje podle doporučení školského poradenského zařízení. Žákům s SVP s PPO vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních vzdělávacích potřeb.

Žáci se studijními potížemi nalézají účinnou pomoc u třídních profesorů, vedení školy, výchovného poradce a školní psycholožky. Ve spolupráci s rodiči se snažíme příčiny případných studijních potíží identifikovat a účinně s nimi pracovat.

3.7. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům je v případě jejich zájmu a potřeby, na základě jejich žádosti, umožňováno studium s upravenou formou vzdělávání.

Žákům, kteří chtějí studovat v zahraničí, umožňujeme studijní pobyty formou přerušení studia. Po návratu mohou pokračovat na naší škole bez ztráty doby strávené v zahraničí (výsledky studia některých předmětů v zahraničí lze přímo započítat podle předložených dokladů, z ostatních předmětů je nutno vykonat dodatečné zkoušky).

Vyučující naší školy věnují nadaným žákům trvale zvýšenou pozornost. Vedou je k rozvoji nadprůměrných schopností (studium odborné literatury nad rámec učiva stanoveného osnovami, zadávání individuálních náročnějších úkolů, referátů a seminárních prací). Talentované žáky se snažíme připravovat a zapojovat do odborných soutěží, mohou navštěvovat odborné kroužky.

Žákům jazykově nadaným nabízíme přípravu k absolvování mezinárodních zkoušek z anglického, německého a francouzského jazyka. V nabídce volitelných a nepovinných předmětů máme pro nadané žáky připraveny vedle běžné nabídky německého a francouzského jazyka i další jazyky – latinu a španělštinu.

Žáci s uměleckým nadáním mohou rozvíjet své schopnosti ve školním pěveckém sboru nebo v rámci nepovinné výtvarné výchovy.

Žáci se sportovním nadáním jsou zapojováni do sportovních soutěží a reprezentace školy.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Realizováno v předmětech					
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Osobnostní a sociální výchova							
	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Fr, N		VV	SV, HV, VV	N, TV	N, TV
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A	A	A, N, TV	SV, A, TV	A, TV	A, TV
	Sociální komunikace	A, Fr	A, Fr, N	A, Fr, F, ICT, TV	SV, A, Fr, N, TV	A, Fr, N, TV	A, Fr, N, TV
	Morálka všedního dne			VZ	SV	SV, TV	TV
	Spolupráce a soutěž	A, Fr, N	A, N	A, N, Fy, ICT, TV	SV, A, N, TV	A, Fr, N	A, Fr, ICT
Výchova demokratického občana							
	Občanská společnost a škola	A, SV	A, Fr				
	Občan, občanská společnost a stát	SV	A, N				
	Formy participace občanů v politickém životě	SV					
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	SV					
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech							
	Globalizační a rozvojové procesy			D, ICT, HV		A, Z	A
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky				D	D, Z	Z
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce					D	SV, Fr
	Žijeme v Evropě	A	A, Fr, N	D, Č, A, F, Ch, B, Ge	A, Fr, N, F	D, Č, A, Fr, F	SV, A, Fr, Z
	Vzdělávání v Evropě a ve světě	A	A	A, Fr	A, SV, Fr, VV	A, Fr, N	A, Fr, N
Multikulturní výchova							
	Základní problémy sociokulturních rozdílů			D	D, SV	A	A
	Psychosociální aspekty interkulturality			HV	D, SV	A	A
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Fr, N	Fr, N	N	N	A, Fr, N	A, Fr, N
Environmentální výchova							
	Problematika vztahů organismu a prostředí					INT(B)	
	Člověk a životní prostředí		Fr		Ch	A, F, Z, INT(B)	A, Fr, N
	Životní prostředí České republiky				F	A, Z, INT(B)	A, Fr, N

Mediální výchova							
	Média a mediální produkce			ICT, VV	D, SV	D, Fr, F, TV	Fr, TV
	Mediální produkty a jejich významy		A	VV, ICT, VZ, TV	A, Č, TV	A, Fr, TV	A, Fr, N, TV
	Uživatelé			VZ, VV	SV, VV		
	Účinky mediální produkce a vliv médií		Fr		Č, HV		
	Role médií v moderních dějinách					D	Č

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Č	Český jazyk a literatura
A	Anglický jazyk
Fr	Francouzský jazyk
N	Německý jazyk
M	Matematika
F	Fyzika
Ch	Chemie
B	Biologie
Z	Zeměpis
Ge	Geologie
SV	Společenské vědy
D	Dějepis
PP	Profesní příprava
TV	Tělesná výchova
VZ	Výchova ke zdraví
ICT	Informační a komunikační technologie
HV	Hudební výchova
VV	Výtvarná výchova
INT(X)*	Integrováno do předmětu „X“
PRO	Školní projekt (využití více předmětů)

* Integrace tematického okruhu je začlenění vybraných námětů daného okruhu do předmětu na stejné úrovni jako ostatní učivo: jsou stanoveny očekávané výstupy a realizace tematického okruhu směřuje k jejich zvládnutí.

4. Učební plán

Předmět		Časová dotace						Celkem	
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	1. - 2. ročník	3. - 6. ročník
Povinné předměty									
Český jazyk a literatura		4	4	4	3	3	5	8	15
Anglický jazyk		5	4	4	3	3	4	9	14
Další CJ	Francouzský jazyk	3	3	3	4	3	4+1	6	14+1
	Německý jazyk	3	3	3	4	3	4+1	6	14+1
Matematika		4	4	4	4	3	4	8	15
Fyzika		2	2	3	3	2	-	4	8
Chemie		2	2	3	2	3	-	4	8
Biologie		2	2	2	3	3	-	4	8
Zeměpis		2	2	2	2	2	-	4	6
Společenské vědy		1	1	1	2	2	1	2	6
Dějepis		2	2	2	2	2	1	4	6
Profesní příprava		-	-	-	-	-	1	-	1
Tělesná výchova		2	2	2	2	2	2	4	8
Výchova ke zdraví		-	-	-	1	-	-	-	1
Informační a komunikační technologie		1	1	2	-	-	2	2	4
U a K	Hudební výchova	1	1	2	2	-	-	2	4
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	-	-	2	4
Volitelné předměty									
Volitelný předmět 1		-	1	-	-	-	-	1	-
Volitelný předmět 2		-		-	2	-	-	-	2
Volitelný předmět 3		-		-	-	2	2	-	4
Volitelný předmět 4		-		-	-	2	2	-	4
Volitelný předmět 5		-		-	-	2	2	-	4
Celková hodinová dotace		32	32	34	35	34	30+1	64	133+1

Hodiny německého a francouzského jazyka v 6. ročníku navýšeny (+1) v rámci Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky Hl. m. Prahy.

Poznámky k učebnímu plánu

1) Předměty, jejichž názvy nejsou identické s názvy oborů RVP:

- **Matematika**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace
- **Biologie**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Přírodopis ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda podle RVP ZV a ze vzdělávacího oboru Biologie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda podle RVP G.
- **Zeměpis**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Zeměpis ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda podle RVP ZV a ze vzdělávacího oboru Geografie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda podle RVP G.
- **Společenské vědy**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost podle RVP ZV a ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost podle RVP G.
- **Profesní příprava**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce podle RVP G
- **Informační a komunikační technologie**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie podle RVP ZV a ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie podle RVP G
- **Hudební výchova**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Hudební výchova ve vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP ZV a z Hudebního oboru ve vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP G
- **Výtvarná výchova**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ve vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP ZV a z Výtvarného oboru ve vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP G

2) Další CJ – další cizí jazyk:

- předmět je šestiletý
- žáci zvolí v 1. ročníku jeden předmět z nabídky: **francouzský jazyk, německý jazyk**

3) U a K – Umění a kultura:

- vzdělávací oblast je realizována v 1. – 4. ročníku formou dvou předmětů: **hudební výchova, výtvarná výchova**
- v 1. a 2. ročníku mají žáci oba předměty
- pro 3. a 4. ročník si žáci zvolí jeden z obou předmětů

4) Realizace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce podle RVP ZV

- jsou realizovány 3 tematické okruhy: Pěstitelské práce, chovatelství, Práce s laboratorní technikou a Svět práce

- tematický okruh **Pěstitelské práce, chovatelství** je integrován v předmětu **biologie**
- tematický okruh **Práce s laboratorní technikou** je integrován v předmětech **chemie a biologie**
- tematický okruh **Svět práce** je integrován v předmětu **společenské vědy**.

5) Volitelný předmět 1:

- předmět je jednoletý
- ve 2. ročníku jsou realizovány předměty: **matematické úlohy a historie ČR v anglickém jazyce**

6) Volitelný předmět 2:

- předmět je jednoletý
- žáci zvolí ve 4. ročníku jeden předmět z nabídky: **konverzace z anglického jazyka, konverzace z francouzského jazyka, konverzace z německého jazyka**

7) Volitelné předměty 3, 4, 5:

- předměty jsou dvouleté
- žáci zvolí v 5. ročníku tři předměty z nabídky: **semináře z povinných předmětů, volitelné jazyky** (ruský jazyk, španělský jazyk, latina, řečtina), **deskriptivní geometrie, programování, dějiny umění**

5. Učební osnovy

V tomto dokumentu jsou zpracovány osnovy všech povinných vyučovacích předmětů zařazených do učební plánu:

Zkratka	Vyučovací předmět	Osnovy na straně
Č	Český jazyk a literatura	18
A	Anglický jazyk	35
Fr	Francouzský jazyk	46
N	Německý jazyk	66
M	Matematika	86
F	Fyzika	105
Ch	Chemie	118
B	Biologie	129
Z	Zeměpis	144
SV	Společenské vědy	158
D	Dějepis	170
PP	Profesní příprava	185
TV	Tělesná výchova	188
VZ	Výchova ke zdraví	198
ICT	Informační a komunikační technologie	202
HV	Hudební výchova	211
VV	Výtvarná výchova	218

V přílohách ŠVP k jednotlivým školním rokům jsou zpracovány osnovy volitelných předmětů, které jsou v příslušném roce zařazeny do učební plánu.

Ve zpracovaných osnovách jsou používány následující zkratky:

Zkratka	Význam
PT	Průřezové téma
TO	Tematický okruh
OSV	PT: Osobnostní a sociální výchova
VDO	PT: Výchova demokratického občana
VMEGS	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EM	PT: Environmentální výchova
MkV	PT: Multikulturní výchova
MV	PT: Mediální výchova
VO	Vzdělávací obor /vzdělávací oblast
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
INT(X)	Integrováno z předmětu „X“

Vyučovací předmět:**Český jazyk a literatura****Charakteristika vyučovacího předmětu:**

Český jazyk literatura je maturitní předmět povinný pro všechny žáky. Jeho jazyková část je výrazně propojena s výukou cizích jazyků, literární část s výukou dalších humanitních předmětů.

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah v 1. a 2. ročníku šestiletého studia je rozdělen do 3 složek:

Komunikační a slohová výchova	- rozvoj schopnosti volit adekvátní jazykové prostředky - utváření názoru na různá témata, situace - osvojení formy asertivního chování - rozvíjení jazykových a stylizačních dovedností - realizace jazykových projevů - větší kontrolní práce (2 za rok)
Jazyková výchova	- získání vědomostí a dovedností v oboru jazykovědy (zvuková a grafická stránka jazyka, slovní zásoba, tvoření slov, tvarosloví, skladba, stylistika)
Literární výchova	- seznámení s ukázkami vybraných děl české a světové literatury - pochopení struktury a významu literárního díla - pochopení funkce a zákonitosti vývoje literatury - rozvíjení čtenářských návyků, motivace k aktivnímu čtenářství

Vzdělávací obsah 3. až 6. ročníku šestiletého studia je rozdělen do dvou složek (odpovídá osnovám pro 1. – 4. ročník čtyřletého studia)

Jazyk a jazyková komunikace	- přiměřené poučení o jazyku - aktivní zvládnutí mluvené a písemné podoby jazyka v dané situaci - užití jazyka jako prostředku ke zpracování informací, vědomostí, prožitků a vyjádření vlastních názorů
Literární komunikace	- získání přehledu o vývoji literatury ve společensko-historických souvislostech - porozumění uměleckým textům a tvořivá práce s nimi

- získání pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám
- vytvoření schopnosti estetického vnímání skutečnosti
- tvořivé využívání znalostí

V 1. a 2. ročníku je časová dotace 4 hodiny týdně, z toho ve dvou hodinách probíhá dělená výuka.

Ve 3. až 6. ročníku je minimální časová dotace 3 hodiny týdně, z toho alespoň 1 dělená hodina týdně.

Výuka probíhá převážně ve standardních učebnách. V případě dělených hodin je podle potřeby využíváno školní studovny (možnost práce s odbornou literaturou), popř. počítačové učebny. Součástí běžné výuky jsou literárněhistorické exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení a projekty, které se vztahují k probíraným tématům.

Český jazyk a literatura se prolíná s učivem dalších předmětů.

Dějepis – kontext historického vývoje

Cizí jazyky – světová literatura, reálie

Výtvarná a hudební výchova – umělecké slohy, směry, osobnosti, inspirační zdroje

Základy společenských věd – filosofické směry, osobnosti, náboženství, politika

Informatika a výpočetní technika – získávání a zpracování informací

Nově jsou do předmětu zařazena průřezová témata:

- mediální výchova (médiá, mediální produkty)
- výchova k myšlení v globálních souvislostech (identita člověka, Co je Evropa, Češi v evropských procesech z hlediska historického a kulturního, rozvoj kultury v národním a evropském kontextu)
- multikulturní výchova (kulturní prostředí v ČR a Evropě)
- osobnostní a sociální výchova (psychologická a sociálněkritická témata)
- ekologická výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel organizuje práci žáků, vede je k samostatné i skupinové přípravě, učí je využívat a zpracovávat informace z různých informačních zdrojů (např. referáty o nejnovějším dění v kultuře, příprava a zpracování odborného textu)
- učitel motivuje žáky vhodným zadáním úkolů, učí žáky soustředit pozornost na určité problémy textu, formulovat, analyzovat i zobecňovat poznatky

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel navozuje situace, ve kterých žáci uplatňují získané vědomosti tvořivým způsobem (např. v tématech funkční styly, literární žánry)

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel zadává tematicky zaměřené a motivující úkoly pro řečnická cvičení
- učitel nechá vybrat žáky problémy mluveného i psaného textu (žáci hledají vhodné formy úprav)
- učitel vede žáky k přípravě a uskutečnění diskuse na vybrané téma z literárních nebo příbuzných oborů s dodržáním všech zásad pro vedení diskuse

d) *Kompetence sociální a personální a občanské*

- učitel vede žáky k objektivnímu posouzení svých schopností (např. ve skupinách – žáci se učí spolupracovat, vzájemně se respektovat, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat)
- učitel zadává samostatné práce – referáty, projekty (žáci se učí práci v týmu)
- učitel vede žáky k odpovědnému přístupu k zadaným úkolům (poskytne žákům dostatečné informace, ale současně nechá žákům dostatek volnosti pro samostatné zpracování úkolů)

e) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k rozvíjení osobního a odborného potenciálu, k rozpoznání a využití příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- učitel vede žáky k aktivitě, vlastní iniciativě a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Český jazyk a literatura**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	ÚVOD DO STYLISTIKY Žák: ✓ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ✓ rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ✓ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ✓ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	ÚVOD DO STYLISTIKY ♦ slohotvorní činitelé ♦ funkční styly ♦ slohové postupy	stylistická cvičení
.	SLOHOVÉ ÚTVARY	SLOHOVÉ ÚTVARY ♦ charakteristika ♦ písemná slohová práce a její oprava ♦ útvary prostě sdělovacího stylu ♦ popis, jednoduché vyprávění, zpráva, oznámení, pozvánka, osobní dopis ♦ subjektivně zabarvený popis ♦ písemná práce a její oprava	ukázky textů a hledání charakteristických rysů jednotlivých slohových útvarů
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
2.1.	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA Žák: ✓ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA ♦ hláskosloví ♦ spisovná výslovnost	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.8.	OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE Žák: ✓ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE ♦ útvary českého jazyka a jazyková kultura ♦ jazykověda a jazykovědné disciplíny ♦ nářečí, obecná čeština, spisovný jazyk ♦ knižní prvky ve spisovném jazyce ♦ hovorová čeština ♦ čeština jako jeden ze slovanských jazyků	
2.3.	PRAVOPIS Žák: ✓ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	PRAVOPIS ♦ pravopisné jevy ♦ velká počáteční písmena ♦ psaní i/y ♦ interpunkce	diktáty, pravopisná cvičení, testy
	SLOVNÍ ZÁSoba Žák: ✓ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	SLOVNÍ ZÁSoba ♦ nauka o slovní zásobě	
	TVAROSLOVÍ	TVAROSLOVÍ ♦ skloňování obecných jmen přejatých ♦ skloňování cizích vlastních jmen ♦ skloňování zájmen ♦ tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého ♦ slovesné třídy a vzory ♦ slovesný vid	

2.6.	SKLADBA Žák: ✓ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	SKLADBA ◆ souvětí souřadné ◆ větné členy ◆ souvětí podřadné ◆ věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent ◆ větný a souvětný rozbor	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
	ÚVOD DO LITERÁRNÍ TEORIE	ÚVOD DO LITERÁRNÍ TEORIE ◆ základní literární pojmy ◆ literární druhy a žánry	návštěva knihovny
1.2. 1.6. 1.8. 1.10.	MŮJ DOMOV A SVĚT Žák: ✓ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ✓ vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním a rozvíjí kritický dialog	MŮJ DOMOV A SVĚT ◆ Biografická literatura faktu, biografický román ◆ Cestopis	PT: výchova k myšlení v globálních souvislostech práce s literárními texty dějepis, zeměpis
1.1. 1.8. 1.11.	O BOŽÍCH A LIDECH Žák: ✓ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ✓ přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněhistorickou terminologii	O BOŽÍCH A LIDECH ◆ antický hrdinský epos, řecká tragédie a pověst ◆ vizuální poezie ◆ Starořímská lyrika, časoměrný verš (hexametr), epigram	PT: osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v globálních souvislostech

1.13.	✓ výrazně čte, ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy, tvoří vlastní text jako variaci, parafrázi, parodii nebo dramatizaci textu původního, pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu		Dějepis, výtvarná výchova
1.8. 1.9. 1.11. 1.12.	VYŠLA HVĚZDA NAD BETLÉMEM Žák: ✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ✓ přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněhistorickou terminologii ✓ prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka, přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci	VYŠLA HVĚZDA NAD BETLÉMEM ♦ biblický příběh Ježíšova života v literárních zpracováních ♦ texty nového zákona a křesťanská tradice v literatuře, legenda, pověst	PT: výchova k myšlení v globálních souvislostech Dějepis, výtvarná výchova
1.1. 1.3. 1.4.	VE SLUŽBĚ BOHU, KRÁLI A DÁMĚ Žák: ✓ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ✓ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ✓ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	VE SLUŽBĚ BOHU, KRÁLI A DÁMĚ ♦ středověký hrdinský a rytířský epos ♦ kronika, pověst ♦ rytířský román, trubadúrská lyrika a jejich parodie	Dějepis

1.6. 1.11.	✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ✓ přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněhistorickou terminologii		
1.2. 1.7. 1.12.	SEN, LÁSKA A SMRT Žák: ✓ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ✓ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ✓ prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka, přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci	SEN, LÁSKA A SMRT ♦ balada lidová a autorská, téma smrti a nemrtvých ♦ lidová slovesnost a její ohlasy ♦ básnická povídka a romantická lyrika ♦ romantická povídka a román	PT: osobnostní a sociální výchova Práce s literárními texty, dějepis
1.1. 1.3. 1.5. 1.6.	ŠOA Žák: ✓ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ✓ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ✓ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	ŠOA ♦ povídka, ♦ epigram ♦ deník ♦ komiks	PT: výchova k myšlení v globálních souvislostech, multikulturní výchova výtvarná výchova

1.8.	✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
1.9.	✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
1.10.	✓ vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním a rozvíjí kritický dialog		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
1.7. 1.9. 1.8. 1.6.	REFERÁT popř. jiný slohový útvar Žák: ✓ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ✓ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ✓ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ✓ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči	REFERÁT ♦ příprava na slohovou práci ♦ písemná práce a její oprava	
1.10. 1.1.	ODBORNÝ STYL Žák: ✓ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a zájmů ✓ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	ODBORNÝ STYL ♦ vybrané slohové útvary odborného stylu ♦ odborný popis, popis pracovního postupu, výklad ♦ písemná práce a její oprava	práce s odbornou literaturou

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
2.1. 2.8. 2.2.	OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE Žák: ✓ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ✓ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití ✓ rozlišuje příklady v textu a dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE ◆ jazyk spisovný a nespisovný ◆ národní jazyk ◆ příbuznost jazyků ◆ jazyky příbuzné češtině ◆ slovanské jazyky ◆ historická čeština ◆ staroslověnština ◆ národní jazyk	
2.3. 2.4. 2.6. 2.7. 2.5.	PRAVOPIS Žák: ✓ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ✓ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci ✓ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ✓ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí ✓ využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	PRAVOPIS ◆ opakování, procvičování	diktáty, testy, ústní mluvnická cvičení
	TVAROSLOVÍ, SKLADBA	TVAROSLOVÍ, SKLADBA ◆ opakování všestranného jazykového rozboru ◆ systematizace učiva	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
3.1. 3.6. 3.9.	ZA LITERÁRNÍMI PAMÁTKAMI Žák: ✓ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	ZA LITERÁRNÍMI PAMÁTKAMI ♦ Z renesanční literatury (G. Boccaccio, F. Villon, W. Shakespeare...) ♦ Od renesance k baroku (J. A. Komenský, B. Briedel...) ♦ Z literárního klasicismu (W. Goethe...)	dějepis referáty žáků
3.2. 3.6. 3.10.	KRÁSA JE V PRAVDĚ Žák: ✓ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ✓ vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním a rozvíjí kritický dialog	KRÁSA JE V PRAVDĚ ♦ Realismus ve světové literatuře (H. de Balzac, G. Flaubert, M. Dostojevskij...) ♦ Realismus v české literatuře (K.H. Borovský, J. Neruda, A. Jirásek...)	dějepis
3.4. 3.12.	MODERNA Žák: ✓ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ✓ prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka, přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci	MODERNA ♦ Nová krása (Prokletí básníci, realisté, anarchisté – Ch. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud, J. S. Machar, F. Šrámek, F. Gellner...) ♦ Světlo, barvy, vůně – impresionismus (A. Sova, G.de Maupassant...) ♦ Stíny a tma – naturalismus (J.K. Šlejhar...) ♦ Symboly světla a duše – symbolismus a dekadence (K.Hlaváček, J. Karásek, V. Dyk...)	výtvarná výchova

3.13.	✓ výrazně čte, ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy, tvoří vlastní text jako variaci, parafrázi, parodii nebo dramatizaci textu původního, pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu		
3.4. 3.6. 3.12. 3.13.	AVANTGARDA Žák: ✓ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ✓ rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ✓ prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka, přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci ✓ výrazně čte, ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy, tvoří vlastní text jako variaci, parafrázi, parodii nebo dramatizaci textu původního, pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu	AVANTGARDA ◆ Osvobozená slova – futurismus a dadaismus (Ch. Morgenstern, S. T. Tzara, G. Apollinaire, K. Neuman...) ◆ Osvobozená obraznost – poetismus a surrealismus (V. Nezval, K. Teige, K. Biebl...)	výtvarná výchova
3.1. 3.3. 3.5.	NEKLIDNÉ DVACÁTÉ STOLETÍ Žák: ✓ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ✓ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ✓ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	NEKLIDNÉ DVACÁTÉ STOLETÍ ◆ O té první velké válce – vitalismus (E.M.Remarque, F. Šrámek, J. Hašek...) ◆ Kříže, srpy, kladiva (K. Čapek, G. Orwell, J. Škvorecký, M. Kundera...) ◆ O té druhé velké válce (F. Halas, M. Ivanov, J. Drda, B. Hrabal...)	dějepis PT: výchova k myšlení v globálních souvislostech

3.7.	✓ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		multikulturní výchova
3.8.	✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
3.9.	✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura**Ročník: 3. – 6.**

Vzdělávací obsah šestiletého studia je ve srovnání se čtyřletými studii rozšířený. V rámci šestiletého studia je dán větší prostor samostatné práci (jak písemné, tak ústní). Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování i projevu, k zodpovědnosti za průběh i výsledky svého vzdělávání. Zároveň jsou u žáků rozvíjeny sociální kompetence formou kolektivní práce, projektů (krátkodobých i dlouhodobých), formou problémové, skupinové i tandemové práce. V nižších ročnících šestiletého studia začíná nácvik řečnických kompetencí, na který se v dalších ročnících navazuje. Tímto jsou žáci vedeni ke kultivovanému projevu písemnému i ústnímu, k asertivnímu prosazování svých názorů, zároveň ke schopnosti tolerance a empatie k ostatním.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk a literatura pro 1. a 2. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- 1.1. odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji
- 1.2. rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- 1.3. rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- 1.4. dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- 1.5. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- 1.6. v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- 1.7. zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- 1.8. využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- 1.9. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- 1.10. využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- 2.1. spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- 2.2. rozlišuje příklady v textu, dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- 2.3. samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- 2.4. správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- 2.5. využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- 2.6. rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- 2.7. v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
- 2.8. rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- 3.1. uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- 3.2. rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- 3.3. formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- 3.4. tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- 3.5. rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- 3.6. rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- 3.7. uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- 3.8. porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- 3.9. vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- 3.10. vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním a rozvíjí kritický dialog
- 3.11. přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněhistorickou terminologii
- 3.12. prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka, kompozice a tématu textu v konkrétním užití – dokáže poznat a interpretovat významy obrazných pojmenování, zvukové stránky jazyka, přiměřeně hodnotit kompozici epických a dramatických žánrů, postavu v syžetové situaci
- 3.13. výrazně čte, ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy, tvoří vlastní text jako variaci, parafrázi, parodii nebo dramatizaci textu původního, pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu

Vyučovací předmět:**Anglický jazyk****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze šesti školou nabízených jazyků v rámci vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

- Žák je motivován a podporován k zájmu o jazyk a k vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Postupné osvojování jazyka pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak k jeho osobnostnímu a pracovnímu růstu.
- Žák prostřednictvím jazyka vnímá odlišný způsob života i kultury v jiných zemích, a tím prohlubuje své vědomí důležitosti vzájemné komunikace a tolerance.

Vyučovací předmět Anglický jazyk pokrývá všech šest ročníků. V primě začíná výuka na úrovni A2 až B1 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) v závislosti na znalostech dětí ze základní školy, přičemž integruje žáky přicházející z jazykových ZŠ s vyšší znalostí jazyka. Výuka směřuje k dosažení úrovně B2 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časová dotace za 6 let je tvořena 22 hodinami:

<i>prima</i>	5 hodiny
<i>sekunda</i>	4 hodiny
<i>tercie</i>	4 hodiny
<i>kvarta</i>	3 hodiny
<i>kvinta</i>	3 hodiny
<i>sexta</i>	4 hodiny

Organizace výuky:

- Výuka probíhá v rámci běžné vyučovací hodiny (45 min) ve skupinách, přičemž 2 skupiny vždy tvoří 1 třídu.
- Počet žáků ve skupině se pohybuje v rozmezí 13 – 17 žáků.

- Skupiny jsou rozvrhově přednostně umisťovány do učeben, které jsou vybaveny audiovizuální technikou a do učebny informatiky a výpočetní techniky vybavené počítači.
- V kvartě je žákům nabízen jednoletý volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce, který je založen na rozvíjení všech řečových dovedností. Žáci posilují své řečové dovednosti v rozhovorech, diskuzích, debatách, dále píší kompozice, zpracovávají projekt a rozšiřují svou slovní zásobu i znalosti v rámci rozličných témat, která jsou probírána.
- V kvintě žákům nabízíme dvouletý volitelný předmět Seminář anglického jazyka, kde se studenti na úplném počátku podílejí na výběru témat, jež jsou jim blízká ať už ze zájmu nebo z titulu budoucí profese, ale také je to předmět, jenž je přípravou na maturitní zkoušku.
- Během šestiletého studia nabízíme žákům besedy, soutěže a olympiádu v anglickém jazyce.
- V posledních ročnících šestiletého studia se více zařazuje práce s autentickými materiály, diskuze, studentské prezentace s využitím výpočetní techniky.

V průběhu studia žáci zpracovávají individuální a skupinové projekty na různá témata, přičemž konečným výstupem jsou jejich prezentace. Žákům nabízíme semináře, soutěže a olympiádu, zájezdy, a také návštěvu divadelního představení v angličtině.

Ve výuce anglického jazyka se věnujeme průřezovým tématům Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních procesech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Učitel vede žáky individuálně nebo skupinově k hodnocení své vlastní pracovní činnosti. Žáci se vyjadřují k výsledkům svých testů, esejů i projektů, hájí si svá stanoviska, uznávají chyby a činí z toho závěry.
- Učitel podněcuje žáky ke stanovení svých osobních cílů, např. k určitému období zlepšit svou znalost slovní zásoby, zlepšit se v psaní kompozic a esejů či dokázat se dorozumět v běžných denních situacích.
- V hodinách se využívá samostatná, párová i týmová práce – učitel žáky učí, jak si práci organizovat (jak efektivně rozdělit úkoly mezi členy týmu a jak důležitý je „timing“), jak práci prezentovat a obhajovat. Učitel pomáhá s reflexí, chválí i vysvětluje chyby v postupu, navrhuje řešení.
- Učitel zadává žákům úkoly s cílem využívat různé informační zdroje a současně je porovnávat s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Učitel hodnotí práci žáků a rozbořením výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci, ke schopnosti naslouchat ostatním přes „feedbacky“ (zpětnou vazbu) a vyvodit závěry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili, dávali rady i věcně kritizovali a tím sami byli schopni přijmout hodnocení, radu i kritiku.

- Učitel motivuje žáky a učí je pracovat s různými zdroji informací – jak tištěnými, tak elektronickými. Žáci se učí informace správně prezentovat i kriticky hodnotit.
 - Učitel žáky učí, jak vypracovat kompozici, esej, projekt a jak se připravit na debatní cvičení, soutěž či olympiádu. Žáci při hodnocení své práce vyjadřují svá stanoviska, obhajují své názory, uznávají chyby a činí z toho závěry.
 - Žáci zpracovávají v průběhu studia minimálně jednu samostatnou práci v anglickém jazyce ve formě seminární práce, prezentace či projektu. Zpracovávání probíhá pod vedením příslušného učitele..
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- Učitel diskuzí vede žáka k rozpoznání problému, k jeho rozpracování a samostatnému řešení.
 - Navozením nejrůznějších modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice při jejich řešení.
 - Pomocí orientačního zkoušení a testů učitel ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných situací.
- c) *Kompetence komunikativní*
- Z praktických ukázek školní slovní interakce jako je dialog, interview a debata se žáci učí tyto komunikativní dovednosti používat i ve svém osobním i občanském životě.
 - Učitel vlastním příkladem ve způsobu komunikace se žáky nebo zadáváním esejů či kompozic vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování – např. argumentace, stížnosti, objednávky, žádosti o práci, poděkování, omluvy i pozvání.
 - V hodinách se žáci učí vystupovat se svými prezentacemi – učí se tzv. „eye contact“, foneticky správné artikulaci a jistotě při projevu.
- d) *Kompetence sociální a personální*
- Učitel využívá modelových i skutečných situací, kdy záměrně mění pokyny i zavedené postupy při práci. Zároveň žáky učí, jak na nové podněty reagovat a být flexibilní.
 - Při práci ve skupině učitel upozorňuje a zejména pozitivně hodnotí individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků. Pomáhá jim využívat je v organizování společné činnosti.
 - Učitel sám řeší konstruktivně a s nadhledem vzniklé konflikty mezi žáky a svým příkladem učí žáky stejnému přístupu.
 - Učitel si váží každého jednotlivého žáka.
- e) *Kompetence občanské*
- Učitel přistupuje k práci zodpovědně, využívá kreativní a inspirační metody. Pro své žáky je svým chováním vzorem.
 - Žáci jsou při psaní kompozic, esejů, při diskuzích a debatách vedeni k tomu, aby se vyjadřovali ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomění si svých vlastních práv. Učí je obhajovat svá práva i své názory, ale také názory jiných.
 - Žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídy, k pomoci slabšímu či komukoliv, kdo to potřebuje. Žáci se navzájem respektují, radí se, oceňují úspěch druhého a při neúspěchu komukoliv vstřícně pomáhají.

f) Kompetence k podnikavosti

- Učitel vytváří prostor pro debatu s žáky, navozuje otázky směřující k budoucí profesi s ohledem na individuální potřeby i možnosti, motivuje žáky k vzájemné diskuzi. Žáci jsou vedeni k prezentaci svých plánů, píší o nich v kompozicích, vytvářejí modelová interview. Žáci mají možnost zvolit si semináře s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Učitel je osobnostním i odborným vzorem pro žáky. Motivuje žáky k četbě a studiu kvalitní nepovinné literatury, která rozšiřuje jejich oborové znalosti, ale zároveň se tato podílí na rozvoji jejich osobnosti.
- Učitel využívá kreativní a inspirační metody. Žáci jsou vedeni k práci v týmech, k vzájemnému soutěžení, kdy vítězí lepší nápad a zcela nová myšlenka či postup řešení.
- Učitel podněcuje žáky k dosažení cíle přiměřenými nároky a podporuje je v jejich snažení. Učitel hodnotí práci žáků a rozбором výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci a jejím výsledkům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Anglický jazyk**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1-01	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	♦ <i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace: <i>rozhovor, „role play“, prezentace své práce.</i> Spolupráce a soutěž: <i>prezentace, referáty,</i>
1-02	✓ Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	♦ <i>Slovní zásoba</i> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	<u>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:</u> Občanská společnost a škola: <i>dialogy, prezentace, hodnocení prezentací jiných žáků</i>
	MLUVENÍ Žák:	♦ <i>Tematické okruhy</i> – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí.	<u>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH PROCESECH:</u> Žijeme v Evropě:
2-01	✓ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	♦ <i>Mluvnice</i> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
2-02	✓ Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.		
2-03	✓ Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		
3-01	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Anglický jazyk**Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1-01	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	♦ <i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	1. Průřezová témata a tematické okruhy: <u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:</u> Sociální komunikace: <i>referáty, prezentace, prezentace vlastní práce.</i> Spolupráce a soutěž: <i>prezentace</i>
1-02	✓ Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	♦ <i>Slovní zásoba</i> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	<u>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:</u> Občanská společnost a škola: <i>dialogy, diskuze, hodnocení prezentací jiných žáků</i>
	MLUVENÍ Žák:	♦ <i>Tematické okruhy</i> – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí.	Občan, občanská společnost a stát: <i>diskuze</i>
2-01	✓ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	♦ <i>Mluvnice</i> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
2-02	✓ Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.		
2-03	✓ Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák:		
3-01	✓ Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.		
3-02	✓ Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.		

4-01 4-02 4-03	PSANÍ Žák: ✓ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. ✓ Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ✓ Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<u>Gramatické struktury</u> ♦ stupňování přídavných jmen ♦ přivlastňovací zájmena ♦ budoucí záměr ♦ otázky ♦ příslovce a přídavná jména ♦ předpřítomný čas a minulý čas ♦ have(got) to <u>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka:</u> <u>Poslech:</u> ♦ zaznamenání textu ♦ rozhovory rodilých mluvčích na probírané téma ♦ projevy jednoho mluvčího ♦ interview ♦ smyšlený příběh ♦ dokument či film v původním znění s titulky <u>Čtení:</u> ♦ delší texty ♦ krátký text na aktuální téma <u>Mluvení:</u> ♦ sport ♦ péče o zdraví ♦ město a příroda ♦ prosba, žádost ♦ žádost o pomoc, službu, informaci ♦ souhlas/nesouhlas	<u>VÝCHOVA</u> <u>K MYŠLENÍ</u> <u>V EVROPSKÝCH A</u> <u>GLOBALNÍCH</u> <u>PROCESECH:</u> Žijeme v Evropě: Vzdělávání v Evropě a ve světě: významné zahraniční univerzity, stipendia na zahraničních univerzitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace. 2. <u>Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Informační a komunikační technologie
--	--	--	---

		<u>Psaní:</u> ◆ prosba, žádost ◆ žádost o pomoc, službu, informaci ◆ souhlas/nesouhlas ◆ spojování slov ◆ neformální dopis ◆ popis lidí ◆ psaní příběhu <u>Další tematické okruhy (nezařazené výše):</u> ◆ člověk a společnost ◆ cestování ◆ sociokulturní prostředí anglicky mluvících zemí ◆ sociokulturní prostředí České republiky <u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u> ◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybrané anglicky mluvící země ◆ základní charakteristika společnosti a kultury České republiky V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice	3. <u>Další aktivita:</u> Individuální projekty 2. <u>Další aktivita:</u> Soutěže, olympiáda Zahraniční poznávací zájezd
--	--	---	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk**Ročník: 3. – 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk pro **1. – 4. ročník čtyřletého studia**.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk pro 3. – 6. ročník 6letého studia již ze své podstaty obsahuje identické základní výstupy, učivo i průřezová témata se ŠVP téhož předmětu pro 4leté studium. Avšak zcela logicky se způsob a metody výuky v nejvyšších ročnících 6letého studia nepochybně od těch, používaných ve 4letém studiu, vyvíjejí a dokonce některé i liší. Obecně to lze shrnout pod větší náročnost, požadavky na systematickosti a znalosti většího rozsahu a detailů. Platí to pro dovednost i znalost v oblasti gramatických struktur, slovní zásoby a komunikativní stránky jazyka. V neposlední řadě nadstandardní 6letá výuka umožní rozšíření praktických schopností ve společenských oblastech, znalostí o realitách anglicky mluvících zemí, jakož i upevnění a zvětšení obzoru z pohledu geografického, historického či literárního. Do výuky jsou častěji zařazovány studentské prezentace s využitím informační techniky, práce s autentickými materiály a diskuze.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk pro 1. a 2. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- 1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák:

- 2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- 2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- 2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- 3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák:

- 4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- 4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vyučovací předmět:**Francouzský jazyk****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Francouzský jazyk je vyučovací předmět, který spadá do vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ a zahrnuje obsah vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ a části průřezových témat „Osobnostní a sociální výchova“, „Výchova demokratického občana“, „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Multikulturní výchova“, „Environmentální výchova“ a „Mediální výchova“.

Francouzský jazyk se vyučuje od prvního ročníku (primy) šestiletého gymnázia. V prvním roce výuky zohledňujeme rozdíly v úrovni žáků, kteří mají zkušenost s francouzským jazykem ze ZŠ s rozšířenou výukou jazyků. Využíváme poznatky z mateřského jazyka a uplatňujeme zkušenosti s prvním cizím jazykem. V dalších ročnících šestiletého studia směřuje vzdělávání k dosažení úrovně B1+ u některých studentů i úrovně B2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Cílem výuky francouzského jazyka je postupné osvojení a zvládnutí francouzštiny jako prostředku dorozumění v běžných situacích. Získané jazykové znalosti a komunikativní dovednosti pomáhají žákovi snižovat jazykové bariéry, poznávat odlišnosti ve způsobu života a odlišné kulturní tradice ve francouzsky mluvících zemích. Poskytují mu základ pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, usnadňují mu přístup k informacím a napomáhají jak k navazování osobních kontaktů, tak i v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Přispívají ke vzájemnému mezinárodnímu porozumění a toleranci a vytváří podmínky pro spolupráci subjektů na mezinárodní úrovni.

Hodinová dotace pro francouzský jazyk je následovná:

- 1.ročník – 3 hodiny týdně
- 2.ročník – 3 hodiny týdně
3. ročník – 3 hodiny týdně
4. ročník - 4 hodiny týdně
5. ročník – 3 hodiny týdně
6. ročník – 4 hodiny (+1) týdně

Výuka probíhá ve skupinách s průměrným počtem 15-17 žáků. Vyučuje se v prostorách běžných učeben vybavených většinou audiovizuální technikou a v učebně informatiky a výpočetní techniky vybavené počítači.

Základní učivo je shodné s učivem čtyřletého studia, ale vyšší hodinová dotace dovoluje probíraná témata rozšiřovat a prohlubovat prostřednictvím častějších procvičování, samostatných a prací a prezentací a v neposlední řadě diskusí a komentářů. Je také více prostoru pro práci s autentickými materiály.

Žáci zpracovávají v každém ročníku projekty, které prezentují ústně či formou školní výstavy.

V 5. a 6. ročníku (v kvintě a sextě) si mohou žáci zvolit předmět „Francouzská konverzace“ nebo „Reálie frankofonních zemí“ navazující na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu, který je zároveň přípravou na mezinárodní zkoušky DELF.

Během šestiletého studia nabízíme žákům soustředění ve spolupráci s jazykovou agenturou Channel Crossings, návštěvu Francouzského institutu, besedy, výstavy, soutěže a olympiádu ve francouzském jazyce.

Organizujeme poznávací zájezdy do frankofonních zemí a navazujeme kontakty se zahraničními školami.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vytvoření studijních návyků, k pravidelným zápisům do sešitu, k systematickému zpracování a osvojování si slovní zásoby a k pravidelné přípravě; žáci jsou podněcováni k aktivní účasti na výuce.
- systém užívaných učebnic obsahuje sešity, v nichž si žák sám ověřuje úroveň dosažených znalostí z gramatiky i slovní zásoby
- prací se slovníky, francouzskými časopisy a webovými stránkami jsou žáci vedeni k využívání různých zdrojů informací
- učitel využívá všech možností pro motivaci žáka k dalšímu učení a poznávání, vede k účasti na olympiádách a projektech. Při hodnocení vychází z pozitivních prvků žákových schopností.

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá mezinárodní jazykové učebnice, jejichž součástí jsou problémové úlohy a cvičení podporující logické myšlení
- učitel vede žáka k samostatnému rozpoznání některých jazykových jevů a gramatických pravidel
- žák je podporován, aby využíval své znalosti z jiných jazyků
- v hodinách se využívá metoda simulace běžných reálných situací formou interaktivních her ve skupinách, žáci jsou stimulováni k používání získaných znalostí
- učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají znalostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem

c) Kompetence komunikativní

- používané učebnice vedou již od úrovně začátečníků k rozvoji komunikativních schopností využíváním dialogů v různých situacích běžného života
- při prezentaci referátů nebo projektů vede učitel žáka ke správnému a kultivovanému samostatnému ústnímu projevu, učí žáka obhajovat svůj názor a správně argumentovat

- učitel seznamuje žáka s různými typy textů a záznamů, které tvořivě využívá k jeho rozvoji a předává žákům informace, jak mohou rozšířit své komunikační schopnosti mimo školu, doporučuje návštěvu filmu v původním znění, přednášek či besed s rodilými mluvčími
 - učitel podněcuje diskusi při konverzačních hodinách
 - žáci se účastní konverzačních soutěží
 - učitel podporuje korespondenci se žáky zahraničních škol
- d) *Kompetence sociální a personální*
- při práci ve skupinách žáci účinně spolupracují, jsou vedeni k toleranci, úctě a schopnosti reagovat na názory druhých
 - hodnocení učitele je konfrontováno s názory a pocity žáka, který posuzuje svou osobu a zároveň přínos ostatních členů skupiny
 - učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků, žáci zdatnější v jazyce mají možnost vysvětlit učivo slabším
 - v rámci skupinových projektů a prezentací prací jednotlivců vede učitel žáky ke konstruktivnímu posouzení práce druhých a k toleranci odlišných názorů
- e) *Kompetence občanské*
- učitel vede žáky k upřímnosti, otevřenosti a toleranci a dává jim prostor k otázkám i připomínkám
 - při hodnocení skupinové práce vede žáky k úctě k práci druhých, ale i k sebeúctě
 - na základě článků v učebnici, časopisu či novinách týkajících se sociálních, kulturních či ekologických otázek učitel zadává úkoly k zamyšlení a podněcuje žáky k vyjadřování vlastního názoru, k úctě k našim tradicím a kulturnímu a historickému dědictví, k uvědomování si vlastních práv a k jejich obhajobě
 - žáci jsou vedeni ke sledování aktuálních informací doma i v zahraničí a k jejich prezentaci
 - besedami s rodilými mluvčími, sledováním filmů a seznamováním se s díly frankofonních autorů jsou žáci vedeni ke vnímání kulturních a duchovních hodnot lidí z odlišného jazykového prostředí
- f) *Kompetence k podnikavosti*
- učitel pobízí žáky k mimoškolním aktivitám, může být jedním ze zdrojů informací a vítá další inspirace v této oblasti ze strany žáka; nabízí se například možnost účastnit se mezinárodních dobrovolných prací, kdy žák při přihlašování (i dále) musí uplatnit vlastní
 - také vzhledem k náročnosti státní maturitní zkoušky (úroveň B2) je pro žáka nutností uvažovat o mimoškolním jazykovém kursu (volba, zápis, aktivní účast, dokončení, kontakty...)
 - kvalitním prověřením dosažených znalostí jsou jistě mezinárodní zkoušky DELF – motivace žáka, pocit úspěchu, kritické zhodnocení dosavadních dovedností v případě selhání, překonání neúspěchu
 - žák ví o možnostech specializovaných stáží na vysokých školách ve frankofonních zemích, uvědomuje si, že „štěstí přeje připraveným“

- žák se zodpovědně rozhoduje o dalším studiu a společenském uplatnění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí známým výrazům a zcela základním frázím ✓ vyhledá v textu potřebnou informaci ✓ rozliší v krátkém dialogu jednotlivé mluvčí ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov na základě zkušeností z jiných jazyků ✓ čte nahlas a foneticky správně velmi krátký jednoduchý text složený ze známé slovní zásoby, dokáže vyhledat známá jména, slova a základní fráze ✓ při práci s neznámým textem používá překladový slovník	Fonetika ♦ fonetická pravidla, hl. rysy zvukové podoby francouzštiny ♦ abeceda, hláskování ♦ četba vzkazů, dopisů ♦ Poslech jednoduchých textů v návaznosti na tematické okruhy Pravopis Mluvnice ♦ osobní zájmena ♦ podstatná jména a přídavná jména, rod, plurál ♦ shoda jmen v rodě a čísle ♦ členy určité a neurčité ♦ stažení členu určitého s předložkou „à“ a „de“ ♦ předložka „de“ po záporu ♦ časování pravidelných sloves typu parler, finir, attendre ♦ slovesný zápor ♦ neosobní zájmeno „on“ ♦ časování nepravidelných sloves ♦ časování zvrtných sloves a jejich zápor ♦ přivlastňovací zájmena nesamostatná ♦ tázací zájmena nesamostatná ♦ tvoření otázek intonací a s „est-ce que“	1. Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova <i>Porozumění sobě samému a druhým</i> – pravidla komunikace v běžných situacích – já a moje rodina, mí přátelé, koníčky Skupinové řešení úkolů Dialogy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>Rozvíjení vědomí evropské identity a respektování národní identity</i>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		♦ ukazovací zájmena nesamostatná ♦ základní číslovky + základní početní úkony ♦ předložky místa a času ♦ rozkazovací způsob ♦ budoucí čas „futur proche“ ♦ předložky u jmen zemí a měst	— poznávání odlišných kulturních zvyklostí a tradic Multikulturní výchova Rozvoj spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí — četby o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.9	Žák: ✓ pochopí hlavní myšlenky jednoduchého ústního a písemného sdělení na známé téma ✓ stručně a jednoduchými větami reprodukuje krátký přečtený text nebo obsah vyslechnutého krátkého rozhovoru ✓ formuluje ústně svůj dotaz či přání, přijme a odmítne nabízený návrh ✓ sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní osobní údaje do formuláře ✓ jednoduše popíše své okolí ✓ písemně a gramaticky správně tvoří jednoduché věty a logicky je řadí do souvislého textu ✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu	Komunikační situace a funkce jazyka ♦ pozdravy, oslovení, představování ♦ získávání informací o dalších osobách, jejich povolání, věku, národnosti, popis osob ♦ komunikace ve školním prostředí ♦ vyjádření času, popis programu dne – rozvrh hodin ♦ krátký písemný projev ♦ výměna základních informací - rodina, volný čas, prázdniny ♦ přijetí či odmítnutí návrhu (vyjádření souhlasu, radosti, omluvy, lítosti) ♦ popis vlastní rodiny ♦ jednoduchý telefonický rozhovor ♦ domluva schůzky, užívání časových údajů	2. Mezipředmětové vztahy: Český jazyk-literatura Anglický jazyk Zeměpis Hudební výchova Dějepis Základy společenských věd Informační a komunikační technologie 3. Další aktivity: Projekty vztahující se k tematickým okruhům a reáliím

		Tematické okruhy ♦ rodina a přátelé ♦ profese, koníčky, sport ♦ průběh všedního dne a víkendu ♦ rozvrh hodin a předměty ve škole ♦ orientace ve městě ♦ počasí ♦ prázdniny ♦ popis člověka	Olympiáda
3.2 3.3 3.4	Žák: ✓ reaguje jednoduše v běžných situacích v rámci probraných témat ✓ napodobuje přízvuk a intonaci podle autentických nahrávek ✓ zapojí se do jednoduchého rozhovoru, představí se a klade jednoduché otázky	Reálie ♦ zeměpis Francie – základní geografické údaje o francouzsky mluvících zemích V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5	Žák: ✓ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby ✓ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ✓ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku ✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Mluvnice ♦ časování sloves ♦ člen dělivý ♦ zápor ♦ výrazy množství ♦ zájmeno „quel, quelle quels, celles“ ♦ zájmena v předmětu přímém „COD“ ♦ vyjádření příčiny „pourquoi - parce que“ ♦ passé composé s pomocným slovesem avoir ♦ passé composé s pomocným slovesem être ♦ shoda v přičestí minulém ♦ passé composé v záporu- ne...pas, ne...jamais, ne...rien ♦ přičestí minulé nepravidelných sloves ♦ časové výrazy ♦ přídavná jména, jejich rod a umístění ♦ zájmena v předmětu nepřímém „COI“ ♦ komparativ ♦ čas minulý – imperfektum ♦ použití základních minulých časů Komunikační situace a funkce jazyka ♦ pozdrav, přivítání, představování ♦ učinění návrhu, přijmutí, odmítnutí, omluva ♦ vyjádření nelibosti, zájmu/nezájmu ♦ výměna základních informací (rodina, volný čas, oblékání, stravování, zvyky) ♦ vyjádření názoru, rady, prosby a doporučení ♦ vyprávění o události v minulém čase	1. Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova <i>Sociální komunikace:</i> – vztahy mezi žáky – spolupráce na projektu – olympiáda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>Žijeme v Evropě: zvyky a obyčeje našich sousedů</i> – poznávání evropské kultury – života a díla některých významných osobností – chápání kulturních souvislostí Výchova demokratického občana <i>Vztahy v rodině, ve škole, společná diskuse</i>

		♦ krátký písemný projev – vzkaz, přání, pozvání, odmítnutí ♦ ústní i písemná reprodukce jednoduchého slyšeného textu ♦ informativní čtení – autentický krátký text v návaznosti na tematické okruhy <i>Tematické okruhy</i> ♦ oblečení a barvy, móda ♦ jídlo, svátky, tradice, zvyky, recepty ♦ nákupy ♦ telefonický rozhovor ♦ volný čas, zájmová činnost, domácí práce ♦ národnosti, profese ♦ domov, rodina – vztahy rodiče-děti, vzájemná pomoc ♦ město ♦ příroda, počasí ♦ dopravní prostředky, cestování ♦ důležité zeměpisné údaje ♦ Francie a její regiony	– soužití v rodině, domě Multikulturní výchova <i>Vztah ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> – četba a rozhovory o soužití a spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova <i>Vztah k ochraně životního prostředí</i> – články a diskuse na téma ochrany životního prostředí Mediální výchova <i>Vztah k médiím</i> – vnímání reklam – čtení krátkých zpráv <u>2. Mezipředmětové vztahy:</u> Český jazyk-literatura Anglický jazyk Zeměpis
--	--	---	--

			Hudební výchova Dějepis Základy společenských věd ICT 3. Další aktivity: Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům a reáliím
2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6	Žák: ✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů ✓ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace ✓ přednese krátký projev na vybrané téma ✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ✓ napíše blahopřání nebo dopis ✓ využívá překladový slovník při zpracování písemného projevu	Reálie zemí studovaného jazyka ♦ francouzská móda ♦ sport ve Francii ♦ francouzská kuchyně – speciality regionů ♦ zvyky a obyčeje ve Francii ♦ významné osobnosti francouzské politiky, vědy, kultury a umění - stručné informace V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Exkurze do mediátek ve fr. institutu – seznámení s možnostmi dalšího sebevzdělávání a přístupu k informacím Zahraníční poznávací zájezd Olympiáda
3.1 3.2 3.3 3.4	Žák: ✓ vyjádří krátce svůj názor písemnou i ústní formou ✓ reaguje jednoduše a adekvátně v běžných situacích ✓ komunikuje srozumitelně a foneticky správně ✓ napodobuje výslovnost podle autentických nahrávek ✓ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace		Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**Ročník: **3.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí smyslu autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu ✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich projevu ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a částečně i kontextu ✓ používá studijní strategii čtení se zaměřením na porozumění textu jako celku včetně důležitých podrobností ✓ používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník při práci s neznámým textem a pro práci na internetu a s jinými médii	Fonetika ♦ upevňování získaných dovedností Pravopis Mluvnice ♦ tvoření příslovcí ♦ průběhový čas přítomný a minulý ♦ nepravidelná slovesa ♦ vztažná zájmena ♦ budoucí čas jednoduchý ♦ podmiňovací způsob ♦ podmínkové věty ♦ trpný rod ♦ zájmena en a y	PT: OSV <i>Sociální komunikace:</i> Skupinové řešení úkolů Dialogy VMEGS <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě</i> Seznámení s možností studijních pobytů a stipendií ve Francii
2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6	Žák: ✓ formuluje srozumitelně, stručně a volně svůj názor ✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma a formuluje svůj názor k jeho obsahu ✓ přednese krátký projev na zadané téma a vyjádří své stanovisko ✓ popíše své okolí a své zájmy a činnosti s nimi související ✓ napíše neformální dopis s jasnou strukturou ✓ modifikuje obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře	Komunikační situace a funkce jazyka ♦ výměna základních informací ♦ krátký písemný projev – inzerát, strukturovaný životopis ♦ delší písemný projev – vypravování, soukromý dopis ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ hrané filmy v původním znění s titulky ♦ základní komunikační schopnosti – vyjádření pocitů, přání, nespokojenosti, rady, odmítnutí a přijetí návrhu	Mezipředmětové vztahy Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.7	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně se snahou o gramatickou správnost předává obsahově jednoduché informace	Tematické okruhy ◆ škola ◆ strukturovaný životopis ◆ práce a zaměstnání ◆ koníčky, sport, hudba, divadlo	
3.1 3.2 3.3	Žák: ✓ formuluje svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou se snahou o gramatickou správnost v krátkém a jednoduchém projevu ✓ reaguje srozumitelně v běžných situacích na úrovni probrané slovní zásoby ✓ komunikuje s odpovídající výslovností a intonací	Reálie ◆ zeměpis Francie – základní geografické údaje o francouzsky mluvících zemích ◆ školní systém ve Francii V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům reáliím a průřezovým tématům Soutěže, olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraníční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**Ročník: **4.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné téma ✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích ✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, číselných a geografických údajů a pomocí kontextu ✓ přečte text v originále na dané téma ✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem a různými médii	Fonetika ♦ upevňování získaných dovedností Pravopis Mluvnice ♦ přímá a nepřímá řeč v přítomném čase ♦ tvary konjunktivu ♦ použití konjunktivu ♦ podmínkové věty ♦ upevňování znalostí základních slovesných časů ♦ přivlastňovací zájmena samostatná ♦ ukazovací zájmena samostatná	PT: OSV <i>Sociální komunikace:</i> Skupinové řešení úkolů Soutěž v konverzaci VMEGS – <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě</i> Exkurze do mediatéky ve fr.institutu–seznámení s možnostmi dalšího sebevzdělávání a přístupu k informacím Zahraniční poznávací zájezd - uvědomění rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR
2.1 2.2	Žák: ✓ formuluje srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně své stanovisko ✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit	Komunikační situace a funkce jazyka ♦ vyjádření možnosti/nemožnosti, nutnosti, schopnosti ♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení ♦ výměna základních informací (dopravní spojení, možnosti stáží/pracovních brigád v zahraničí ...)	Mezipředmětové vztahy Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova

2.3	✓ přednese krátký projev na zadané téma, vyjádří své stanovisko	♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy)	Základy společenských věd ICT
2.4	✓ sestaví souvislý text o délce 160 slov na zadané téma včetně vyjádření svého stanoviska	♦ internet – práce s francouzskými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování	3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům
2.5	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově jednoduché informace	♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	Soutěže, olympiáda
2.6	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu	Tematické okruhy ♦ společnost okolo nás ♦ příroda a její znečištění ♦ ekologie ♦ prohlubování základních konverzačních témat ♦ sociální problematika ♦ média, internet ♦ hudba	Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy
3.1	Žák: ✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou převážně gramaticky správně v krátkém projevu	Reálie ♦ francouzská tištěná a jiná média ♦ hudba	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.2	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití probrané slovní zásoby a frazeologie	♦ spolkový život ve Francii ♦ školní systém – prohloubení znalostí ♦ francouzská společnost a její sociální aspekty	
3.3	✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci		
3.4	✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím ✓ vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6	Žák: ✓ rozumí smyslu a obsahu autentického ústního projevu na běžné téma ✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích ✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a pomocí kontextu ✓ přečte text v originále na dané téma o rozsahu 1500 slov s cílem zaujmout stanovisko k jeho obsahu ✓ používá dvojjazyčný slovník, výkladový slovník a informativní literaturu při práci s neznámým textem a různými médii	Fonetika ♦ upevňování získaných dovedností Pravopis Mluvnice ♦ upevňování použití konjunktivu ♦ předminulý čas ♦ podmiňovací způsob minulý ♦ podmínkové věty všech typů ♦ časová souslednost ♦ nepřímá řeč v minulém čase ♦ gérondif ♦ vedlejší věty příčinné a důsledkové	PT: OSV <i>Sociální komunikace a: Spolupráce a soutěž: Skupinové řešení úkolů Skupinový projekt Soutěž v konverzaci</i> VMEGS <i>Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě Zahraníční poznávací zájezd - porovnávání rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR Poznávání systému školství ve Francii (viz realie).</i>
2.1 2.2 2.3 2.4	Žák: ✓ formuluje srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně své stanovisko ✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit ✓ přednese krátký projev na zadané téma, vyjádří své stanovisko a v diskusi ho obhájí ✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma včetně vyjádření svého stanoviska	Komunikační situace a funkce jazyka ♦ vyjádření možnosti/nemožnosti, nutnosti, schopnosti ♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení ♦ zaujímání stanovisek a umění argumentace ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ internet – práce s francouzskými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování ♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	MV <i>Média a mediální produkce a Mediální produkty a jejich významy: Seznamování s hlavními typy francouzských médií (viz obsah učiva - realie)</i>

2.5	✓ souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Tematické okruhy ♦ orientace v médiích ♦ reklama a její vliv ♦ informační technologie ♦ školní systém v ČR a jeho srovnání s Francií ♦ výběr vysoké školy a budoucí uplatnění ♦ ekologie ♦ Praha ♦ zdraví a nemoci	Možnosti využití internetu při studiu cizích jazyků
2.6	✓ logicky a jasně strukturuje volný písemný projev dle vlastní osnovy		2. Mezipředmětové vztahy Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie
2.7	✓ modifikuje formu a obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře		
3.1	Žák: ✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu a své stanovisko obhájí v rámci diskuse	Reálie ♦ Praha a Paříž ♦ školní systém – prohloubení znalostí ♦ výtvarné umění ♦ literatura, divadlo – stěžejní představitelé ♦ film ♦ frankofonie V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.2	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití probrané slovní zásoby a frazeologie		
3.3	✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk		
3.4	✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti a zdůvodňuje		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1 1.2 1.3 1.4 1.5	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné i přiměřeně odborné téma ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a rozpozná citové zabarvení ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a pomocí kontextu ✓ užívá různé techniky čtení dle typu textu a jeho účelu ✓ používá dvojjazyčný slovník, výkladový slovník a informativní literaturu při práci s neznámým textem a různými médii	Fonetika ♦ upevňování získaných dovedností Pravopis Mluvnice ♦ upevňování použití konjunktivu ♦ infinitivní vazby a minulý infinitiv ♦ předbudoucí čas ♦ podmínkové věty všech typů ♦ časová souslednost ♦ nepřímá řeč ♦ gérondif a příčestí přítomné ♦ vedlejší věty	PT: OSV <i>Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž:</i> Skupinový projekt, diskuse MkV <i>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i> Rozbor textů písni, četba literárních ukázek EV <i>Člověk a životní prostředí a Životní prostředí ČR</i> Rozbor textů s ekologickou tematikou Referáty o událostech ze společnosti <i>Účinky mediální produkce a vliv médií :</i> Diskuse o vlivu médií na člověka

2.1	Žák: ✓ srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžné téma	Komunikační situace a funkce jazyka ♦ vyjádření možnosti/nemožnosti, nutnosti, schopnosti ♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení ♦ zaujímání stanovisek a umění argumentace ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ internet – práce s francouzskými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování ♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	Environmentální výchova - městská architektura - životní prostředí - osobní zodpovědnost
2.2	✓ formuluje svůj názor ústně i písemně na běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně		
2.3	✓ sestaví ústně i písemně souvislý text na zadané téma		2. Mezipředmětové vztahy
2.4	✓ logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma		Český jazyk – literatura
2.5	✓ shrne a ústně i písemně sdělí běžné informace		Angličtina
2.6	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		Dějepis
		Tematické okruhy ♦ ekologie – zdroje energie ♦ ekologická stopa ♦ problémy současného světa ♦ výtvarné umění	Zeměpis
			Hudební výchova
			Základy společenských věd
			Informační a komunikační technologie
3.1	Žák: ✓ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v projevu týkajícím se známých a všeobecných témat	Reálie ♦ výtvarné umění ♦ literatura, divadlo – stěžejní představitelé ♦ film ♦ ochrana přírody ve Francii ♦ frankofonie ♦ některé významné historické události	3. Další aktivity
3.2	✓ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů		Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům
3.3	✓ komunikuje plynule a foneticky správně, používá osvojené gramatické prostředky		Soutěže, olympiáda
3.4	✓ komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice	Zahraniční poznávací zájezdy
			Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Příloha 1.

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP ZV použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu francouzský jazyk pro **1. a 2. ročník**

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- 1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- 1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- 2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- 2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- 3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- 3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- 3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- 4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- 4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Příloha 2.

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP G použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu francouzský jazyk pro **3. až 6. ročník**.

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek
- 2.4. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.5. logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně používá osvojené gramatické prostředky
- 3.4. komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Vyučovací předmět:

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk pro osmý a devátý ročník základní školy a obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk pro čtyřleté studium gymnázia. Integruje části průřezových témat „Osobnostní a sociální výchova“, „Výchova demokratického občana“, „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Multikulturní výchova“, „Environmentální výchova“ a „Mediální výchova“.

Vzdělávací program předmětu Německý jazyk začíná v primě šestiletého gymnázia na úrovni A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), přičemž integruje žáky, kteří mají zkušenost s německým jazykem ze ZŠ s rozšířenou výukou jazyků. Navazuje na poznatky z mateřského jazyka a zkušenosti s prvním cizím jazykem a směřuje k dosažení úrovně B1+ (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) pro další cizí jazyk.

Cílem výuky německého jazyka je osvojení a postupné zvládnutí němčiny jako prostředku dorozumění v běžných situacích v těsném kontextu s praktickým životem. Získané znalosti a dovednosti žákovi pomáhají odbourávat jazykové bariéry, poznávat odlišný způsob života a odlišné kulturní tradice v německy mluvících zemích. Usnadňují mu práci při získávání informací a rozšiřují možnosti navazování osobních kontaktů. Přispívají ke vzájemnému porozumění, toleranci a spolupráci subjektů na mezinárodní úrovni a případného sebeuplatnění v zahraničí.

Předmět Německý jazyk se vyučuje na šestiletém gymnáziu ve všech šesti ročnících s následující týdenní hodinovou dotací:

Prima	-	3 vyučovací hodiny á 45 min.
Sekunda	-	3 vyučovací hodiny á 45 min.
Tercie	-	3 vyučovací hodiny á 45 min.
Kvarta	-	3+1 vyučovací hodiny á 45 min.
Kvinta	-	3 vyučovací hodiny á 45 min.
Sexta	-	4+1 vyučovací hodiny á 45 min.

Výuka probíhá ve skupinách s průměrným počtem 15 žáků v učebnách s audiovizuální technikou a v učebně informatiky a výpočetní techniky vybavené počítači.

Žáci zpracovávají individuální či skupinové projekty, které pak prezentují ústně či formou školní výstavy.

V kvartě si mohou studenti zvolit dvouhodinovou Konverzaci v německém jazyce.

V kvintě a sextě si mohou studenti zvolit Seminář z německého jazyka navazující na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Během šestiletého studia nabízíme žákům besedy, výstavy, soutěže a olympiádu v německém jazyce.

Během studia se pořádají dle zájmu pro žáky všech ročníků zahraniční poznávací zájezdy do německy mluvících zemí.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Žáci primy a sekundy jsou vedeni k pracovním návykům jako: pravidelnému vedení zápisů do sešitu, samostatnému zpracovávání slovní zásoby ve formě slovníčku nebo kartiček, pravidelné přípravě a vypracovávání domácích úkolů. Jsou povzbuzováni k aktivní účasti na výuce, vyzývání k dotazování a vzájemnému objasňování problémů. V primě ve skupinách s různou počáteční úrovní jazykových znalostí jsou vytvářeny partnerské dvojice, kde pokročilejší pomáhá začínajícímu nejen při výuce, ale i v domácí přípravě.
- Po celou dobu studia jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání informací a k používání různých informačních zdrojů, a to prací se slovníky, německými časopisy a webovými stránkami.
- Zadáváním termínovaných úkolů jsou žáci vedeni k samostatnému organizování a plánování své činnosti. Učitel zadává očekávané výstupy ke konci každého pololetí a společně se žáky vyhodnocuje jejich plnění.
- Organizováním zahraničních zájezdů, účastí na jazykových olympiádách a sledováním filmů v původním znění s didaktickou přípravou jsou žáci motivováni k uplatňování a zdokonalování svých jazykových znalostí.
- Četbou článků z německého tisku, knih zjednodušené četby a beletrie pro děti a mládež v originále jsou žáci povzbuzováni k rozšiřování své již osvojené slovní zásoby.
- Na základě hodnocení ze strany spolužáků a učitele žáci kriticky nahlíží na vlastní dosažené výsledky v učení a práci. K tomu jsou žáci vedeni při zpracovávání slohových prací, referátů či přípravě a realizaci individuálních nebo skupinových projektů vztahujících se k tematickým okruhům učiva.

b) Kompetence k řešení problémů

- Neznámé výrazy odvozují žáci z kontextu na základě již osvojené slovní zásoby a logických úvah a intuice.
- Získané informace a podklady pro argumentaci svých tvrzení si žáci ověřují na webových stránkách, v tisku a literatuře německy mluvících zemí.
- Formou interaktivních her ve dvojicích či skupinách se v hodinách němčiny simulují běžné reálné situace, např. orientace ve městě, rezervace ubytování, koupě jízdenky/letenky, objednávka v restauraci atd., při jejichž řešení žák kladením otázek a odpověďmi využívá získané znalosti.

c) Kompetence komunikativní

- Ke komunikaci v němčině jsou žáci vedeni při práci ve dvojicích a ve skupinách nebo při dialogu s učitelem.
- Komunikativní schopnosti žáků jsou rozvíjeny především formou dialogů/scének, doplňujících dotazů k ústním projevům spolužáků a tréninkem reakce na nečekané podněty.
- Při přednesu souvislého ústního projevu se žáci učí správně vyslovovat, užívat přirozenou intonaci a plynulé tempo řeči, udržovat kontakt s publikem. Žáci obhajují v rámci diskuse své stanovisko – učí se správně argumentovat, spontánně reagovat na dotazy z publika a působit při projevu přiměřeně sebejistě.
- V rámci poznávacích zájezdů, prázdninových pobytů v německy mluvících zemích či organizovanými setkáními s rodilými mluvčími jsou žáci motivováni k aktivní komunikaci v němčině. Soustředí se na předem zadané úkoly, které mají v dané situaci řešit.

d) Kompetence sociální a personální

- Při práci ve variabilně sestavovaných skupinách se žáci učí komunikovat s různými osobami. Vyhodnocením práce ve skupině, rolí při řešení úkolu, přínosu jednotlivých členů skupiny se rozvíjí sociální a personální kompetence. Hodnocení učitele se konfrontuje s názory a pocity žáků a to nejen o své osobě, ale i ohledně ostatních členů skupiny.
- Učitel během výuky mění metody práce, učí žáky reagovat na nečekané situace a tím být flexibilní.
- V rámci skupinových projektů a prezentací prací svých spolužáků vede učitel žáky nejen ke konstruktivní kritice práce druhých, nýbrž i ke konstruktivnímu řešení případných vzniklých konfliktů mezi žáky a k toleranci odlišných názorů, a to především vlastním příkladem.

e) Kompetence občanské

- Učitel vede žáky k otevřenosti, vnímavosti a toleranci vůči ostatním a je sám příkladem.
- Při psaní slohových prací a v diskusích jsou žáci vedeni k vyjadřování vlastního názoru ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomování si vlastních práv a učí je obhajovat svá práva a zároveň respektovat práva jiných.
- Formou zahraničních zájezdů, besed s rodilými mluvčími, sledováním filmů z produkce německy mluvících zemí v původním znění a seznamováním se s díly autorů z německy mluvících zemí jsou žáci vedeni ke vnímání kulturních, etických a duchovních hodnot lidí z jiného jazykového prostředí.

f) Kompetence k podnikavosti

- Žáci rozvíjí podnikavost při zpracování konkrétních projektů – např. organizace módní přehlídky (zajištění modelů, úprava místnosti, časový rozvrh, moderování přehlídky, organizace poroty a hodnocení) nebo prezentaci svého města apod. přímo ve výuce.
- Žáci se podílejí na přípravě tematické vycházky, které se celá skupina potom zúčastní, nebo společného výletu či zahraničního zájezdu (výběr tématu a cíle, časový rozvrh, zajištění vstupů, občerstvení, event. ubytování a dopravy).

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1-01	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka ♦ Fonetické znaky (pasivně) ♦ Základní výslovnostní návyky ♦ Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: - <i>já a moje rodina, mí přátelé</i> - <i>mé koníčky</i>
1-02	✓ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba ♦ Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů ♦ Práce se slovníkem	
2-01	MLUVENÍ Žák:	Tematické okruhy ♦ Domov ♦ Rodina ♦ Škola ♦ Volný čas ♦ Povolání ♦ Jídlo ♦ Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) ♦ Realie německy mluvících zemí	<u>Multikulturní výchova</u> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: - <i>rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky</i>
2-02	✓ Se zapojí do jednoduchých rozhovorů ✓ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
3-01	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák:		2. Mezipředmětové vztahy Český jazyk – literatura Angličtina
3-02	✓ Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ✓ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
4-01	PSANÍ Žák: ✓ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice ♦ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

*) Význam číslování viz příloha 1. k osnovám předmětu

4-02	✓ Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	◆ časování sloves v přítomném čase ◆ věta jednoduchá + otázky doplňovací a zjišťovací (pořádek slov v německé větě) ◆ vyjadřování podmětu v německé větě ◆ neosobní podmět „es“ ◆ zápor „nein“, „nicht“, „kein“ ◆ člen určitý a neurčitý, vynechávání členu ◆ 1. 3. a 4. pád podst. jmen ◆ množné číslo podst. jmen ◆ tvary osobních zájmen ◆ 1., 3. a 4. pád osobních zájmen ◆ 1., 3. a 4. pád přivlastňovacích zájmen a zájmen „dieser“, „jeder“ a „kein“ ◆ zvrtné zájmeno přivlastňovací „svůj“ ◆ tázací zájmena „wer“ a „was“ a jejich tvary v 1., 3. a 4. pádě ◆ základní číslovky + základní početní úkony ◆ rozkazovací způsob ◆ způsobové sloveso „möchte“ ◆ zpodstatnělý infinitiv ◆ postavení infinitivu v hlavní větě ◆ pořádek slov po spojení „deshalb“ V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie 3. Další aktivity Individuální nebo skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, olympiáda Zahraniční poznávací zájezdy podle možností školy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
------	---	--	---

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1-02	POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ✓ Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Zvuková a grafická podoba jazyka ♦ Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba ♦ Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů ♦ Práce se slovníkem	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Sociální komunikace: - škola: vztahy mezi žáky a učiteli, násilí ve škole <u>Výchova demokratického občana</u> Téma soužití v domě a domovní řád, orientace na úřadech a komunikace v základních situacích na úřadě <u>Multikulturní výchova</u> - rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky
1-03			
2-02	MLUVENÍ Žák: ✓ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ✓ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy - Lidské tělo - Zdraví - Oblékání - Nákupy - Obec - Dopravní prostředky - Zvířata - Příroda - Počasí - Reálie německy mluvících zemí	
2-03			
3-02	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: ✓ Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ✓ Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	Mluvnice ♦ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ♦ slabé skloňování podst. jmen ♦ předložky se 3. pádem, se 4.pádem a se 3. a 4. pádem	
3-03			

4-02 4-03	PSANÍ Žák: ✓ Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ✓ Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	◆ zpodstatnělý infinitiv ◆ neurčitý osobní podmět „man“ ◆ zájmena „jemand“, „niemand“, „einer“, „keiner“, „so ein“, „was für ein“ ◆ odlučitelné předpony u sloves ◆ modální slovesa ◆ zvratná slovesa ◆ préteritum sloves „sein“ a „haben“ ◆ perfektum ◆ kladná a záporná odpověď ◆ pořádek slov po spojce „deshalb“ ◆ tázací zájmeno „welcher“ ◆ nepravidelné sloveso „werden“ ◆ skloňování vlastních jmen ◆ slovesné vazby ◆ zájmenná příslovce V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	2. <u>Mezipředmětové vztahy</u> Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie 3. <u>Další aktivity</u> Individuální nebo skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, Olympiáda Zahraniční poznávací zájezdy podle možností školy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
---------------------------------------	--	---	---

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 2.1.	Žák: ✓ rozumí smyslu autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu ✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich projevu ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a částečně i kontextu ✓ používá studijní strategii čtení se zaměřením na porozumění textu jako celku včetně důležitých podrobností ✓ používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník při práci s neznámým textem a pro práci na internetu a s jinými médii Žák: ✓ formuluje srozumitelně, stručně a volně svůj názor	Fonetika Pravopis Mluvnice ♦ skloňování příd. jmen v přívlastku po členu určitém a neurčitém, po přívlast. zájmenech a po „kein“, „dieser“ a „jeder“ ♦ 2. pád podst. jmen ♦ 2. pád přívlastňovacích zájmen ♦ skloňování přídavných jmen v přívlastku bez členu ♦ skloňování přídavných jmen po zájmenech a číslovkách ♦ préteritum způsobových sloves a slovesa „wissen“ ♦ préteritum slabých, silných a smíšených sloves ♦ vedlejší věty – spojka „dass“, „weil“, „wenn“ a bez spojky „dass“ ♦ vedlejší věty časové – spojky „wenn“, „als“, „bis“, „bevor“, „sobald“ ♦ zeměpisná přídavná jména + předložky u zeměpisných jmen ♦ souvětí se spojkou „entweder–oder“ ♦ stupňování jmen a příslovce ♦ konjunktiv préterita ♦ „würde“ + infinitiv ♦ podmínkové souvětí v přítomnosti ♦ trpný rod	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace: - <i>láska a přátelství</i> - <i>manželství a rodina</i> Spolupráce a soutěž: - <i>olympiáda</i> <i>v německém jazyce</i> - <i>skupinový projekt</i> <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Žijeme v Evropě: - <i>významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění</i> - <i>významné historické události a jejich důsledky</i>

*) Význam číslování viz příloha 2. k osnovám předmětu

2.2.	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma a formuluje svůj názor k jeho obsahu	♦ závislý infinitiv ♦ řadové číslovky ♦ zpodstatnělá přídavná jména ♦ skloňování neurčitých číslovek a zájmen ♦ budoucí čas	Multikulturní výchova
2.3.	✓ přednese krátký projev na zadané téma a vyjádří své stanovisko		Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí:
2.4.	✓ sestaví souvislý text o délce 150 slov na zadané téma		- rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky
2.5.	✓ popíše své okolí a své zájmy a činnosti s nimi související	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka	
2.6.	✓ napíše formální nebo neformální dopis s jasnou strukturou	♦ vyjádření překvapení, údivu ♦ výměna základních informací (nákup oblečení, orientace ve městě, naplánování dovolené včetně rezervace ubytování a jiných služeb, informace o počasí) ♦ krátký písemný projev – objednávka ubytování, inzerát, strukturovaný životopis) ♦ delší písemný projev – podrobný životopis, vyprávění o strávených prázdninách, o cestě svých snů, o oblíbené knize či filmu ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ hrané filmy v původním znění s titulky ♦ krátké autentické TV reportáže v návaznosti na tematické okruhy ♦ internet – webové stránky v němčině: oblíbené turistické cíle	2. Mezipředmětové vztahy
2.7.	✓ modifikuje obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře		Český jazyk – literatura
2.8.	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně se snahou o gramatickou správnost předává obsahově jednoduché informace		Angličtina
2.9.	✓ používá překladový a obrazový slovník		Dějepis
3.1.	Žák: ✓ formuluje svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou se snahou o gramatickou správnost v krátkém a jednoduchém projevu	Tematické okruhy	Zeměpis
3.2.	✓ reaguje srozumitelně v běžných situacích na úrovni probrané slovní zásoby	♦ odívání a móda ♦ orientace ve městě ♦ cestování ♦ roční období a počasí ♦ oblíbený film, oblíbená kniha	Hudební výchova
3.3.			Základy společenských věd
			Informační a komunikační technologie
			3. Další aktivity

3.4.	✓ komunikuje s odpovídající výslovností a intonací ✓ aktivně se zapojí do rozhovoru s rodilým mluvčím, klade otázky související s tématem rozhovoru, na podobné otázky odpovídá a vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma	◆ Česká republika a Praha ◆ láska a přátelství Reálie zemí studovaného jazyka ◆ rakouská němčina – základní informace ◆ Němci a cestování ◆ významná města v německy mluvících zemích – základní informace V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
------	--	---	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 2.1. 2.2.	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné téma ✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích ✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, číselných a geografických údajů a pomocí kontextu ✓ přečte text v originále na dané téma o rozsahu 1500 slov s cílem zaujmout stanovisko k jeho obsahu ✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem a různými médii ✓ formuluje srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně své stanovisko ✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit	Fonetika Pravopis Mluvnice ♦ infinitiv trpný ♦ perfektum způsobových sloves ♦ konjunktiv préterita silných, slabých a smíšených sloves ♦ zpodstatnělá přídavná jména ♦ skloňování neurčitých číslovek a zájmen ♦ budoucí čas ♦ souvětí se spojkou „als ob“, „je – um so / desto“ ♦ vedlejší věty – spojka „statt dass“, „ohne dass“ + infinitivní vazby „statt...zu“, „ohne...zu“ ♦ zdvojnásobení podst. jmen ♦ předložky se 2. pádem a se 2. nebo 3. pádem ♦ rozvinutá přívlastková vazba Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka ♦ vyjádření možnosti/nemožnosti, nutnosti, schopnosti ♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení ♦ výměna základních informací (dopravní spojení, možnosti stáží/pracovních brigád v zahraničí ...) ♦ krátký písemný projev	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: - <i>mé plány do budoucna</i> Sociální komunikace: - <i>interview, cestování v rámci individuálních a skupinových projektů</i> <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Žijeme v Evropě: - <i>významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění</i> - <i>významné historické události</i> <u>Mediální výchova</u> Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: - <i>reklama a nová média</i>

2.3.	✓ přednese krátký projev na zadané téma, vyjádří své stanovisko	♦ delší písemný projev – interview, referát o osobnosti z německy mluvících zemí	2. <u>Mezipředmětové vztahy</u> Český jazyk – literatura Angličtina, Dějepis Zeměpis, Hudební výchova Společenské vědy ICT
2.4.	✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma včetně vyjádření svého stanoviska	♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy)	
2.5.	✓ souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	♦ internet – práce s německými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování	
2.6.	✓ logicky a jasně strukturuje volný písemný projev dle vlastní osnovy	♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	
2.7.	✓ modifikuje formu a obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře	Tematické okruhy ♦ doprava ♦ život ve městě a na vesnici ♦ služby ve společnosti ♦ reklama ♦ svět práce – plány do budoucna ♦ závislosti – alkohol a drogy	
2.8.	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově jednoduché informace		
2.9.	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu		
3.1.	✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou převážně gramaticky správně v krátkém projevu	Reálie zemí studovaného jazyka ♦ Německo, Rakousko, Švýcarsko – základní charakteristika ♦ osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění ♦ některé významné historické události	Soutěže, olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
3.2.	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití probrané slovní zásoby a frazeologie		
3.3.	✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	
3.4.			

	✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Německý jazyk**Ročník: **5.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1.	Žák: ✓ rozumí smyslu a obsahu autentického ústního projevu na běžné téma	Fonetika	1. Průřezová témata
1.2.	✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace	Pravopis	<u>Osobnostní a sociální výchova</u>
1.3.	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích	Mluvnice	- výběr povolání, - životní priority
1.4.	✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a pomocí kontextu	♦ plusquamperfektum ♦ vedlejší věty časové – spojky „nachdem“ a „seitdem“ ♦ infinitiv trpný ♦ vazba infinitivu s „zu“ místo vět s „dass“ ♦ infinitivní vazba „um...zu“ ♦ konjunktiv plusquamperfekta ♦ předložky se 2. pádem a se 2. nebo 3. pádem ♦ rozvinutá přívlastková vazba	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - evropská integrace, aktuální otázky rozšiřování Evropské unie
1.5.	✓ přečte text v originále na dané téma o rozsahu 1500 slov s cílem zaujmout stanovisko k jeho obsahu	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka	<u>Multikulturní výchova</u>
1.6.	✓ používá dvojjazyčný slovník, výkladový slovník a informativní literaturu při práci s neznámým textem a různými médii	♦ vyjádření možnosti/nemožnosti, nutnosti, schopnosti ♦ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ♦ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení ♦ výměna základních informací (dopravní spojení, možnosti stáží/pracovních brigád v zahraničí ...) ♦ krátký písemný projev – úřední dopis	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (v ČR, v Evropě):
2.1.			

2.2.	✓ formuluje srozumitelně, gramaticky správně, stručně a volně své stanovisko ✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit	♦ delší písemný projev – interview, referát o osobnosti z německy mluvících zemí ♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ♦ internet – práce s německými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování ♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	- rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky
2.3.	✓ přednese krátký projev na zadané téma, vyjádří své stanovisko a v diskusi ho obhájí		<u>Mediální výchova</u> Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: - reklama a nová média
2.4.	✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma včetně vyjádření svého stanoviska	Tematické okruhy ♦ doprava ♦ život ve městě a na vesnici ♦ služby ve společnosti ♦ reklama ♦ svět práce – plány do budoucna ♦ závislosti – alkohol a drogy ♦ životní prostředí	
2.5.	✓ souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související		<u>Environmentální výchova</u> Člověk a životní prostředí: - můj příspěvek k ochraně životního prostředí - vztah Němců k životnímu prostředí Životní prostředí České republiky: - oblasti s největší zátěží životního prostředí, příčiny a možná řešení
2.6.	✓ logicky a jasně strukturuje volný písemný projev dle vlastní osnovy		
2.7.	✓ modifikuje formu a obsah jednoduchého a kratšího projevu pro pravděpodobného čtenáře	Reálie zemí studovaného jazyka ♦ Německo, Rakousko, Švýcarsko – základní charakteristika ♦ osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění ♦ některé významné historické události	
2.8.	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově jednoduché informace		
2.9.	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu většího rozsahu		
3.1.	✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu a své stanovisko obhájí v rámci diskuse	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

3.2. 3.3. 3.4.	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití probrané slovní zásoby a frazeologie ✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci ✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti a zdůvodňuje je		2. <u>Mezipředmětové vztahy</u> Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova Společenské vědy ICT 3. <u>Další aktivity</u> Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Soutěže, olympiáda Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraníční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
-------------------------------------	--	--	---

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 2.1.	Žák: ✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné i přiměřeně odborné téma ✓ identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní informace ✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a rozpozná citové zabarvení ✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a pomoci kontextu ✓ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ✓ používá dvojjazyčný slovník, výkladový slovník a informativní literaturu při práci s neznámým textem a různými médii ✓ formuluje srozumitelně, strukturovaně a gramaticky správně své stanovisko; pochopí hlavní myšlenky ústního a písemného sdělení na běžné a známé téma	Fonetika Pravopis Mluvnice ♦ opakování a prohlubování probrané gramatiky (skloňování adjektiv, účelové a časové věty, komparativ a superlativ, slovesa s odlučitelnou předponou, plurál podst. jmen, nepřímé otázky, slovesné vazby, infinitiv s „zu“ a bez „zu“, modální slovesa a jejich užití, vyjádření domněnky, futurum I, vztažné věty, Konjunktiv II, trpný rod a jeho náhrady) Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka ♦ popis osob, biografie, dotazníky ♦ formální dopis/osobní dopis ♦ diskuse ♦ vyjádření domněnky ♦ referát, zaujetí stanoviska ♦ komentář grafiky, popis obrázků ♦ telefonování ♦ přijímací pohovor ♦ rozbor literárního textu Tematické okruhy ♦ láska a vztahy	1. Průřezová témata <u>Osobnostní a sociální výchova</u> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: - <i>životní styl</i> - <i>oblékání a kreativita</i> <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Žijeme v Evropě: - <i>historické souvislosti 20. století, významné osobnosti politiky, kultury, vědy v dějinných souvislostech</i> <u>Multikulturní výchova</u> - <i>mnohojazyčnost ve střední Evropě</i> - <i>přistěhovalectví</i> - <i>rozhovory, četba konkrétních příběhů</i>

2.2.	✓ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu a dokáže jej v rámci diskuse obhájit	♦ lidé a bydlení ♦ práce a volný čas ♦ studium a plány do budoucna ♦ příroda a životní prostředí ♦ dovolená a cestování ♦ gastronomie a konzum	<u>Mediální výchova</u> Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: - reklama a nová média
2.3.	✓ přednese souvislý projev na běžné téma, vyjádří své stanovisko		
2.4.	✓ sestaví souvislý text o délce 200 slov na zadané téma včetně vyjádření výhod a nevýhod různých možností	<u>Reálie zemí studovaného jazyka</u> ♦ zajímavá města střední Evropy, švýcarská a rakouská němčina ♦ osobnosti kultury, literatury a žurnalistiky ♦ některé významné historické události	<u>Environmentální výchova</u> - městská architektura, - životní prostředí města
2.5.	✓ souvisle popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti s nimi související		
2.6.	✓ logicky a jasně strukturuje volný písemný projev, formální i neformální text, napíše osnovu a strukturuje text	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	<u>2. Mezipředmětové vztahy</u>
2.7.	✓ přizpůsobí formu a obsah jasně strukturovaného projevu pravděpodobnému čtenáři		Český jazyk – literatura Angličtina Dějepis Zeměpis Hudební výchova Základy společenských věd Informační a komunikační technologie
2.8.	✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává informace na širokou škálu témat		
2.9.	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu většího rozsahu		
3.1.	✓ vyjádří a obhájí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu		<u>3. Další aktivity</u> Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům
3.2.			

3.3.	✓ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů		Soutěže, olympiáda
3.4.	✓ při komunikaci se vyjadřuje plynule a spontánně a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci, přitom využívá osvojené gramatické prostředky ✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti a zdůvodňuje je		Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě

Příloha 1.

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP ZV použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu německý jazyk pro **1. a 2. ročník**

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- 1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák:

- 2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- 2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- 3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- 3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Žák:

- 4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- 4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Příloha 2.

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP G použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu německý jazyk pro **3. až 6. ročník**.

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek
- 2.4. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.5. logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně používá osvojené gramatické prostředky
- 3.4. komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Vyučovací předmět:**Matematika****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Matematika je povinným vyučovacím předmětem v šestiletém i čtyřletém studiu.

V 1. i 2. ročníku šestiletého studia (nižší stupeň) má matematika dotaci 4 hodin, v obou ročnících jsou dvě hodiny cvičení, při kterých je třída rozdělena na 2 skupiny. Ve čtyřletém studiu i vyšším stupni šestiletého studia má matematika hodinovou dotaci 4-4-3-3. V každém ročníku je jedna hodina cvičení, při které je třída rozdělena na 2 skupiny.

Žáci mají možnost rozšířit své vědomosti a zúčastnit se soutěží: Matematická olympiáda, Matematický klokan, Přírodovědný klokan

V nižším stupni šestiletého studia je učivo rozšířeno oproti RVP o lineární lomené výrazy, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, lineární nerovnice, konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků, goniometrické funkce a jejich užití v úlohách z praxe a řešení náročnějších slovních úloh (o pohybu, na společnou práci, na směsi).

Ve čtyřletém studiu i vyšším stupni šestiletého studia je 14-ti hodinovou dotací matematika posílena oproti RVP o 4 hodiny, učivo je rozšířeno o komplexní čísla a základy diferenciálního a integrálního počtu, které některé vysoké školy vyžadují již k přijímacím zkouškám a jehož nezvládnutí bývá na většině vysokých škol technického a přírodovědného typu nejčastější příčinou předčasného ukončení studia.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí*a) Kompetence k učení*

- řešit větší množství úloh stupňující se obtížností
- pravidelně zadávat domácí úkoly s následnou kontrolou jako významný prvek autoevaluace
- co nejčastěji prověřovat znalosti žáků formou krátkých písemných procvičení
- v každém čtvrtletí zadat písemnou práci z látky uplynulého čtvrtletí

b) Kompetence k řešení problémů

- řešení problémových úloh s důrazem na různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

- c) *Kompetence komunikativní*
 - ústně interpretovat zvolený postup řešení
- d) *Kompetence sociální a personální*
 - vytvářet ve třídě klidnou pracovní atmosféru, přizpůsobovat tempo výkladu potřebám studentů
- e) *Kompetence občanské*
 - schopnost objasnit zvolený postup řešení ostatním žákům
 - schopnost řešit reálné situace
- f) *Kompetence k podnikavosti*
 - vést žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Matematika**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1. 1.2. 1.9. 1.4. 1.7. 1.8.	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: ✓ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu ✓ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ✓ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel ✓ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ✓ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	ČÍSLO A PROMĚNNÁ ♦ desetinná čísla, zlomky a operace se zlomky, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek ♦ celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa ♦ mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina ♦ výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny ♦ lineární rovnice ♦ slovní úlohy řešené rovnicemi	kapesní kalkulátor – aplikace ve fyzice a chemii
2.1. 2.2.	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: ✓ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ✓ porovnává soubory dat	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ♦ závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákrety, schémata, diagramy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	tabulkový procesor, grafický editor – aplikace v ICT

*) Význam číslování viz příloha 1 k osnovám předmětu

3.1. 3.2. 3.4. 3.6. 3. 5. 3.9. 3.10. 3.11. 3.12.	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: ✓ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ✓ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ✓ odhaduje a vypočítá obsah základních rovinných útvarů ✓ načrtne a sestrojí rovinné útvary ✓ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ✓ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ✓ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ✓ načrtne a sestrojí síť základních těles ✓ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ♦ metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, Pythagorova věta ♦ rovinné útvary – kruh, kružnice, trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, pravidelné mnohoúhelníky ♦ konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti – osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice ♦ prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec	
4.1.	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Žák: ✓ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ♦ číselné a logické řady ♦ číselné a obrázkové analogie ♦ logické a netradiční geometrické úlohy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Matematika**Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.7. 1.8.	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ✓ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	ČÍSLO A PROMĚNNÁ ♦ lineární lomené výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení) ♦ lineární rovnice ♦ rovnice s neznámou ve jmenovateli ♦ soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými ♦ slovní úlohy řešené pomocí rovnic, soustav rovnic	
2.3. 2.4. 2.5.	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: ✓ určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti ✓ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ♦ funkce – pravoúhlá soustava souřadnic ♦ přímá a nepřímá úměrnost ♦ lineární funkce ♦ grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	
3.5 3. 7. 3. 9. 3. 10.	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: ✓ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ✓ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ✓ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ✓ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ♦ konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastností, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků ♦ shodnost a podobnost trojúhelníků ♦ goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens a jejich užití v úlohách z praxe ♦ prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	

3.13.	✓ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
4.2.	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Žák: ✓ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ♦ logické a netradiční geometrické úlohy ♦ číselné a obrázkové analogie	

Systematizace učiva na začátku 1. ročníku a na konci 2. ročníku:

V rámci sjednocení požadavků na žáky na začátku 1. ročníku šestiletého studia a opakování na konci 2. ročníku studia budou mít žáci splněny i následující výstupy:

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ	1.3. modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
1.5. řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
1.6. řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	3.8. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
3.3. určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
1.6. 1.4.	Žák: ✓ určuje správně příslušnost k číselnému oboru ✓ upravuje číselné výrazy	♦ číselné obory – přirozených, celých, racionálních, reálných čísel; základní věty, výpočty, geometrická interpretace ♦ druhá a třetí odmocnina ♦ mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	
1.5.	✓ provádí operace s mocninami a odmocninami		
1.3.	✓ odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor ✓ čísla správně zobrazuje na číselné ose ✓ provádí výpočty s absolutní hodnotou reálného čísla, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty ✓ provádí operace s číselnými množinami a s intervaly, užívá geometrické interpretace		kapesní kalkulátor – aplikace ve fyzice a chemii
1.2.	✓ užívá vlastnosti dělitelnosti čísel, rozlišuje v aplikačních úlohách nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	♦ absolutní hodnota reálného čísla ♦ základní množinové pojmy (rovnost, podmnožina, sjednocení, průnik, rozdíl množin) ♦ intervaly ♦ násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, znaky dělitelnosti ♦ výrazy s proměnnými, definiční obor	množinové diagramy
1.6. 1.7.	✓ upravuje efektivně výrazy s proměnnými ✓ určuje definiční obor výrazu ✓ rozkládá mnohočleny na součin	♦ operace s mnohočleny ♦ rozklad mnohočlenů vytýkáním a užitím vzorců	
	LOMENÉ VÝRAZY		
	Žák: ✓ určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl	♦ lomený výraz, definiční obor výrazu	

*) Význam číslování viz příloha 2 k osnovám předmětu

1.1.	✓ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ✓ sčítá a odečítá dva až tři lomené výrazy ✓ násobí a dělí dva lomené výrazy ✓ převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů ✓ užívá správně logické spojky a kvantifikátory ✓ rozlišuje mezi definicí a větou, objasní stavbu matematické věty z hlediska výrokové logiky ✓ čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky ✓ vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení ✓ rozliší správný a nesprávný úsudek	♦ početní operace s lomenými výrazy ♦ složený lomený výraz ♦ krácení a rozšiřování, sčítání a odečítání, násobení a dělení lomených výrazů ♦ úprava složených lomených výrazů ♦ výrok a jeho negace, složené výroky ♦ definice, věta ♦ typy důkazů (přímý, nepřímý, sporem)	
1.8.	ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY Žák: ✓ řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy ✓ při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů ✓ rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy ✓ graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	♦ lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy ♦ kvadratická rovnice a nerovnice ♦ rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru ♦ rovnice s absolutní hodnotou ♦ rovnice s neznámou pod odmocninou a ve jmenovateli ♦ rovnice s parametrem ♦ rovnice řešené substitucí	množinové zápisy
1.9. 3.3. 1.11.	✓ analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav ✓ diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav nebo diskutuje počet řešení		úlohy z praxe
1.8.	FUNKCE Žák: ✓ rozeznává funkční vztah od jiných vztahů ✓ určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce	♦ funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku ♦ užití funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens	posunutí, skládání zobrazení (fyzika)

	✓ sestrojí graf lineární funkce, funkce $y = a x^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$ ✓ graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic ✓ odvodí goniometrické funkce ostrých úhlů jako poměry stran podobných pravoúhlých trojúhelníků ✓ užívá kalkulátor pro určování hodnot těchto funkcí pro ostré úhly a určuje úhel pro známou hodnotu funkce ✓ užívá goniometrické funkce k řešení úloh z praxe, při výpočtu objemů a povrchů těles PLANIMETRIE Žák:		
4.1.	✓ zná a aktivně používá základní pojmy z planimetrie, na základě vlastností třídí útvary ✓ graficky sčítá a odčítá úhly ✓ násobí a dělí úhel a jeho velikost ✓ řeší pravoúhlý trojúhelník	♦ přímka, polopřímka, úsečka, polorovina, úhel, trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, mnohoúhelník, konvexní útvary, kružnice, kruh, středový a obvodový úhel ♦ přenášení úhlu, sčítání a odečítání úhlů a jejich velikostí ♦ grafické násobení a dělení úhlu	
4.3.	✓ řeší geometrické úlohy s využitím shodných zobrazení a	♦ Euklidovy věty, Pythagorova věta; konstrukční úlohy,	
4.5.	stejnolehlosti	kontrola na základě výpočtu	
4.7.	✓ řeší úlohy konstrukčně i výpočtem	♦ osová souměrnost, středová souměrnost, posunutí,	
4.4.	✓ řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím	otočení, stejnoolehlost, podobnost	
4.5.	množin všech bodů dané vlastnosti		
	✓ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy a		
	úpravy výrazů		
	✓ využívá náčrt při řešení geometrického problému		
4.3.	✓ řeší planimetrické problémy motivované praxí		
4.7.	✓ zapíše pomocí matematické symboliky polohové a		
1.1.	metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost,		
4.1.	kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a		
4.2.	sjednocení množin)		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	<i>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY</i>		
3.1.	Žák: ✓ načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce, goniometrických funkcí	♦ obecné poznatky o funkcích ♦ funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou	rovnice lineární, kvadratické (1. ročník) shodná zobrazení (1. ročník)
3.2.	✓ formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce ✓ užívá kalkulačku pro určení hodnot goniometrických funkcí, exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí	♦ goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi a goniometrické vzorce ♦ goniometrické rovnice	posloupnosti (4. ročník) vztahy fyzikálních veličin – lineární, kvadratické, logaritmické, exponenciální, goniometrické funkce (fyzika)
3.3.	✓ uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic		trigonometrie (geodézie)
1.10.	✓ aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic		
3.4.	✓ aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu		
3.5.	✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí		
3.6.	✓ řeší aplikační úlohy		
	<i>POSLOUPNOSTI A ŘADY</i>		
	Žák:		
3.2.	✓ zná souvislost mezi funkcí a posloupností	♦ posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu, aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti	úrokování (SV) aplikace geometrické posloupnosti ve finanční matematice
3.7.	✓ formuluje vlastnosti posloupnosti		

	✓ používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách ✓ ovládá důkaz matematickou indukcí ✓ diskutuje konvergenci a divergenci posloupnosti ✓ graficky znázorňuje posloupnost a její limitu ✓ užívá symbolický zápis řady ✓ diskutuje konvergenci a divergenci řady ✓ řeší aplikační úlohy ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY Žák: ✓ vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře ✓ určí hledanou jistinu ✓ provádí jednoduché a složené úrokování ✓ vypočítá úrok z úroku STEREOMETRIE Žák:	◆ nekonečná geometrická řada	prostorová představivost, rýsování (deskriptivní geometrie)
4.1. 4.2. 4.2. 4.3. 4.7. 4.3. 4.6. 4.7.	✓ určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru ✓ sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem ✓ definuje pojem odchylka a vzdálenost a umí je v jednoduchých příkladech určit ✓ vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí ✓ řeší stereometrické úlohy motivované praxí ✓ aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii ✓ využívá náčrt při řešení prostorového problému	◆ úrok, jistina, úroková doba, úrokové období, úroková míra ◆ jednoduché úrokování, složené úrokování, výpočet úroku, určování počtu dní úrokové doby ◆ řešení slovních úloh z praxe ◆ základní pojmy stereometrie, polohové vlastnosti bodů, přímek, rovin ◆ rovinné řezy krychle, hranolu a jehlanu ◆ vzdálenosti a odchylky ◆ objemy a povrchy těles – krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, koule	

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	<i>ANALYTICKÁ GEOMETRIE</i>		
	Žák:		
4.1.	✓ ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin)	♦ posunutí v soustavě souřadnic	vektorové veličiny (fyzika)
4.2.	✓ používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a	♦ vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů	stereometrie (2. ročník)
4.4.	✓ v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin	♦ skalární součin, vektorový a smíšený součin	kuželosečky (deskriptivní geometrie)
4.8.	✓ osvojí si definice základních kuželoseček, je schopen	♦ parametrická rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnicový tvar rovnice přímky	
4.9.	✓ načrtnout danou kuželosečku, zapsat rovnici, určit	♦ vzájemná poloha bodů a přímek v rovině	
4.10.	✓ charakteristické prvky kuželosečky a rozhodnout o	♦ parametrická rovnice přímky v prostoru	
4.11.	✓ vzájemné poloze přímky a kuželosečky	♦ parametrická a obecná rovnice roviny	
4.12.	✓ rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce předpisem	♦ vzájemná poloha bodů, přímek a rovin v prostoru	
4.10.	✓ řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních	♦ metrické a polohové úlohy	
4.13.	✓ útvarech v rovině	♦ kružnice, elipsa, hyperbola a parabola, vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
4.2.	✓ využívá metod analytické geometrie při řešení		
4.3.	✓ komplexních úloh a problémů		
4.8.	✓ využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového		
4.1.	✓ problému		
4.14.	✓ používá geometrické pojmy		
4.14.	✓ zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary		

KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST, PRÁCE S DATY			
	Žák:		
2.2.	✓ osvojí si pojmy: variace, permutace, kombinace; je schopen aplikovat tyto vědomosti v praktických úlohách	♦ faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti	
	✓ upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly	♦ variace, permutace, kombinace bez opakování, binomická věta	ZSV
2.1.	✓ zná a dovede používat binomickou větu	♦ náhodný jev, jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	
2.2.	✓ užívá vědomosti z kombinatoriky při řešení úloh z kombinatoriky		výpočetní technika
2.5.	✓ interpretuje výsledky statistického zpracování dat a vytváří hypotézy dalšího rozvoje	♦ statistický soubor a jeho charakteristiky	
		♦ zpracování dat	množiny a výroky (1. ročník)
2.3.	✓ volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat		
2.4.	✓ využívá výpočetní techniku		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
–	KOMPLEXNÍ ČÍSLA Žák: ✓ dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ ✓ znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak ✓ ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu ✓ řeší jednoduché binomické rovnice ZÁKLADY DIFERENCIÁLNÍHO A INTEGRÁLNÍHO POČTU Žák: ✓ odhaduje a zdůvodňuje chování posloupností pro velká n ✓ používá symbolický jazyk matematiky ✓ určuje limity ✓ odhaduje chování funkce v okolí bodu ✓ určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách ✓ užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování ✓ řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu	♦ obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla ♦ funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou ♦ řešení kvadratických rovnic v oboru komplexních čísel ♦ binomické rovnice ♦ limita posloupnosti ♦ věty o limitách ♦ limita funkce – okolí bodu, definice, limita v bodě, věty o limitách, limity v nevlastních bodech ♦ derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace	číselné obory (1.ročník) vektory (3. ročník) rovnice (1.ročník) funkce (2. ročník)

	✓ zná z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí ✓ řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu ✓ aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce)	◆ derivace elementárních funkcí, derivace součtu, součinu a podílu ◆ derivace složené funkce, druhá derivace ◆ průběh funkce ◆ primitivní funkce, primitivní funkce k základním funkcím, výpočet obsahu rovinného obrazce, objem rotačního tělesa	
--	--	---	--

Příloha 1

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP ZV použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu matematika pro 1. a 2. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- 1.1. provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- 1.2. zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- 1.3. modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- 1.4. užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- 1.5. řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- 1.6. řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- 1.7. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- 1.8. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- 1.9. analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel

2. ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

- 2.1. vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- 2.2. porovnává soubory dat
- 2.3. určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- 2.4. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

- 3.1. zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- 3.2. charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- 3.3. určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- 3.4. odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- 3.5. využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- 3.6. načrtne a sestrojí rovinné útvary
- 3.7. užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

- 3.8. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- 3.9. určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- 3.10. odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- 3.11. načrtne a sestrojí síť základních těles
- 3.12. načrtne a sestrojí síť obraz jednoduchých těles v rovině
- 3.13. analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

- 4.1. užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- 4.2. řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Příloha 2

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP G použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu matematika pro 3. – 6. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- 1.1. užívá správně logické spojky a kvantifikátory, objasní stavbu matematické věty
- 1.2. užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel
- 1.3. operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty
- 1.4. provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy
- 1.5. odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor
- 1.6. upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu
- 1.7. rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic
- 1.8. řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení
- 1.9. rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy
- 1.10. geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
- 1.11. analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav

2. PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Žák:

- 2.1. řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)
- 2.2. využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly
- 2.3. diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat
- 2.4. volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)
- 2.5. reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám

3. ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY

Žák:

- 3.1. načrtne grafy požadovaných funkcí (definovaných jednoduchým vzorcem) a určí jejich vlastnosti
- 3.2. formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností
- 3.3. využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů
- 3.4. aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi
- 3.5. modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí

- 3.6. řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech
- 3.7. interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice

4. GEOMETRIE

Žák:

- 4.1. určuje geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary
- 4.2. určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky
- 4.3. využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému
- 4.4. v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly
- 4.5. řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem
- 4.6. zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou
- 4.7. řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii
- 4.8. užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)
- 4.9. rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem
- 4.10. řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině
- 4.11. využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření
- 4.12. z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce
- 4.13. řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice)
- 4.14. využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů

Vyučovací předmět:**Fyzika****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru RVP ZV a RVP G. Je realizován jako povinný předmět v 1. až 5. ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny
3. ročník – 3 hodiny, z toho 1 hodina je určena pro cvičení z fyziky
4. ročník – 3 hodiny, z toho 1 hodina je určena pro cvičení z fyziky
5. ročník – 2 hodiny

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky, která je vybavena i pro konání laboratorních prací. Při hodinách cvičení je třída dělena na dvě skupiny.

Předmět rozvíjí postupně získávané poznatky žáků o fyzikálních interakcích rozmanitých objektů a o struktuře látek a formuje je do uceleného systému vědomostí o zákonitostech různých forem pohybu, přírodních dějů a o vlastnostech látek. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené fyzikální zákony a zákonitosti k objasňování fyzikálních jevů a k předvídání důsledků jejich působení. Velká pozornost je věnována přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozornému pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz. Na vybraných fyzikálních objektech a technických aplikacích jsou žáci seznamováni s teoretickými a experimentálními fyzikálními metodami a učí se uplatňovat je prakticky v konkrétních situacích. Přitom poznávají význam matematických nástrojů a postupů pro efektivitu řešení problémů a úloh. Žáci se učí i správně chápat společenskou roli fyziky a její úzkou souvislost s ostatními přírodovědnými obory.

Ve 3. – 5. ročníku je ve srovnání s odpovídajícími ročníky čtyřletého studia učivo probíráno podrobněji a v širších souvislostech. Žáci řeší více náročnějších úloh, jsou vedeni k hlubším rozborům přírodních dějů a jejich důsledků. Rovněž je více zařazováno i využívání prostředků ICT, problémového vyučování, diskuse, samostatné práce s odbornými informačními zdroji, prezentace výsledků samostatné práce s důrazem na přesnost vyjadřování odborných poznatků a skupinové práce.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel zadává úkoly (referáty, fyzikální prezentace, úlohy s neúplným zadáním), k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- učitel soustavným vyžadováním rozboru fyzikálních vztahů a grafických závislostí posiluje u žáka vědomí, že matematický aparát je mocný a efektivní nástroj pro popis a objasňování souvislostí přírodních jevů a pro aplikaci fyzikálních poznatků při řešení praktických problémů
- učitel zadáváním souhrnných opakování a komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci fyzikálních vědomostí a ke schopnosti jejich transferu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí
- učitel vytváří vhodné příležitosti (problémové úlohy, diskuse, rozbor mediálních zpráv), které motivují žáky k použití fyzikálních vědomostí a dovedností při vysvětlování přírodních jevů, k předvídání jejich důsledků a k možnostem jejich technických aplikací
- učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- učitel rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným fyzikálním informacím (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů, porovnávat jejich obsah a konfrontovat s fyzikálními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel vyžaduje při řešení všech fyzikálních problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, matematizaci, vyřešení a interpretaci výsledků
- učitel vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností a poznaných fyzikálních zákonů a zákonitostí
- učitel analyzuje se žáky jejich chybná řešení, nastiňuje možnosti jak jim předcházet, rozvíjí metodiku správného postupu
- učitel zadáváním a rozбором výsledků vhodných fyzikálních testů rozvíjí schopnost žáků řešit problémy rychle a přitom logicky i numericky přesně
- učitel výběrem vhodných problémů ukazuje žákům možnost využívat fyzikálních poznatků a metod k řešení problémů z různých oblastí praktického života

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- učitel vyžaduje, aby žák své odborné fyzikální názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě exaktních zákonů a zákonitostí
- učitel rozбором formálních chyb při zápisu řešení fyzikálních úloh rozvíjí schopnost jasného mimoverbálního vyjádření myšlenek s použitím symbolů

d) *Kompetence sociální a personální*

- učitel využívá skupinové práce žáků (laboratorní práce, fyzikální prezentace), a tím rozvíjí u žáků schopnosti spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
- e) *Kompetence občanské*
- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (seminární práce, fyzikální prezentace, referáty)
 - učitel vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů
- f) *Kompetence pracovní*
- učitel kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní a laboratorní řád)
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky, a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	LÁTKY. POHYB TĚLES. SÍLY. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Žák: 1.1. ✓ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa 1.2. ✓ uvede příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 1.3. ✓ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 1.4. ✓ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 2.1. ✓ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 2.2. ✓ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 2.3. ✓ změří velikost působící síly 2.4. ✓ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 2.5. ✓ využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích 3.1. ✓ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 3.2.	SYSTEMATIZACE POZNATKŮ Z MECHANIKY ♦ fyzikální veličiny a jednotky ♦ stavba látek, skupenství, ♦ pohyby, rovnoměrný pohyb ♦ síly, Newtonovy zákony ♦ tlak a tlaková síla v kapalinách a plynech, Pascalův zákon a Archimédův zákon	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	✓ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ✓ předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní		
– 4.1. 4.2. – 4.1. 4.3. 4.4. –	ENERGIE Žák: ✓ převádí jednotky práce, výkonu a energie ✓ určí práci vykonanou silou působící ve směru pohybu a silou působí kolmo na směr pohybu ✓ využívá vztah pro výkon k určování výkonu, práce nebo doby konání práce ✓ využívá vztahy pro polohovou a pohybovou energii k určování energie, polohy nebo rychlosti těles ✓ z vypočtené hodnoty vykonané práce určí změnu polohové nebo pohybové energie ✓ využívá zákon zachování energie k řešení jednoduchých problémů a úloh ✓ využívá poznatky o vzájemných přeměnách a přenosu energie k vysvětlení fyzikálních jevů a technických aplikací ✓ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem ✓ v případě tepelné výměny mezi dvěma tělesy sestaví a vyřeší kalorimetrickou rovnici ✓ využívá vztahy pro skupenská tepla k řešení jednoduchých úloh na přeměny skupenství ✓ využívá poznatky o faktorech ovlivňujících rychlost vypařování k řešení problémů a úloh ✓ využívá poznatky o faktorech ovlivňujících teplotu varu k řešení problémů a úloh	PRÁCE A ENERGIE ♦ práce, výkon ♦ energie, polohová energie, pohybová energie ♦ přeměny energie, zákon zachování energie ♦ účinnost ♦ jednoduché stroje (páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub) TEPELNÉ JEVY ♦ vnitřní energie tělesa, teplo ♦ změna vnitřní energie tělesa konáním práce ♦ změna vnitřní energie tepelnou výměnou, přenos tepla vedením, prouděním a zářením ♦ kalorimetrická rovnice ♦ tepelné motory ♦ skupenství a přeměny skupenství ♦ tání a tuhnutí, teplota tání, skupenské teplo tání ♦ vypařování, kapalnění a var, teplota varu, skupenské teplo varu	

– 5.1. 5.2.	ZVUKOVÉ DĚJE Žák: ✓ určí výpočtem periodu a frekvenci kmitavého děje ✓ z časového průběhu harmonického kmitavého děje určí jeho periodu a amplitudu ✓ na základě časového diagramu kmitání rozliší kmity periodické a neperiodické, tlumené a netlumené, harmonické a neharmonické ✓ využívá vztah mezi vlnovou délkou a frekvencí k řešení jednoduchých akustických problémů a úloh ✓ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a popíše, jakým způsobem v nich zvuk vzniká ✓ porovná kvalitativně rychlost šíření zvuku v daném prostředí s rychlostí šíření ve vzduchu ✓ vyhledá zdroje nadměrného hluku ve svém okolí a posoudí možné způsoby snížení hluchnosti	ZVUKOVÉ JEVY ◆ kmitavý pohyb, kmitání pružných těles ◆ vlnění, vlnění příčné a podélné ◆ zvuk, zdroje zvuku ◆ šíření zvuku, odraz a pohlcování zvuku ◆ ultrazvuk a infrazvuk ◆ vnímání zvuku, hlasitost, negativní vliv nadměrné hluchnosti na zdraví člověka ◆ záznam a reprodukce zvuku	Matematika – práce s grafy Biologie – vliv hluku na lidský organismus
6.1., 6.2. 6.3. 6.4. 4.5.	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Žák: ✓ sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod a změří elektrický proud a napětí ✓ rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností ✓ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů ✓ podle schématu rozhodne, zda jsou spotřebiče (popř. zdroje) zapojeny sériově nebo paralelně a určí, jak toto zapojení ovlivní elektrický proud a napětí v obvodu ✓ využívá vztahy pro výkon elektrického proudu a pro elektrickou energii k řešení jednoduchých problémů a úloh s elektrickými spotřebiči ✓ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	ELEKTRICKÝ PROUD ◆ elektrický náboj, elektrická síla a elektrické pole ◆ elektrický proud, elektrické napětí, elektrický obvod ◆ Ohmův zákon, elektrický odpor, závislost odporu na geometrických vlastnostech vodiče a na teplotě ◆ zapojování rezistorů, zapojování zdrojů elektrického napětí ◆ regulace elektrického proudu a napětí v obvodu ◆ výkon elektrického proudu, elektrická energie ◆ výroba elektrické energie, elektrárny ◆ elektrické spotřebiče	PT: EV – člověk a životní prostředí – energetické zdroje

--	--	--	--

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
6.5.	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Žák: ✓ určí směr magnetické síly působící na vodič s proudem a na pohybující se částici s elektrickým nábojem ✓ určí směr magnetické síly, kterou na sebe působí dva rovnoběžné vodiče s proudem ✓ využívá poznatky o silovém působení magnetického pole k řešení jednoduchých kvalitativních problémů a úloh ✓ využívá poznatky o silovém působení magnetického pole a o elektromagnetické indukci k objasňování funkce technických aplikací ✓ využívá znalosti o činnosti transformátoru k řešení jednoduchých problémů a úloh ✓ využívá vztah mezi vlnovou délkou a frekvencí elektromagnetických vln k řešení jednoduchých problémů a úloh	ELEKTRODYNAMIKA ♦ magnetické pole, magnetická síla, magnetická indukce ♦ elektromagnetická indukce ♦ generátory elektrického napětí, střídavý proud ♦ kondenzátor a cívka v obvodu střídavého proudu ♦ transformátory, přenos elektrické energie ♦ třífázové napětí ♦ elektromotory ♦ elektromagnetické kmity a vlny, ♦ přenos informací elektromagnetickým vlněním ♦ bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči	Biologie – účinky proudu a záření na lidské tělo Projekt s využitím ICT – „Fyzika kolem nás“: elektrotechnická nebo elektronická aplikace
6.1.	✓ sestaví podle schématu elektrický obvod	ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH ♦ elektrony a díry, vliv příměsí v polovodiči ♦ PN přechod, polovodičová dioda	
6.2.	✓ změří střídavý elektrický proud a napětí		
6.1.	✓ analyzuje správně funkci jednotlivých		
6.2.	elektrotechnických prvků v obvodu elektrického proudu		
–	✓ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a určí základní charakteristiky střídavého napětí a proudu		
	✓ vysvětlí možnost ohrožení života a zdraví při práci s elektrickým zařízením,		
6.3.	✓ uvede a dodržuje zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem		

6.6. – 6.7. 6.8.	✓ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ✓ zapojí správně polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru ✓ diskutuje o možnostech a významu využívání polovodičových součástek v technické praxi ✓ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ✓ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	♦ tranzistor, integrovaný obvod ♦ využití polovodičových součástek SYSTEMATIZACE POZNATKŮ O SVĚTLE ♦ rychlost světla, šíření světla, odraz a lom světla ♦ zatmění Slunce a Měsíce ♦ zobrazení zrcadlem a čočkou, rozklad světla hranolem	ICT – využití polovodičů
– 4.3. – 4.3. 4.5.	ENERGIE Žák: ✓ popíše stavbu atomu a určí základní elektrické vlastnosti částic, které jsou jeho součástí ✓ pomocí poznatků o vnitřní struktuře látek vysvětlí vznik světla a záření ✓ zdůvodní nutnost ochrany před ionizujícím zářením a popíše možnosti, jak se ochrana realizuje ✓ diskutuje o možnostech využití radioaktivity ✓ vysvětlí možnost uskutečnění řízené řetězové reakce pro energetické účely ✓ objasní funkci jaderné elektrárny ✓ objasní způsoby zacházení s vyhořelým jaderným palivem ✓ diskutuje o přednostech a problémech jaderné energetiky	ATOMY A ZÁŘENÍ ♦ struktura atomu, Bohrov model atomu ♦ záření z elektronového obalu, foton ♦ jádro atomu, jaderné síly ♦ radioaktivita, radioaktivní záření ♦ využití radioaktivity, ochrana před ionizujícím zářením ♦ jaderné reakce, štěpení jader, řetězová reakce ♦ jaderný reaktor, jaderná elektrárna ♦ jaderná syntéza, termonukleární reakce	Projekt s využitím ICT – jaderná tematika
7.2. 7.1.	VESMÍR Žák: ✓ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	ASTRONOMIE ♦ Slunce, zdroj energie Slunce, sluneční činnost	

–	✓ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ✓ s pomocí informačních zdrojů vyhledá a zpracuje informace o astronomickém objektu	♦ sluneční soustava, planety, trpasličí planety, planetky, komety ♦ Keplerovy zákony ♦ astronomické jednotky vzdáleností (AU, světelný rok) ♦ hvězdy, vznik a vývoj hvězd, zánik hvězd ♦ galaxie, vesmír ♦ astronomické měření času	
---	---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika**Ročník: 3. – 5.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika pro **1. – 3. ročník čtyřletého studia**, ale bude realizován na vyšší úrovni. Učivo bude probíráno do větší hloubky a očekávané výstupy budou ověřovány pomocí náročnějších úloh, úkolů, testů, procvičení a samostatných prací.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu fyzika pro 1. a 2. ročník

4. LÁTKY A TĚLESA

Žák:

- 4.1. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- 4.2. uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- 4.3. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- 4.4. využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

5. POHYB TĚLES. SÍLY

Žák:

- 5.1. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- 5.2. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- 5.3. změří velikost působící síly
- 5.4. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- 5.5. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- 5.6. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

6. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

- 6.1. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- 6.2. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

7. ENERGIE

Žák:

- 7.1. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- 7.2. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- 7.3. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- 7.4. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- 7.5. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

8. ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

- 8.1. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- 8.2. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

9. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

- 9.1. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- 9.2. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- 9.3. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- 9.4. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- 9.5. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- 9.6. zapojí správně polovodičovou diodu

10. VESMÍR

Žák:

- 10.1. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- 10.2. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Poznámka: Výstupy označené „—“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:**Chemie****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie RVP ZV a RVP G a je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (2 VH), ve 2. ročníku studia (2 VH), ve 3. ročníku studia (3 VH), ve 4. ročníku studia (2 VH) a v 5. ročníku studia (2+1 VH). Na dvou úrovních (odpovídají základnímu vzdělávání a gymnaziálnímu vzdělávání) seznamuje žáka se zákonitostmi struktury a přeměn látek, rozvíjí jeho schopnost logického úsudku, analýzy příčin a dedukce důsledků přírodních jevů na základě pochopení klíčových principů a podporuje pozitivní vztah k přírodním vědám a přírodě obecně. Pro úroveň ZV byly doporučeny k všeobecnému užívání učebnice Pavel Beneš, Václav Pumpr, Jiří Banýr - Základy chemie 1, Základy chemie 2 - Nakladatelství FORTUNA Praha, k nimž se vztahují odkazy na kapitoly v tabulce obsahu předmětu v 1. a 2. ročníku.. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (významní Evropané), Environmentální výchova (člověk a životní prostředí) a Mediální výchova. Výuka je realizována převážně formou frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu a chemických experimentů. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků a demonstrační experiment. Při realizaci laboratorních prací jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací. V laboratoři pracují ve dvojicích na některém z devíti pracovních míst, vybaveném základním materiálem, s pochopitelnou možností v nezbytné míře využít společného vybavení. V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace a obrazový materiál zprostředkovaný dataprojektorem). Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu.

Vzhledem k přímé expozici kapitol věnovaných názvosloví, úpravám rovnic a výpočtovým úlohám, na úrovni nižšího gymnázia může pedagog na základě vlastního uvážení a podle individuální situace ve třídě tyto oblasti expozice na úrovni vyššího gymnázia patřičně omezit. Takto získaný čas lze ve srovnání se čtyřletým učebním cyklem lze využít k obsahovému rozšíření vybraných tematických okruhů. Celkově jde výklad v šestiletém učebním cyklu do větší hloubky (především v oblasti systematické anorganické i organické chemie). Je možné současně výrazněji zařadit oblast chemie analytické a průmyslových chemických výrob. Výrazněji jsou zastoupeny laboratorní práce. Žáci realizují v rámci studia domácí ročníkové práce různé formy a rozsahu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (struktura hmoty, podstata chemických přeměn) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (1, 2, 3, 6)
- osvojením odborných informací je žákům umožněno pochopit význam chemických látek a dějů pro existenci světa a lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů (1, 2, 3)
- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností (2, 3, 4, 5)
- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod výroby a využití chemických látek a technických materiálů, identifikace látky, volba postupu a realizace chemického experimentu) (2, 3, 4, 6)
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu (3, 4, 5)
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení (2, 4, 5)
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředcích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů (2, 3, 4, 5)
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) (1, 4, 5)
- žák je veden k racionalizaci zápisu pomocí chemické symboliky, k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou (1, 2, 3)

- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou práce shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) (1, 2, 3, 4, 6)
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informace je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání (4, 5)
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru (1, 2, 3)
- žák je veden v souvislosti s poznáváním účinků chemických látek k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních i péči o životní prostředí (4, 5)
- žák získává správné pracovní návyky v manuální manipulaci v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti (4, 5)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Chemie**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
•	OBSAH A HISTORIE CHEMIE Žák: ✓ vysvětlí úkol a obsah chemie a jejích jednotlivých oborů ✓ objasní význam hlavních osobností pro historický rozvoj chemie	♦ obsah a metody studia chemie ♦ chemické obory ♦ významní chemikové a fyzikové (s významem pro chemii)	• kapitola 1 • kapitola 4 • kapitola 5 • kapitola 6 • kapitola 11 • kapitola 12
1.1. 1.2. 1.3. •	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Žák: ✓ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ✓ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ✓ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek ✓ provede jednoduché pozorování a výsledky zapíše formou laboratorního protokolu	♦ vlastnosti látek ♦ zásady bezpečné práce ♦ nebezpečné látky ♦ havárie chemických provozů	• kapitola 1
2.1. 2.2. 2.3. 2.4.	SMĚSI Žák: ✓ rozlišuje směsi a chemické látky ✓ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ✓ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	♦ směsi ♦ příprava a složení roztoků ♦ separační techniky ♦ voda ♦ tvrdost vody ♦ vzduch	PT Environmentální výchova • Základní podmínky života - voda

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.5. 2.6.	✓ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi ✓ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ✓ uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	♦ hoření	vzduch energie zdroje • kapitola 2 • kapitola 3
3.1. 3.2. 3.3. • •	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK Žák: ✓ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ✓ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech ✓ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti ✓ aktivně užívá značky chemických prvků ✓ vysvětlí původ názvů vybraných prvků	♦ částicové složení látek ♦ značky chemických prvků a jejich původ ♦ periodická soustava, protonové číslo ♦ chemická vazba	• kapitola 4 • kapitola 5
4.1. 4.2. • •	CHEMICKÉ REAKCE Žák: ✓ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ✓ přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu ✓ dle slovního zadání zapíše a vyčíslí jednoduché chemické rovnice ✓ řeší úlohy na výpočty látkového množství a hmotnosti látek	♦ chemické reakce, chemická rovnice ♦ zákon zachování hmotnosti ♦ látkové množství, molární hmotnost ♦ klasifikace chemických reakcí ♦ faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	• kapitola 6

4.3.	✓ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		
5.1. 5.2. 5.3.	CHEMICKÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY Žák: ✓ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ✓ vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet ✓ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	♦ základní chemické prvky ♦ oxidy ♦ kyseliny a hydroxidy ♦ soli ♦ silikátový průmysl ♦ průmyslová hnojiva	• kapitola 5 • kapitola 7 • kapitola 8 • kapitola 9

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
• • • • • •	CHEMICKÉ REAKCE Žák: ✓ vysvětlí podstatu redukce a oxidace a doloží příkladem konkrétního děje ✓ popíše (za pomoci schématu) výrobu železa a oceli ✓ vysvětlí princip koroze a uvede možnosti ochrany proti ní ✓ vysvětlí rozdíl mezi endotermickým a exotermickým chemickým dějem a doloží příkladem ✓ popíše (za pomoci schématu) strukturu a princip tepelné a jaderné elektrárny ✓ zhodnotí možnosti ochrany v případě použití jaderných zbraní	♦ redoxní děje ♦ zpracování kovů ♦ koroze ♦ chemické zdroje elektřiny ♦ termochemie ♦ jaderná energetika a jaderné zbraně	• kapitola 10 • kapitola 11
6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5. 6.6. 6.7.	ORGANICKÉ SLOUČENINY Žák: ✓ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ✓ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ✓ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ✓ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. ✓ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu ✓ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	♦ ropa, uhlí, zemní plyn ♦ uhlovodíky ♦ deriváty uhlovodíků ♦ přírodní látky ♦ biokatalýza	• kapitola 10 • kapitola 12 • kapitola 13 • kapitola 14

	<i>PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU</i>		
	Žák:		
8.1.	✓ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	♦ základní laboratorní postupy a metody ♦ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
8.2.	✓ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl		
8.3.	✓ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci		
8.4.	✓ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		
8.5.	✓ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
	<i>CHEMIE A SPOLEČNOST</i>		
	Žák:		
7.1.	✓ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	♦ chemický průmysl v ČR ♦ plasty a syntetická vlákna ♦ detergenty ♦ pesticidy ♦ léčiva ♦ výbušniny a bojové látky ♦ návykové látky ♦ chemické znečištění životního prostředí	PT Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, doprava, průmysl, odpady • kapitola 15
7.2.	✓ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe		
7.3.	✓ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka		
•	✓ charakterizuje zaměření a lokalizaci chemických provozů v ČR		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie**Ročník: 3. – 5.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie pro **1. – 3. ročník čtyřletého studia**. Obsahový rámec stanovený Školním vzdělávacím programem pro čtyřletý studijní cyklus bude kvalitativně modifikován v souladu s jednotnou, a ve srovnání s uchazeči o čtyřleté studium vyšší úrovní vstupních znalostí, které bylo u studentů šestiletého studijního cyklu dosaženo splněním vzdělávacího programu v ročnících odpovídajících nižšímu gymnáziu, což umožní hlubší a komplexnější naplnění vzdělávacích cílů a kompetencí Školního vzdělávacího programu šestiletého studijního cyklu.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu chemie pro 1. a 2. ročník

1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

- 1.1. určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- 1.2. pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- 1.3. objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek

2. SMĚSI

Žák:

- 2.1. rozlišuje směsi a chemické látky
- 2.2. vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- 2.3. vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- 2.4. navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- 2.5. rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- 2.6. uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

Žák:

- 3.1. používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- 3.2. rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- 3.3. orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

4. CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

- 4.1. rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- 4.2. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- 4.3. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

5. CHEMICKÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- 5.1. porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- 5.2. vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- 5.3. orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

- 6.1. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- 6.2. zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- 6.3. rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- 6.4. orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- 6.5. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- 6.6. uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

- 7.1. zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- 7.2. aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- 7.3. orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

8. PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU (integrováný tematický okruh ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce)

Žák:

- 8.1. vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- 8.2. zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- 8.3. vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- 8.4. dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- 8.5. poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Poznámka: Výstupy označené „•“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:**Biologie****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět biologie vychází ze vzdělávacího obsahu oborů Biologie RVP G a průřezového tématu Environmentální výchova (problematika vztahů organismu a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí ČR) a je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (2 VH), ve 2. ročníku studia (2 VH), ve 3. ročníku studia (2 VH), ve 4. ročníku studia (2+1 VH) a v 5. ročníku studia (3 VH). Pro první dva ročníky byly předepsány učebnice z řady SPN - Vladimír Černík, Vítězslav Bičík, Zdeněk Martinec: Přírodopis 3 a 4, škola rovněž garantuje shrnutí učiva dle učebnic Přírodopis 1 a 2. Na dvou úrovních (odpovídají základnímu vzdělávání a gymnaziálnímu vzdělávání) seznamuje žáka s původem a vývojem života, s formami, stavbou a funkcí živých soustav, s jejich významem a vzájemnými vztahy v biosféře a významem pro existenci lidské společnosti jakož i interakcemi s ní. Na základě expozice učiva z molekulární a buněčné biologie a genetiky dává žákům možnost porozumět základním zákonitostem přírody. Řadou témat se dotýká přímo prakticky významných oblastí (pěstování rostlin, chov zvířat, péče o zdraví člověka) a může tak být snadno aplikována v běžném životě. Umožňuje kompletaci a rozšíření názoru na řadu sociálně i filozoficky významných témat. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů resp. předmětů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (významní Evropané) a Mediální výchova. Výuka je realizována převážně formou frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků, demonstrační experiment a prezentace přírodnin (přímou či zprostředkovanou formou). Při realizaci laboratorních prací jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací. V laboratoři pracují ve dvojicích na některém z devíti pracovních míst, vybaveném základním materiálem, s pochopitelnou možností v nezbytné míře využít společného vybavení. V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace a obrazový materiál zprostředkovaný dataprojektorem). Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu a videotéku.

Ve srovnání se čtyřletým učebním cyklem jde výklad ve vybraných tematických okruzích do větší hloubky (především v oblasti biologie člověka a v ekologii) vzhledem k dvojí expozici učiva během studia. Studenti realizují část studia předmětu s větším důrazem na samostatnou práci, jejíž výsledky jsou podkladem pro širší zařazení domácích ročníkových prací různé formy.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozici různých názorů na některé oblasti problematiky (vznik a vývoj života, genetické manipulace) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)
- osvojením odborných informací je žákům umožněno pochopit význam živé přírody pro existenci lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty, zodpovědnost člověka za stav a zachování nepoškozené přírody pro budoucí generace a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů (**1, 2, 3**)
- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností (**2, 3, 4, 5**)
- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod klasifikace organismů, pěstování či chovu a využívání hospodářsky důležitých organismů, identifikace organismu, volba postupu a realizace biologického experimentu) (**2, 3, 4, 6**)
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu (**3, 4, 5**)
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení (**2, 4, 5**)
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředcích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů (**2, 3, 4, 5, 6**)
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) (**1, 4, 5**)
- žák je veden k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou (**3**)

- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou práce shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) (1, 2, 3, 4)
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informace je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání (4, 5)
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru (1, 2, 3)
- žák je veden v souvislosti s poznáváním rizik spojených s některými organismy k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních (4, 5, 6)
- žák získává správné pracovní návyky v manuální manipulaci v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti **(4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
5.2. • 5.1. 5.4. 5.5. 5.1. 5.3. • 5.4 5.5. INT(VZ) 1-3	BIOLOGIE ČLOVĚKA Žák: ✓ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ✓ definuje rozdíly lidských ras ✓ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ✓ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ✓ aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla ✓ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ✓ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ✓ vysvětlí podstatu jednotlivých typů antikoncepce ✓ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života ✓ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla ✓ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	♦ fylogeneze člověka ♦ anatomie a fyziologie. ♦ základy zdravotnictví. ♦ rozmnožování a ontogeneze člověka	PT Výchova ke zdraví • výživa a zdraví • hygiena • ochrana před chorobami a úrazy • civilizační choroby • dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání • stres

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1-4	✓ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		
1-8	✓ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		
1-12	✓ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5. 6.6.	NEŽIVÁ PŘÍRODA Žák: ✓ zhodnotí postavení Země ve vesmíru ✓ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ✓ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ✓ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ✓ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ✓ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ✓ uvede vzorové zástupce flóry a fauny typické pro jednotlivá geologická období ✓ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	♦ vznik a stavba Země ♦ základy mineralogie ♦ základy petrografie ♦ vnější a vnitřní geologické procesy ♦ půdy ♦ základy historické geologie a paleontologie ♦ regionální geologie ČR	
8.1. 8.2.	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Žák: ✓ aplikuje praktické metody poznávání přírody ✓ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	♦ praktické metody poznávání přírody	

	PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ		
	Žák:		
9.1.	✓ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	♦ základní podmínky pro pěstování	
9.2.	✓ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	♦ zelenina	
9.3.	✓ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	♦ ovocné rostliny	
9.4.	✓ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	♦ okrasné rostliny (hydroponie, bonsaje)	
9.5.	✓ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	♦ jednoduchá vazba, úprava květin	
		♦ léčivé rostliny, koření, rostliny jedovaté; drogy; alergie	
		♦ chovatelství	
	PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
	Žák:		
10.1.	✓ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	♦ základní laboratorní postupy a metody	
10.2.	✓ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	♦ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	
10.3.	✓ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci		
10.4.	✓ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		
10.5.	✓ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
	ZÁKLADY EKOLOGIE		
	Žák:		
7.1.	✓ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	♦ organismy a prostředí	PT Environmentální výchova
7.2.		♦ ochrana přírody a životního prostředí	• Ekosystémy

7.3. 7.4.	✓ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ✓ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ✓ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		• Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí
1.5. 1.6.	SYSTEMATIZACE UČIVA 6. – 7. ROČNÍKU ZŠ OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Žák: ✓ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ✓ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	♦ dědičnost a proměnlivost organismů	
•	OBSAH A DĚJINY BIOLOGIE Žák: ✓ objasní podíl významných osobností na vývoji biologie a jejich přínos lidstvu	♦ klasifikace biologických oborů ♦ dějiny biologie - významní biologové	
1.1. 1.2. 1.3. 1.4.	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Žák: ✓ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ✓ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel ✓ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů ✓ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	♦ život ♦ stavba organismů ♦ cytologie ♦ třídění organismů	shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ

1.7. INT(VZ) 1-8	<i>BIOLOGIE VIRŮ</i> Žák: ✓ uvede na příkladech z běžného života význam virů v přírodě i pro člověka ✓ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	♦ <i>základy virologie - virová infekce</i>	<i>shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ</i>
1.7. INT(VZ) 1-8	<i>BIOLOGIE BAKTERIÍ A SINIC</i> Žák: ✓ uvede na příkladech z běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka ✓ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	♦ <i>základy bakteriologie - bakteriální infekce</i> ♦ <i>sinice</i>	<i>shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ</i>
2.1. 2.2. 2.3.	<i>BIOLOGIE HUB</i> Žák: ✓ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ✓ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ✓ objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	♦ <i>základy mykologie</i> ♦ <i>lišejníky</i>	<i>shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ</i>

3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	BIOLOGIE ROSTLIN <i>Žák:</i> ✓ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ✓ porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku ✓ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ✓ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ✓ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	♦ <i>anatomie a morfologie rostlin</i> ♦ <i>fyziologie rostlin</i> ♦ <i>systém rostlin</i>	<i>shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ</i>
4.1. 4.2. 4.3. 4.4.	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ <i>Žák:</i> ✓ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ✓ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ✓ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ✓ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	♦ <i>stavba a funkce jednotlivých částí těla</i> ♦ <i>systém živočichů</i>	<i>shrnutí předpokládaných znalostí ze ZŠ</i>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Biologie**Ročník: 3. – 5.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Biologie pro **1. – 3. ročník čtyřletého studia**.

Obsahový rámec stanovený Školním vzdělávacím programem pro čtyřletý studijní cyklus bude kvalitativně modifikován v souladu s jednotnou, a ve srovnání s uchazeči o čtyřleté studium vyšší úrovní vstupních znalostí, které bylo u studentů šestiletého studijního cyklu dosaženo splněním vzdělávacího programu v ročnících odpovídajících nižšímu gymnáziu, což umožní hlubší a komplexnější naplnění vzdělávacích cílů a kompetencí Školního vzdělávacího programu šestiletého studijního cyklu.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu biologie v 1. a 2. ročníku

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák:

- 1.1. rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- 1.2. popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- 1.3. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- 1.4. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- 1.5. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- 1.6. uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- 1.7. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

2. BIOLOGIE HUB

Žák:

- 2.1. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- 2.2. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- 2.3. objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

3. BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

- 3.1. odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- 3.2. porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- 3.3. vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- 3.4. rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- 3.5. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák:

- 4.1. porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- 4.2. rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- 4.3. odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- 4.4. zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

5. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

- 5.1. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- 5.2. orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- 5.3. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- 5.4. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
- 5.5. aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

6. NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák:

- 6.1. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- 6.2. rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- 6.3. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- 6.4. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- 6.5. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
- 6.6. uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

7. ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák:

- 7.1. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- 7.2. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- 7.3. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- 7.4. uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák:

- 8.1. aplikuje praktické metody poznávání přírody
- 8.2. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

9. PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ (integrovaný tematický okruh ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce)

Žák:

- 9.1. volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- 9.2. pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- 9.3. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- 9.4. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

9.5. dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

10. PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU (integrovaný tematický okruh ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce)

Žák:

10.1. vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

10.2. zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

10.3. vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

10.4 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

10.5. poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Integrované výstupy z předmětu Výchova ke zdraví:

INT(VZ) 1-3 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

INT(VZ) 1-4 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

INT(VZ) 1-8 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

INT(VZ) 1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

Poznámka: Výstupy označené „•“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vznikl ze vzdělávacího oboru Zeměpis. Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter, zeměpis úzce souvisí s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Biologie) a obory vzdělávací oblasti Člověk a společnost (Občanský a společenskovední základ, Dějepis).

Předmět je zařazen do 1., 2., 4., 5. a 6. ročníku šestiletého gymnázia v časové dotaci 2 hodiny týdně. Žáci šestiletého studia mají větší prostor pro samostatnou práci – prezentace, referáty. Témata jsou vybírána především z politické geografie, geografie cestovního ruchu a rekreace a z regionální geografie.

Upřednostňovanou formou výuky je výuka ve třídách s využitím školních atlasů a nástěnných map, která je doplňována promítáním videopořadů, exkurzemi a návštěvami aktuálních zeměpisných výstav. Učivo je také realizováno aktivními metodami výuky (skupinová práce, projekty, řešení zeměpisných soutěží, hry, diskuse, vyhledávání informací).

Cílem předmětu je získávání teoretických znalostí a praktických dovedností a jejich aplikace v praktickém životě. Dalším cílem je rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, utváření souvislostí mezi fyzicko-geografickou a socioekonomickou sférou.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- vhodně volenými otázkami vede učitel žáky ke snaze o poznání a vysvětlení přírodních a společenských jevů
- pravidelným používáním atlasů a map jsou žáci vedeni k práci s kartografickými produkty
- zadáváním referátů jsou žáci podněcováni k získávání poznatků i mimo školu a vyučování
- učitel zadává úkoly vyžadující práci se statistickými informacemi a žáci na nich vysvětlují a srovnávají dané jevy

b) Kompetence k řešení problémů

- zadáváním zajímavých úkolů podporuje učitel u žáků realizaci vlastních nápadů a netradičních řešení, zapojení fantazie, intuice a představivosti

- výběrem vhodných příkladů pomáhá učitel analyzovat problémy a hledat řešení v oblasti ochrany životního prostředí, politické a ekonomické situace v České republice a ve světě
- c) *Kompetence komunikativní*
 - žáci jsou vedeni k jazykově správnému a logickému vyjadřování myšlenek
 - prací se zahraničními materiály žáci rozvíjejí jazykové schopnosti žáků
 - jsou vytvářeny podmínky pro diskusi mezi žáky
 - žákům jsou zadávány referáty či geografické aktuality a žáci je prezentují formou rétorického cvičení
- d) *Kompetence sociální a personální*
 - učitel podporuje týmovou spolupráci
 - jsou vytvářeny situace, kterými se žák naučí obhájit vlastní názor v pracovní skupině, komunikovat s ostatními, uznávat chyby a hledat náhradní řešení problému
 - učitel pořádá akce (vícedenní geografické exkurze), které mu umožní lépe poznat žáky
- e) *Kompetence občanské*
 - diskusemi ve vyučovacích hodinách rozvíjí učitel zájem žáků o sledování politického, ekonomického a společenského života v České republice a ve světě
 - týmovou práci vede učitel žáky k dodržování pravidel dobrých mezilidských vztahů
 - důslednou kontrolou dbá učitel na zodpovědný přístup žáků k plnění povinností a úkolů
- f) *Kompetence k podnikavosti*
 - vést žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Zeměpis**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
7.1. 7.2. 7.3. 7.4.	REGIONY SVĚTA Žák: ✓ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa ✓ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ✓ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ✓ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou	♦ světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) ♦ modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
1.5. 1.6.	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Žák: ✓ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	♦ politická geografie – politická mapa současného světa, poloha rozloha, státní hranice, státní zřízení a správní členění, způsob vlády, mezinárodní organizace, ohniska neklidu v současném světě	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	✓ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
2.1.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Žák: ✓ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajiny, rozlišuje na konkrétních případech specifické znaky a funkce krajiny	♦ Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín	
2.2.	✓ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních biomů	♦ Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické problémy lidstva	
2.3.	✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		
1.1.	Prohlubování učiva ZŠ <i>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</i> Žák: ✓ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu a růst	Výstupy průběžně ověřovány v rámci regionů světa	
1.2.	✓ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní znaky sídel		
1.3.	✓ zhodnotí strukturu a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		
1.4.	✓ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozložení hospodářských aktivit		

--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Zeměpis**Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
3.3. 3.5. 3.4. 3.1. 3.2.	ČESKÁ REPUBLIKA Žák: ✓ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky ✓ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ✓ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ✓ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ✓ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	♦ Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy, postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu ♦ regiony České republiky – územní jednotky státní správy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech ♦ místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál/bariéry)	
4.1. 4.2.	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Žák: ✓ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	♦ místní cvičení a pozorování v terénu krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché	

4.3.	✓ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ✓ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ♦ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
5.1.	Opakování učiva 6. a 7. třídy ZŠ Žák: ✓ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<i>Výstupy ověřovány v rámci průběžného opakování a zadávání studentům ve formě zeměpisných aktualit</i>	
5.2.	✓ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii		
5.3.	✓ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině		
5.4.	✓ vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
6.1.	✓ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy		

6.2.	✓ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů		
6.3.	✓ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu		
6.4.	✓ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis**Ročník: 4. – 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis pro **2. – 4. ročník čtyřletého studia**. Učivo pro 4. – 6. ročník bude probíráno podrobněji než u čtyřletého studia, témata probíraná v 4. – 5. ročníku budou rozšířena o náročnější samostatné práce a projekty.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu zeměpis pro 1. a 2. ročník

1. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 1.1. posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- 1.2. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- 1.3. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- 1.4. porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- 1.5. porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- 1.6. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

2. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 2.1. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
- 2.2. uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- 2.3. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

3. ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

- 3.1. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- 3.2. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- 3.3. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- 3.4. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- 3.5. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

4. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák:

- 4.1. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- 4.2. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

- 4.3. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

5. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

- 5.1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- 5.2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 5.3. přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- 5.4. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

6. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

- 6.1. zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 6.2. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- 6.3. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- 6.4. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

7. REGIONY SVĚTA

Žák:

- 7.1. rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- 7.2. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- 7.3. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- 7.4. zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Vyučovací předmět:**Geologie****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět geologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Geologie RVP G a je koncipován jako samostatný předmět zařazený ve 3. ročníku studia (návaznost na výuku biologie ve 2. ročníku - odpovídá 9. třídě ZŠ) v hodinové dotaci 1 VH. Seznamuje žáka s postavením zemského tělesa ve vesmíru, se zákonitostmi jeho stavby a mechanismů, rozvíjí u žáků schopnost logického úsudku, analýzy příčin a dedukce důsledků přírodních jevů na základě pochopení klíčových principů a podporuje pozitivní vztah k přírodním vědám a přírodě obecně. Náplň předmětu přímo souvisí s výukou dalších předmětů vytvořených podle oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis). Výuka je realizována převážně formou frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu. V souvislosti s učivem mineralogie a petrografie jsou zařazena 2 laboratorní cvičení (2x 2VH). V průběhu školního roku žák vypracuje seminární práci, poster či prezentaci na konkrétní téma z oblasti geologických věd a veřejně seznámí se svou prací ostatní studenty třídy během tzv. obhajoby. Nedílnou součástí předmětu je dvoudenní exkurze s geologickým obsahem.

Ve srovnání se čtyřletým učebním cyklem je výklad ve vybraných tematických okruzích redukován (především v oblasti vlastní geologie) vzhledem k dvojí expozici učiva během studia. Důraz je kladen na prohloubení učiva z oblasti mineralogie a petrografie a je výrazně opíráno o předpokládané znalosti z přírodopisu a zeměpisu na úrovni základní školy, které bylo dosaženo studiem v nižších ročnících gymnaziálního studijního cyklu. V případě zjištění nedostatků, které jsou v přímé souvislosti s látkou probranou na úrovni nižších ročníků, může v případě časové tísně v této formě studia na rozdíl od studia čtyřletého pedagog zadat, vzhledem k jistotě předchozí expozice látky v nižším ročníku, příslušnou část látky k domácímu samostudiu a výsledek pouze individuálně volenou ověřit.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (vznik a vývoj hmoty ve vesmíru a na Zemi) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)
- osvojením odborných informací je žákovi umožněno pochopit význam neživé přírody pro existenci lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů (**1, 2, 3**)

- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností **(2, 3, 4, 5, 6)**
- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod těžby, geologického výzkumu, vlastní identifikace vzorků neživých přírodnin) **(2, 3, 4)**
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu **(3, 4, 5)**
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní dvoudenní exkurze je žák veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci **(2, 4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Geologie

Ročník: 3.

Vzdělávací obsah je totožný se vzdělávacím obsahem vyučovacího předmětu Geologie pro **1. ročník čtyřletého studia.**

Vyučovací předmět:

Společenské vědy

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **společenské vědy** vychází závazně z RVP G a je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utváří realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují. Cílem předmětu také je, aby studenti získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

V primě a sekundě šestiletého studia zahrnuje vyučovací předmět veškerý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Výchova k občanství**, který odpovídá 6.-9. ročníkům ZŠ. Na šestiletém gymnáziu může být tento realizován pouze v průběhu 2 let, proto je vybrané učivo uváděno okrajově opakováním. Do předmětu je zařazena i vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** a dále i **tematické okruhy (TO)** průřezového tématu **Výchova demokratického občana (VDO)** a doplňující vzdělávací obor Etická výchova (EV).

V 1.-4. ročníku čtyřletého studia vychází vyučovací obsah předmětu ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, vzdělávacího oboru **Občanský a společenskovědní základ** a integruje řadu **tematických okruhů (TO)** z následujících **průřezových témat (PT)** – viz poznámky v osnovách: **Výchova k sociálním dovednostem (VSD)**, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**, **Multikulturní výchova (MkV)** a **Mediální výchova (MV)**. V některých oblastech je vzdělávací obsah úzce propojen s poznatky jiných vyučovacích předmětů, integruje i vybrané učivo z předmětu Výchova ke zdraví (VO).

Vyučovací předmět **společenské vědy** se vyučuje ve 2.-4. ročníku našeho čtyřletého gymnázia, časová dotace činí 2 vyučovací hodiny týdně.

V primě a sekundě se studenti seznamují s poznatky, které ve 2., 3. a 4. ročníku dále prohlubují.

Vzdělávací obsah jednotlivých ročníků je tematicky rozdělen a obsahově koresponduje s poznatky konkrétní společenskovědní disciplíny:

2. ročník:	Psychologie (člověk jako jedinec) Sociologie (člověk ve společnosti)
3. a 4. ročník:	Právo (občan a právo) Politologie (občan ve státě)

Mezinárodní vztahy (mezinárodní vztahy, globální svět)
Filozofie, Religionistika (úvod do filozofie a religionistiky)

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí. Značný prostor je věnován praktickým příkladům, vlastní prezentaci žáků, diskusi, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci se statistikami či autentickými texty a dokumenty, referátům a skupinové práci.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel zadává žákům úkoly (referáty, seminární práce apod.), při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat informace, třídit je a seřazovat a vybírat z množství informací,
- učitel zadává takové znění úkolů, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; tímto žáci získávají při výběru zdrojů rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě, kvalitě předkládaných informací,
- učitel žáky motivuje k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce,

b) *Kompetence k řešení problémů:*

- učitel využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně,
- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení,
- učitel zadává referáty, seminární práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů,

c) *Kompetence komunikativní:*

- učitel vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali vlastní seminární práce,
- učitel využívá metody diskuse, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace,

d) *Kompetence sociální, personální, občanské:*

- učitel realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních,
- učitel vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává co největší prostor pro samostatné zpracování,
- učitel zadává samostatné práce, referáty a projekty ve dvojicích či skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat.

e) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Společenské vědy**Ročník: **1. a 2.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák:	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
1-01	✓ vyjmenuje a popíše naše státní symboly	♦ státní symboly, státní a církevní svátky, významné dny	
1-04	✓ přiřadí k datům státní svátky, ostatní svátky, významné dny		
1-02	✓ uvede příklady slavností a festivalů, které probíhají v naší zemi v průběhu roku	♦ rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura	práce s materiály o aktuálním dění v ČR referát: kultura v daném regionu
1-03	✓ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	♦ opakování učiva 6 a 7. třídy ZŠ	
1-05	✓ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	♦ úcta k lidské osobě	PT: VDO – TO občanská společnost a škola
1-06	✓ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy reklamy na veřejné mínění a chování lidí	♦ jedinečnost a identita člověka	
1-07	✓ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	♦ otevřená komunikace	VO: EV důstojnost a identita lidské osoby
1-08	✓ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	♦ aktivní naslouchání	
1-09	✓ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	♦ etické hodnoty	VO: EV komunikace, aplikovaná EV
		♦ duchovní rozměr člověka	
		♦ asertivní chování	
		♦ obrana před manipulací, fair play	
		♦ pozitivní vzory versus pochybné idoly	
		♦ podpora pozitivního působení televize a médií	
		♦ já – potenciální vzor pro druhé	
		Mezilidské vztahy	
		♦ partnerské, rodičovské a manželské vztahy	VO: EV
		♦ sociální zkušenosti s druhými lidmi	
		♦ sociální zkušenosti při řešení problémů	
		♦ rizika spojená s volbou partnera	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1-10 INT(VZ) 1-14	✓ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ✓ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci ✓ uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými skupinami a snaží se je respektovat ✓ hodnotí a respektuje sám sebe i druhé ✓ osvojuje si a využívá sociální dovednosti ✓ odhaluje možné problémy v soužití lidí (v závislosti na věku a sociální roli) ✓ uplatňuje vlastní názor při komunikaci s vrstevníky ✓ usiluje o sebekontrolu a zpětné vazby se svým okolím ✓ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	◆ krizové situace v rodině	Asertivní chování, reálné a zobrazené vzory MV - uživatelé: pomocí zpráv z médií si vytváří náhled na vlastní postavení v jednotlivých skupinách lidí Multimediální výchova Spolupráce s psychologem Vztahy ve třídě Seznamovací kurz
4-01 4-02 4-03 4-04	STÁT A PRÁVO Žák: ✓ uvede příklady a znaky monarchie, republiky, unitárních, federativních a konfederativních států ✓ charakterizuje moc zákonodárnou, výkonnou, soudní ✓ rozčlení ČR do krajů, k jednotlivým krajům přiřadí příslušná krajská města ✓ charakterizuje, jakou činnost vykonává kraj a obec, kdo je spravuje ✓ uvede znaky demokratického způsobu řízení státu ✓ uvede znaky totalitního způsobu řízení státu ✓ popíše, kdy a do jakých institucí aktuálně probíhají (budou probíhat) volby v ČR	STÁT A PRÁVO ◆ znaky státu, typy a formy státu ◆ složky státní moci, jejich orgány a instituce ◆ státní správa a samospráva, její orgány ◆ principy a znaky demokracie ◆ znaky a formy voleb v demokratických zemích	skupinová práce vyhledávání informací: územní samospráva PT: VDO – TO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – diskuse

4-05	✓ uvede, kdo koho v komunálních, parlamentních a prezidentských volbách volí a na jak dlouhou dobu	♦ opakování učiva 6 a 7. třídy ZŠ	PT: VDO – TO občan, občanská společnost a stát
4-06	✓ vyjmenuje znaky demokratických voleb		
4-07	✓ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod		
4-08	✓ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		
4-09	✓ provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		
4-10	✓ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		
4-11	✓ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		
	✓ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		
	✓ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
5-02	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Žák:	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	práce s aktuálními informacemi o EU
5-01	✓ vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace, popíše jejich činnost a význam, uvede jejich sídlo	♦ ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy	
5-03	✓ uvede, kterých mezinárodních organizací je ČR členem	♦ významné mezinárodní organizace	
	✓ vyjmenuje členské státy EU	♦ podstata, význam EU	
	✓ vysvětlí podstatu vzniku EU, i proč tato nadále rozvíjí a prohlubuje svou činnost	♦ výhody a nevýhody členství v EU	
	✓ popíše organizační strukturu EU	♦ struktura EU	
	✓ určí pozitiva a negativa, která členství v EU přináší	♦ globalizace	
	✓ vysvětlí pojem globalizace	♦ projevy globalizace	
	✓ uvede příklady oblastí lidského života, kterých se globalizace týká	♦ klady a záporny globalizace	

5-05	✓ popíše klady a zápory globalizace	♦ projevy globalizace v ČR	skupinová práce
5-04	✓ uvede, jak se projevuje globalizace v ČR, vysvětlí příčiny a dopady regionálních problémů	♦ regionální problémy v ČR	VO: EV iniciativa a komplexní prosociálnost
5-06	✓ vysvětlí, jaké klady a zápory představuje globalizace pro občany naší země	♦ klady a zápory globalizace pro ČR	VO: EV aplikovaná etická výchova
	✓ charakterizuje významné globální problémy	♦ příčiny a důsledky globálních problémů	
	✓ uvede jejich příčiny a možnosti řešení	♦ způsoby řešení globálních problémů	
	✓ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu při řešení krizí nevojenského charakteru	♦ ochrana přírody a životního prostředí	
		♦ iniciativa a tvořivost	
		♦ uplatnění komplexní prosociálnosti	
3-08	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Žák: ✓ vysvětlí pojmy výroba, obchod, služby a uvede příklady jejich součinnosti	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ♦ výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	vyhledávání informací: původ zboží v obchodě
3-06	✓ znázorní pojmy nabídka, poptávka	♦ principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh	VO: EV aplikovaná etická výchova
	✓ uvede příklady vlivů na pokles a vzestup nabídky a poptávky	♦ podstata fungování trhu	
	✓ vysvětlí pojem trh, uvede konkrétní příklady	♦ nejčastější právní formy podnikání	
	✓ objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	♦ ekonomické hodnoty	
3-07	✓ vysvětlí „finanční“ podstatu státu, tzn. objasní pojem státní rozpočet	♦ státní rozpočet	
	✓ rozliší příjmovou a výdejovou stránku státního rozpočtu	♦ státní výdaje, státní příjmy, daně	
	✓ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	♦ opakování učiva 6 a 7. třídy ZŠ	
3-01	✓ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady		
3-02			

3-03	✓ objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání		
3-04	✓ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi		
3-05	✓ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ✓ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ✓ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
2-02	ČLOVĚK JAKO JEDINEC Žák: ✓ uvede příklad vnější a vnitřní motivace pro dosahování cílů	ČLOVĚK JAKO JEDINEC ♦ vlastnosti člověka, motivace, vůle ♦ systém hodnot ♦ učivo ♦ temperament a charakter ♦ prožívání, chování, jednání ♦ etické hodnoty, rodina ♦ sexuální zdraví	diskuse: hodnotová orientace
2-03	✓ uvede příklady charakterových vlastností, které usnadňují a naopak znesnadňují komunikaci mezi lidmi		
2-01	✓ uvede příklady svých kladných i záporných charakterových vlastností ✓ uvede příklady, jak se mu daří své špatné charakterové vlastnosti usměrňovat		skupinová práce VO: EV aplikovaná etická výchova

2-04	✓ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ✓ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	♦ opakování učiva 6. a 7. třídy ZŠ	
6-01 6-02 6-03 6-04	SVĚT PRÁCE Žák: ✓ popíše své schopnosti, přednosti a dovednosti ✓ uvede, jaké povolání by v budoucnu chtěl vykonávat ✓ uvede, v jakém povolání by mohl být díky svým schopnostem úspěšný ✓ žák objasní, jaké studium (délka, zaměření) by musel pro získání kvalifikace svého „ideálního“ povolání absolvovat ✓ uvede, jaké výhody a nevýhody mají vybraná povolání ✓ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	SVĚT PRÁCE ♦ vrozené předpoklady ♦ schopnosti ♦ osobní potenciál ♦ životní cíle a plány, volba profesní orientace ♦ trh práce, zaměstnání, možnost vzdělávání ♦ kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky ♦ rovnost příležitostí na trhu práce ♦ podnikání ♦	vyhledávání informací prezentace žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Společenské vědy**Ročník: 4. – 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Společenské vědy pro **2. – 4. ročník čtyřletého studia**. V 1. – 2. ročníku šestiletého cyklu je učivo probíráno na úrovni odpovídající věku a potřebám žáků, ve 4. – 6. roce je učivo prohlubováno.

Více prostoru je věnováno:

- samostatné práci s odbornými texty a dalšími materiály ve výuce
- samostatné přípravě žáků
- vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, tisk apod.)
- rozšiřujícímu učivu
- prezentaci vlastních názorů studentů (rozbor aktuální politické situace – tzv. aktuality)
- domácím seminárním pracím a jejich prezentaci ve škole

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu společenské vědy pro 1. a 2. ročník

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- 1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- 1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- 1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- 1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- 1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- 1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- 1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- 1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- 1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

- 2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- 2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- 2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- 2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

- 3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

- 3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- 3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- 3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- 3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- 3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- 3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- 3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák:

- 4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- 4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- 4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- 4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- 4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu
- 4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- 4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- 4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- 4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- 4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- 4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- 5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- 5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- 5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- 5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- 5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- 5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

SVĚT PRÁCE (tematický okruh integrovaný ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce)

Žák:

- 6-01 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- 6-02 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- 6-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- 6-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Integrovaný výstup z předmětu Výchova ke zdraví – značeno INT(VZ):

Žák:

- 1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Vyučovací předmět:**Dějepis****Charakteristika vyučovacího předmětu:**1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení Předmět dějepis je vytvořen ze vzdělávacího oboru dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Integruje průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Současně se jeho učivo prolíná s učivem dalších předmětů, zejména českého jazyka, základů společenských věd, zeměpisu a estetické výchovy. Těžiště dějepisného vyučování spočívá v pochopení vztahů, souvislostí a procesů, důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, které bezprostředně souvisejí se současností. Důraz je kladen i na pochopení národních dějin, které jsou prezentovány v širších souvislostech evropských i světových dějin.

Časové vymezení: Dějepis jako povinný předmět je dotován dvěma hodinami týdně v prvním až pátém ročníku a jednou hodinou týdně v šestém ročníku (od školního roku 2018/2019). V pátém a šestém ročníku mají žáci možnost rozšiřovat a prohlubovat své znalosti v rámci volitelného předmětu seminář z dějepis, zaměřeného opět na dějiny 20. století.

Organizační vymezení: Ve výuce dějepis jsou kombinovány různé formy a metody. Vedle výkladu učitele je důraz kladen na aktivní přístup žáka – práce s učebnicí, i s jinými zdroji informací, referáty, diskuse. Při výuce jsou využívány dokumenty, mapy, videoprojekce aj. Nedílnou součástí výuky dějepis jsou tematické exkurze, převážně na území ČR.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- a) *Kompetence k učení*
 - učitel zadává žákům úkoly spojené s vyhledáváním a zpracováním historických informací z různých zdrojů
- b) *Kompetence k řešení problémů*
 - na základě porovnání různých historických pramenů a různých názorů na ně vede učitel žáky k tomu, aby sami dokázali analyzovat a identifikovat podstatu problému, rozpoznat příčiny a důsledky jevů
- c) *Kompetence komunikativní*
 - učitel vytváří prostor pro komunikaci o historických problémech nejen na úrovni učitel – žák, ale i mezi žáky navzájem, dbá na jasné a kultivované vyjadřování žáků, vede je ke schopnosti obhájit vlastní názor v diskusi i v písemné podobě

d) *Kompetence sociální a personální*

- učitel připraví projekty, na jejichž realizaci bude spolupracovat vždy několik žáků, své práce pak budou vzájemně prezentovat a hodnotit

e) *Kompetence občanské*

- na příkladech z historie učitel demonstruje význam občanské společnosti a jejích institucí, analýzou vybraných jevů vede žáky k občanské odpovědnosti a toleranci

f) *Kompetence k podnikavosti*

- žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, učitel vede žáky k tomu, aby sledovali dění v oborech archeologie, historie (nové nálezy, odborná literatura, historické časopisy, příp. zajímavá historická beletrie, film) a poznatky si vzájemně předávají

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Dějepis**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
5.6.	POČÁTKY NOVÉ DOBY Žák: ✓ charakterizuje jednotlivé politické systémy – absolutismus, konstituční monarchie, demonstruje na konkrétním vývoji příslušných zemí ✓ uvede pozitivní i negativní stránky různých systémů ✓ na vývoji habsburské říše vyloží podstatu osvěcenského absolutismu	♦ občanská válka a „slavná revoluce“ v Anglii ♦ absolutistická monarchie ve Francii ♦ habsburská monarchie, Prusko a Polsko v 17. -18. st.	
5.7.	Barokní kultura ✓ vyloží politické a náboženské souvislosti barokního umění ✓ charakterizuje umělecký sloh, jmenuje významné, zejména české barokní umělce a památky	♦ barokní umění ♦ české země a barokní umění	HV – barokní hudba
6.1.	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Proměny světa ve 2. pol. 18. st. a v 1. pol. 19. st. Žák: ✓ vysvětlí rozdílné tempo modernizace v různých částech světa, včetně důsledků, popíše soupeření mezi velmocemi ✓ na mapě ukáže zvlášť významné kolonie a vysvětlí jejich význam ✓ vyloží vznik USA Průmyslová revoluce v Evropě a u nás ✓ vysvětlí podstatné změny, které charakterizují modernizaci společnosti	♦ snahy velmocí o ovládnutí území v Asii, Africe, Austrálii ♦ největší koloniální říše ♦ vývoj v Severní Americe - vznik USA ♦ rozvoj vědy a techniky, parní stroj, vznik továren, změny v dopravě	doporučena návštěva Náprstkova muzea

*

6.5.	✓ vysvětlí rozdíl mezi manufakturou a továrnou ✓ jmenuje významné vědce, vynálezce ve světě i u nás ✓ porovná názory utopických socialistů a komunistů, vysvětlí, proč byli nespokojeni se stavem společnosti	♦ první stroje a továrny v českých zemích ♦ představy lidí o spravedlivé společnosti – utopický socialismus, marxismus	Projekt: Vývoj železnice u nás
6.3.	Národní hnutí ✓ pokusí se posoudit postavení různých národů v Evropě, vysvětlí rozdíl mezi autonomií a samostatností ✓ vyjmenuje základní etapy a významné představitele českého národního hnutí	♦ vliv osvěcenských myšlenek o svobodě a rovnosti ♦ národní hnutí v jednotlivých státech ♦ národní obrození v českých zemích	Č – obrozenecké divadlo
6.2.	Francouzská revoluce a Vídeňský kongres ✓ charakterizuje cíle jednotlivých skupin obyvatelstva, uvede základní mezníky vývoje v letech 1789 – 99, vysvětlí pojem revoluční teror ✓ charakterizuje osobnost Napoleona, na mapě ukáže místa významných bitev a popíše politické změny v Evropě ✓ vysvětlí, v čem byl zásadní význam Vídeňského kongresu a jaké byly cíle Svaté aliance ✓ uvede a na mapě ukáže země, kde došlo k úspěšným či neúspěšným pokusům o změnu poměrů po Vídeňském kongresu	♦ příčiny, průběh a důsledky francouzské revoluce (období 1789 – 1799) ♦ období Napoleonova konzulátu ♦ období císařství a změny v Evropě ♦ Vídeňský kongres, Svatá aliance, národní a revoluční hnutí v letech 1815 – 1848 (Itálie, Španělsko, Polsko, Francie, Belgie, Balkán, Latinská Amerika)	
6.4.	Revoluce 1848 – 49 ✓ shrne příčiny, které v celoevropském měřítku vedly k revolucím ✓ vyloží různost cílů účastníků revolucí a dalších hnutí ✓ uvede výsledky událostí tohoto období ✓ charakterizuje významné představitele českého politického i kulturního života	♦ situace na Apeninském poloostrově, povstání na Sicílii, revoluce ve Francii, Německý spolek – frankfurtský sněm ♦ revoluční události v habsburské monarchii a v českých zemích, zrušení poddanství ♦ viktoriánská Anglie, 2. císařství ve Francii	

6.6.	Evropa ve 2. polovině 19. století ✓ vysvětlí příčiny silného mocenského postavení Anglie ✓ porovná hlavní znaky 1. a 2. císařství ve Francii ✓ s pomocí mapy popíše sjednocovací proces a územní vývoj Itálie a Německa, vysvětlí význam pojmů sjednocení shora a zdola ✓ vysvětlí politické cíle českých politiků v letech 1867 – 1914, uvede politické strany a jejich cíle, vyloží vývoj vztahů Čechů a Němců, vysvětlí pojmy nacionalismus, antisemitismus a doloží příklady ✓ s pomocí předchozích znalostí shrne postupné ovládnutí Balkánu Osmany a vysvětlí, v čem byla podstata konfliktů na Balkáně, uvede výsledky Berlínského kongresu	♦ politická situace na Apeninském poloostrově, vznik Italského království a další územní vývoj do r. 1871 ♦ sjednocení Německa, Otto von Bismarck ♦ habsburská monarchie – bachovský neoabsolutismus, počátky ústavního systému, dualismus a česká politika, vzestup nacionalismu na konci století (Badeniho jazyková nařízení), antisemitismus a jeho projevy (hilsneriáda) ♦ Balkán mezi Vídeňským a Berlínským kongresem	SV – pojmy liberalismus, konzervatismus Soužití české, německé a židovské kultury Projekt: Místa v Čechách a na Moravě, kde se bojovalo – 17. – 19. stol.
6.5.	Svět na přelomu 19. a 20. století ✓ vysvětlí, v čem spočívala modernizace Japonska a jaké byly její výsledky ✓ vyloží, k jakým změnám docházelo v ekonomické i zahraniční politice Číny ✓ Vyloží příčiny občanské války v USA, s pomocí mapy popíše její průběh a uvede do souvislosti výsledky války a bouřlivý rozvoj USA ve 2. pol. 19. století, na příkladech demonstruje zahraniční politiku	♦ Japonsko (reformy meidži), Čína (povstání boxerů, čínská revoluce) ♦ USA - občanská válka a její důsledky, politický systém, hospodářský rozvoj, Th. Roosevelt	
6.6.	Počátky dělnického hnutí a nové myšlenkové proudy ✓ vyjmenuje mezinárodní organizace dělnictva, uvede různé názory na možnost zlepšení života dělníků ✓ popíše rozvoj dělnického hnutí v českých zemích, pokusí se vysvětlit, které události považuje za zvlášť důležité	♦ počátky a rozvoj dělnického hnutí v Evropě (chartismus, Komunistický manifest, I. a II. Internacionála) ♦ dělnické hnutí v českých zemích (od rozbíjení strojů, přes založení sociální demokracie k volbám 1907) ♦ účast obyvatel na politickém životě evropských států	Č – literatura zobrazující dětskou práci (J. Arbes, Ch. Dickens)

	✓ vysvětlí rozdíl mezi stranami liberálními, konzervativními a dělnickými První světová válka příčiny a počátek ✓ uvede členy mocenských bloků a vysvětlí, jaké zájmy je spojovaly, jaké byly konfliktní ✓ připomene dřívější vývoj na Balkáně, dá do souvislosti s balkánskými válkami ✓ rozliší příčiny války a záminku průběh války ✓ na mapě ukáže bojující státy, uvede místa nejtěžších bojů, porovná s válkami dřívějšími ✓ popíše situaci civilního obyvatelstva v českých zemích, definuje cíle čsl. odboje, jmenuje významné dokumenty, ve kterých byly tyto cíle vyjádřeny, porovná možnosti odboje domácího a zahraničního, uvede významné představitele 1. odboje konec války ✓ pokusí se o analýzu W. bodů, porovná původní představu Wilsona o uspořádání střední Evropy a skutečnost ✓ popíše a na mapě ukáže situaci na frontách v závěru války, vysvětlí okolnosti kapitulace R-U a Německa ✓ na základě dostupných údajů shrne výsledky války, zjistí údaje o válečných ztrátách ✓ vyloží a na mapě ukáže nové uspořádání Evropy, uvede důsledky pro mimoevropská území Rozvoj vědy, techniky a umělecké směry	♦ dokončení „dělení světa“, dotvoření koloniálních říší, mocenská seskupení (Trojspolek, Dohoda) ♦ situace na Balkáně, balkánské války ♦ habsburská monarchie, atentát na Ferdinanda d'Este, manifest Mým národům ♦ válka blesková, zákopová, vstup USA do války ♦ situace v Rusku – dvě revoluce v roce 1917, brestlitevský mír ♦ české země za války – vytváření 1. čsl. odboje (Čsl. národní rada v Paříži, Národní výbor čsl. v Praze), významné osobnosti – T.G.M., M. R. Štefánik., E. Beneš, K. Kramář, A. Rašín ♦ 14 Wilsonových bodů, situace na frontách během roku 1918, kapitulace R-U a Německa ♦ Mírová konference v Paříži, mírové smlouvy s poraženými státy, versailleský systém, Washingtonská konference ♦ rozvoj přírodních věd, využití nových poznatků pro technická zlepšení, technicko-vědecká revoluce, Nobelova cena ♦ moderní umělecké směry, projevy v malířství, sochařství, architektuře, hudbě ♦ umění v českých zemích, generace ND, obliba historizujících slohů, secese a moderní umění	Č – obrazy utrpení zákopové války (E. M. Remarque) Významné čsl. osobnosti, jejich postavení za 1. republiky P: Jubilejní výstava v Praze 1891- rozmach českého průmyslu
--	---	---	---

	✓ v souladu s vlastními zájmy a zaměřením žák demonstruje vývoj v různých vědních disciplínách a snaží se doložit konkrétní příklady jejich významu ✓ charakterizuje umělecké slohy impresionismus, kubismus, secese ✓ jmenuje umělce, umělecká díla a významné stavby, pokusí se vyjádřit vlastní názor na ně		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis
Ročník: 2.

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
7.2. 7.3. 7.4 7.5 7.2.	MODERNÍ DOBA Svět ve 20. a 30.letech, ekonomika a politický vývoj Žák: ✓ charakterizuje versailleský systém, vysvětlí, z jakých výsledků plynuly další problémy v Evropě ✓ vysvětlí cíle Společnosti národů ✓ na postojích USA ukáže politiku izolacionismu, nastíní možnosti řešení ekonomické krize v programu New Deal, charakterizuje osobnost F. D. Roosewelta ✓ na příkladu SSSR vysvětlí podstatu totalitního systému ✓ stručně charakterizuje a zaujme postoj k vybraným ideologickým směrům Vznik Československa a jeho vývoj ve 20. letech ✓ popíše průběh 28. října v Praze, vysvětlí význam Martinské deklarace ✓ popíše národnostní složení obyvatelstva, vysvětlí důvod existence silné německé menšiny ✓ vyloží politický systém, pojmy hradní skupina a silná pětka	♦ svět po válce, versailleský systém, SN ♦ vývoj v USA ♦ vznik SSSR – 1.totalitní systém ♦ ideologie – anarchismus, marxismus, rasismus, antisemitismus, sionismus ♦ ČSR – politický systém, národnostní složení, hospodářský a kulturní rozvoj	Velké osobnosti dějin (1.pol.20.st.) SV – totalitní režimy P: Politický systém (srovnání se současností)

7.3	✓ s využitím konkrétních příkladů demonstruje rozvoj české, německé a židovské kultury v ČSR	♦ spory o moc v SSSR, komunistická propaganda, politické procesy, gulagy	Č – odraz doby v literárních dílech SV – občanská válka, fašismus, rasismus
7.4	Posílení totalitních režimů ve 30. letech ✓ charakterizuje změny v SSSR po nástupu Stalina, vysvětlí roli umění a propagandy v totalitním státě, popíše průběh politických procesů a zaujme k nim postoj	♦ nacismus v Německu, převzetí moci Hitlerem, represe, koncentrační tábory, norimberské zákony, křišťálová noc, spojenectví – OSA	B – rasové teorie a jejich nevědeckost
7.3	✓ vyloží zkratky NSDAP, SA, SS a postavení těchto organizací, objasní obsah norimberských zákonů a jejich dopad na postavení Židů v Německu	♦ útok Itálie na Etiopii, obsazení Porýní, občanská válka ve Španělsku, anšlus Rakouska, politika appeasementu	
	✓ uvede příklady růstu Hitlerovy agresivity od pol. 30. let, vysvětlí politiku appeasementu, doloží příklady	♦ SSSR – vrchol politických procesů, pakt s Německem, válka s Finskem	
7.5	✓ vyjmenuje hlavní body paktu o neútočení a vysvětlí dopad tajných protokolů na další vývoj		Č – česká kultura v boji proti fašismu, Osvobozené divadlo, díla a postoje K. Čapka, v nichž se odráží politický vývoj v Evropě
	Československo ve 30. letech ✓ vyvodí politické důsledky hospodářské krize ✓ vyloží rozdíl ve výsledku parlamentních a prezidentských voleb 1935 ✓ na činnosti SDP a Henleina demonstruje cíle sudetských Němců ✓ zhodnotí postoj evropských velmocí k ČSR, zaujme stanovisko k výsledkům mnichovské konference	♦ hospodářské a politické důsledky ekonomické krize ♦ 1935 – parlamentní a prezidentské volby ♦ SDP, K. Henlein a německý Fall Grönn, Runcimanova mise, všeobecná mobilizace	VV – výtvarný protest proti fašismu (J. Čapek, F. Bidlo)
7.1	✓ vysvětlí zásadní rozdíl mezi 1. a 2. republikou	♦ konference v Mnichově, důsledky pro ČSR ♦ II. republika, vyhlášení protektorátu	
	Počátek druhé světové války, vývoj do r. 1941 ✓ na mapě ukáže, ve kterých částech světa se odehrávaly boje pozemní, námořní a letecké ✓ popíše válečnou techniku, porovná techniku i složení válečných stran s 1. sv. válkou	♦ oblasti bojů mimo Evropu, válečná technika ♦ podivná válka, německý útok na západní Evropu, bitva o Anglii ♦ boje na Balkáně - Jugoslávie, Řecko ♦ obyvatelstvo ve vztahu k okupantům - odbojářů, kolaboranti, ilegální org., partyzánské oddíly ♦ postavení Židů a Romů, koncentrační a vyhlazovací tábory	Č – obraz 2. sv. války v literatuře
7.4	✓ na mapě Evropy ukáže postup německé armády		

7.3	✓ charakterizuje různé postoje obyvatelstva k okupantům ✓ vyhledá některé údaje o koncentračních táborech, z dostupných materiálů sestaví přehled o životě v nich	♦ operace Barbarossa, Leningrad, Moskva, Stalingrad ♦ válka v Tichomoří (USA x Japonsko) ♦ zrod protifašistické koalice, Atlantická charta	HV – Šostakovič, Leningradská symfonie
7.1	2. období války (od napadení SSSR ke Stalingradu) ✓ stručně popíše průběh válečných operací na území SSSR ✓ vyjmenuje zásadní mezníky v bojích v Tichomoří	♦ Teheránská konference, Velká trojka ♦ otevření 2. fronty, německá ofenziva v Ardenách ♦ Jaltská konference, Torgava, berlínská operace ♦ kapitulace Německa v Remeši, v Berlíně ♦ kapitulace Japonska	Ch – chemické látky k likvidaci lidí
7.5	Poslední fáze války a její závěr ✓ zhodnotí pokroky ve válečné technice – tajné zbraně ✓ objasní pojem velká trojka, shrne závěry jejích konferencí ✓ stručně popíše poslední válečné operace	♦ život v protektorátu, postavení Židů a Romů, Terezín, formy domácího odboje ♦ čsl. reprezentace v zahraničí, formování zahraničního odboje, atentát na Heydricha ♦ jednání v Moskvě – prosinec 1943, březen 1945 ♦ Pražské povstání	Exkurze: Petschkův palác nebo Kostel sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici
7.1 7.3	Protektorát Čechy a Morava ✓ popíše politický systém protektorátu, uvede různé formy odbojové činnosti, porovná cíle odboje demokratického a komunistického, argumentuje pro i proti atentátu na Heydricha ✓ objasní postoj E. Beneše při jednání v Moskvě ✓ popíše průběh Pražského povstání Výsledky války ✓ shrne vojenské, politické a ekonomické výsledky války ✓ jmenuje hlavní výsledky postupimské konference ✓ zdůvodní význam norimberského procesu	♦ vojenské, politické a ekonomické výsledky války ♦ Postupimská konference ♦ Norimberský proces ♦ mírové smlouvy	Č – literární obraz utrpení Židů a holocaustu 2. sv. válka ve filmu

	✓ objasní, proč nebyla podepsána mírová smlouva s Německem		
8.1	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT Rozpad protifašistické koalice, počátek studené války Žák		Z - hranice států po 2. sv. válce
8.2.	✓ shrne výsledky postupimské konference, popíše projevy studené války ✓ charakterizuje proměny ve státech střední a jv. Evropy a změny související s XX. sjezdem KSSS ✓ uvede konkrétní příklady vojenské i hospodářské spolupráce států západní Evropy	♦ vznik OSN, Postupimská konference, vývoj v Německu ♦ studená válka – projev ve Fultonu, Trumanova doktrína, ♦ Marshallův plán, vznik NATO, válka v Koreji, karibská krize ♦ státy stř. a jv. Evropy, vznik socialistické soustavy a její krize v polovině 50. let ♦ vývoj dem. států v západní Evropě, hospodářská spolupráce	SV – struktura a činnost OSN, NATO
8.1. 7.5.	Československo po válce ✓ popíše kroky vedoucí k obnově čl. státu ✓ vyloží právní aspekty odsunu Němců a zaujme postoj k jeho reálnému průběhu ✓ zdůvodní růst vlivu KSČ, popíše průběh únorových událostí a pokusí se porovnat s principy fungující demokratické společnosti ✓ charakterizuje hospodářský a politický vývoj Československo v 60. letech ✓ posoudí vliv ekonomické situace na pozici vlády a na politický vývoj ✓ vysvětlí obsah pojmu Pražské jaro, formuluje vlastní názor na okupaci ✓ vysvětlí, v čem se liší nový politický kurz vlády Československo v období normalizace ✓ vysvětlí, jaký proces je v našich dějinách označován pojmem normalizace ✓ vyloží svůj pohled na činy mladých lidí burčujících obyvatele z lhostejnosti, zaujme k nim postoj	♦ 1. čl. vláda, KVP, Benešovy dekrety, odsun Němců ♦ politický systém – NF, volby 1946 ♦ příčiny, průběh a důsledky událostí v únoru 1948 ♦ socialistické hospodářství, RVHP ♦ perzekuce a represe proti některým skupinám obyvatelstva, politické procesy, Ústava 1960 ♦ hospodářské potíže v ČSSR, snahy o reformu a revize plánů, spory uvnitř KSČ ♦ události Pražského jara, invaze vojsk Varšavské smlouvy, okupace ♦ změny ve vedení KSČ a státu, čl. federace, nový politický kurz ♦ vývoj po srpnu 1968, Jan Palach, emigrace ♦ „Poučení z krizového vývoje“ a čistky, Charta 77, samizdat	SV – rozdělení moci ve státech Č – budovatelský román HV – budovatelské písně F – J. Heyrovský, Nobelova cena Z – stavby socialismu SV – občanská angažovanost, rizika v totalitní době Č – samizdat, underground a oficiální socialistická tvorba

8.3.	17. listopad 1989 a vznik České republiky ✓ vyloží průběh sametové revoluce, vysvětlí proč „sametová“ ✓ dokáže diskutovat o výhodách i nevýhodách rozdělení Československa ✓ stručně popíše politický systém v ČR, vysvětlí souvislost utváření pluralitního systému a rozvoje demokracie ✓ dokáže rozeznávat pozitivní i negativní působení nových objevů a vynálezů	♦ hnutí za občanskou svobodu, studentská demonstrace, „sametová revoluce“, OF, V. Havel prezidentem, odchod sovětských vojsk ♦ vztah Čechů a Slováků, vznik ČR a SR, vstup do NATO, do EU ♦ literatura a výtvarné umění ve 2. polovině 20. století, rozvoj vědy a techniky	F – účast ČSSR na kosmickém výzkumu
	Mimoevropský svět ✓ posoudí souvislost mezi 2. sv. v. a bojem za nezávislost v zemích Asie ✓ vysvětlí souvislost pojmů sionismus – holocaust – vznik Izraele ✓ na příkladu Kuby ukáže pronikání marxismu do Latinské Ameriky ✓ vyjmenuje několik příkladů současných problémů v Africe a uvede je do souvislosti s procesem dekolonizace	♦ úroveň výroby a života v rozvojových zemích ♦ Blízký východ a jv. Asie, vznik státu Izrael ♦ státy Latinské Ameriky, Kuba ♦ proces dekolonizace v Africe	P: zpracování historie jedné meziválečné kolonie Z – surovinové zdroje v Africe, Lat. Americe, strategické oblasti
	Evropa a svět v 70. a 80. letech ✓ posoudí obtíže v hledání možností spolupráce mezi státy s odlišnou velikostí, ekonomikou a politickým uspořádáním ✓ vysvětlí vliv helsinského procesu na dění ve východní a střední Evropě	♦ Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě ♦ perestrojka a glasnost v SSSR, jednání M. Gorbačova a R. Reagana	SV – dokumenty o lidských právech, integrace Evropy, etnické skupiny v Evropě a jejich náboženství
8.4. 8.2.	Konec studené války, rozpad sovětského bloku ✓ popíše proces sjednocení Německa, vysvětlí, proč došlo k rozpadu SSSR ✓ uvede souvislosti mezi vznikem demokratických států a novými problémy, které v nich vyvstávají	♦ projevy občanské nespokojenosti v zemích sovětského bloku, rozpuštění varšavské smlouvy ♦ ekonomické problémy západní Evropy, obtíže postkomunistických států	Projekt: Rozpad SSSR a vznik samostatných států, jejich současné podoby

8.4.	✓ na příkladech dokumentuje, jak oslabení silné ústřední politické a vojenské moci vede na řadě míst k novým konfliktům a občanským válkám ✓ vyloží principy, na kterých je založena EU Svět na přelomu 20. a 21. století ✓ pokusí se vysvětlit, z čeho vyrůstají kořeny terorismu a proč zejména mladé lidi stále přitahují extremistická hnutí ✓ zaujme postoj k ekologickým problémům (zejména k drancování přírodního bohatství a hromadění odpadu), vyloží, v čem spočívají snahy zabránit ekologickému ohrožení planety	♦ rozpad Jugoslávie, válka v Bosně a Hercegovině, válka v Čečensku ♦ vznik EU, Maastrichtská smlouva, Amsterdamská smlouva ♦ terorismus ve světě a v Evropě (ETA, IRA), extremismus (antisemitismus, neonacismus), drogy ♦ péče o přírodní prostředí - vídeňská konvence 1985, dohoda z Kjóta	SV – terorismus a jeho kořeny B – ekologie, genetika, klonování, zdroje ohrožení životního prostředí
------	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis**Ročník: 3. – 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis pro **1. – 4. ročník čtyřletého studia**, ale rozdíl je ve větším důrazu na samostatnou přípravu žáků a na práci s odbornou literaturou. Vybrané učivo bude probíráno podrobněji s využitím historických pramenů. Dalším podstatným rozdílem je, že kapitoly z dějin Anglie (Velké Británie) a Spojených států amerických budou od 3. ročníku šestiletého studia částečně probírány a poté i písemně a ústně zkoušeny v anglickém jazyce. Ve 3. ročníku se to týká 1-2 hodin za celý ročník, ve 4. ročníku 5-6 hodin za celý ročník, v 5. ročníku 4-5 hodin za celý ročník a v 6. ročníku 3-4 hodin za celý ročník. Výuka několika hodin v anglickém jazyce tak navazuje na předmět Historie v anglickém jazyce ze 2. ročníku šestiletého studia. Žáci by si tak měli alespoň částečně osvojit schopnost přijímat a zaznamenávat si a poté prezentovat informace z odborného předmětu v cizím jazyce.

Očekávané výstupy**Žák:**

- ✓ porozumí v hlavních bodech souvislému výkladu dějin Anglie (Velké Británie) a USA v anglickém jazyce
- ✓ osvojí si odbornou anglickou terminologii a slovní zásobu k historii na základě výukových prezentací
- ✓ prezentuje osvojené hlavní myšlenky a historická fakta v anglickém jazyce

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu dějepis pro 1. a 2. ročník

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

- 1.1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- 1.2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- 1.3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

- 2.1. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- 2.2. objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- 2.3. uvede příklady archeologických kultur na našem území.

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

- 3.1. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- 3.2. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- 3.3. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- 3.4. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

- 4.1. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- 4.2. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- 4.3. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- 4.4. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- 4.5. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

- 5.1. na příkladech evropských dějin konkretizuje, absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- 5.2. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 6.1. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- 6.3. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- 6.5. na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- 6.6. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

7. MODERNÍ DOBA

Žák:

- 7.1. na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 7.2. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 7.3. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 7.4. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 7.5. zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

8. ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT

Žák:

- 8.1. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- 8.2. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- 8.3. posoudí postavení rozvojových zemí
- 8.4. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Vyučovací předmět:

Profesní příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací obsah předmětu **profesní příprava** vychází závazně z RVP G – vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. V některých svých aspektech je vzdělávací obsah úzce propojen s poznatky jiných vyučovacích předmětů (zejm. společenských věd, českého jazyka i cizích jazyků, matematiky).

Vyučovací předmět **profesní příprava** je úzce provázán s praxí. Žákům nabízí průpravu na další vzdělávání a vstup do profesních vztahů, snaží se je teoreticky i prakticky připravit na situace, s nimiž se v profesním životě zcela běžně setkají. Velký důraz je kladen na praktickou aplikaci osvojených znalostí a dovedností, jež žák získá řešením modelových situací a prací s autentickými materiály.

Vyučovací předmět **profesní příprava** se vyučuje ve 4. ročníku našeho čtyřletého gymnázia, časová dotace činí 1 vyučovací hodinu týdně.

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí.

Značný prostor je věnován praktickým příkladům a výpočtům, navozování modelových situací, diskusi, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci se statistikami či autentickými texty a dokumenty, skupinové práce.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává žákům úkoly, při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat, třídit, seřazovat a vybírat z množství informací
- učitel zadává takové znění úkolů, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; tímto žáci získávají při výběru zdrojů rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě, kvalitě předkládaných informací
- učitel žáky motivuje k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně
- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení
- učitel zadává skupinové a samostatné práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů

c) Kompetence komunikativní

- učitel vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali výsledky vlastní práce
- učitel využívá metody diskuse, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace

d) Kompetence sociální, personální, občanské

- učitel realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních
- učitel vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává co největší prostor pro samostatné zpracování
- učitel zadává samostatné a skupinové práce či projekty ve dvojicích i skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat.

e) Kompetence k podnikavosti

- učitel zadává úkoly, ve kterých se studenti rozhodují o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- učitel zadává projekty, při jejichž zpracování si student uvědomuje možná rizika podnikání; student vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah je totožný se vzdělávacím obsahem vyučovacího předmětu Profesní příprava pro **4. ročník čtyřletého studia.**

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova jako předmět vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova (TV). Předmět je zaměřen na rozvoj pohybových schopností, osvojování pohybových dovedností v různých pohybových činnostech a celkový tělesný a duševní rozvoj, což vede k posílení celkového zdraví i psychiky člověka. Žáci jsou vedeni tak, aby pochopili význam pohybových aktivit pro vlastní harmonický rozvoj a vytvořili si kladný vztah pro dlouhodobý pozitivní přístup k aktivní sportovní činnosti.

Předmět Tělesná výchova je ve všech šesti ročnících vyučován s dotací 2 hodin týdně. Na výuku jsou žáci rozděleni na chlapce a děvčata. Počet žáků ve skupině je 13 - 21. Vedle pravidelných vyučovacích hodin jsou uplatňovány formy kurzů, soutěží a turnajů.

Škola nemá vlastní sportoviště, pro výuku pronajímáme malou a velkou tělocvičnu v sousední ZŠ, sportovní multifunkční halu v Radotíně a v podzimních a jarních měsících radotínský lehkotletický stadion, kurty beach volejbalu, fotbalový stadion s umělým povrchem, softbalové hřiště a stezky kolem Berounky. Tato sportoviště mají dobré podmínky pro míčové hry a lehkou atletiku, a proto se naše TV opírá především o tyto aktivity. V průběhu roku jsou podle možností pohybové aktivity doplňovány o plavání, bruslení (lední i in-line), stolní tenis a netradiční aktivity (lanové překážky). Po dobu studia je výuka doplňována o:

- lyžařské kurzy – základní pro 2. ročník
- výběrový zájezd do Alp pro 4. – 6. ročník

- sportovně herní kurz pro 3. ročník

- sportovní vodácký kurz pro 5. ročník

- školní turnaje – vánoční volejbalový turnaj tříd
- sportovní den školy

- středoškolské soutěže – sportovní soutěže nabízené organizátorem a podle možností a zájmu žáků

Průřezová témata: v TV jsou uplatňována převážně „Osobnostní a sociální výchova“ (OSV) a „Mediální výchova“ (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Učitel - vede žáky k poznání vlastní fyzické zdatnosti a pohybových schopností a k zodpovědnosti za jejich zdraví (testy, hygiena)
- hodnotí žáky na základě individuálního přístupu k pohybovým aktivitám a jejich schopností
 - motivuje žáky k zodpovědnému přístupu ke zdravému životnímu stylu
 - vytváří dostatečný prostor pro osvojování pohybových dovedností

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel - nechává žákům prostor k vytváření vlastních výstupů (rozcvičky, gym. sestavy, vedení, rozhodování, hry,..)
- přidělováním rozličných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor) připravuje žáky na zvládání vypjatých situací
 - připravuje pro žáky pohybové situace, v nichž musí žáci překonávat fyzickou a psychickou zátěž, a vede je k tomu, aby se uměli vyrovnat s obtížemi i v běžném životě
 - podporuje aktivity vedoucí ke schopnosti poznat vlastní možnosti a nedostatky v pohybové činnosti a porovnat úroveň svou s úrovní druhých a podle vlastních možností na sobě pracovat

c) *Kompetence komunikativní a pracovní*

- Učitel - podněcuje k přípravě náradí, náčiní a sportovišť pro sportovní výkon
- vyžaduje vytrvalost a soustavnost při plnění úkolů
 - vede žáky k péči o výstroj a výzbroj a k bezpečnému a šetrnému zacházení s náradím a náčiním
 - snaží se zapojovat žáky do organizace částí hodin (vedení rozcvičky, rozhodování při hrách, příprava soutěží)

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel - organizuje činnosti ve skupinách, dvojicích, týmech
- snaží se zapojovat všechny žáky do pohybových aktivit bez ohledu na jejich fyzickou zdatnost a dovednost, iniciativu a průbojnost a motivuje je k jejich osobnímu růstu
 - podporuje aktivity vedoucí ke spolupráci při dosahování společných i individuálních cílů a vede je k aktivnímu využívání zásad fair-play
 - snaží se najít a vyzvednout přednosti u každého žáka a využít jich při utváření konkrétních výukových situací
 - společnými turnaji (učitelé – žáci) podporuje partnerský přístup a vzájemné vztahy

e) *Kompetence občanské*

- Učitel - odhaluje a netoleruje sociálně patologické jevy (šikana, ponižování,...)
- netoleruje nesportovní chování a jednání a zjedná nápravu
 - ve spolupráci s ostatními učiteli vytváří co nejvíce příležitostí k praktickému osvojení dovedností žáků při první pomoci a zvládnutí krizových a mimořádných událostí

f) Kompetence k podnikavosti

Učitel – podporuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

– podněcuje k dosažení stanovených cílů, vede k průběžnému revidování a kritickému hodnocení dosažených výsledků, k úpravě další činnosti s ohledem na stanovený cíl; motivuje k dokončení zahájené aktivity a k dosahování úspěchů

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1 až 1.5.	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák: ✓ usiluje o cílené zlepšení tělesné zdatnosti a optimální rozvoj ✓ osvojuje si nové pohybové schopnosti na základě výkladu a ukázek a zdokonaluje schopnosti již získané na ZŠ a ve sportovních oddílech ✓ rozpozná negativní důsledky jednostranného zatížení a umí těchto poznatků konkrétně využít k nápravě ✓ aplikuje základní testy pro ověření zdatnosti a rozumí naměřeným hodnotám ✓ uplatňuje základní způsoby relaxace, dokáže vybrat vhodná relaxační cvičení ✓ samostatně připraví a provede rozcvičení s ohledem na připravovanou aktivitu ✓ volí vhodné aktivity s ohledem na pohybové předpoklady a možnosti ✓ vědomě a cíleně zařazuje do svého života pohybové aktivity ✓ je si vědom možných rizik vyplývajících z pohybových aktivit či jejich provozování v různém prostředí a svým chováním a zodpovědným přístupem jim aktivně předchází a eliminuje je na minimum	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ♦ kondiční cvičení – vytrvalost (běh, cvičení s hudbou) – posilovací (s náčiním, kruhový trénink, posilování na stanovištích a na posilovacích strojích) ♦ příprava vlastní posilovací jednotky, výběr speciálních posilovacích cvičení se zaměřením na dané partie těla ♦ principy posilování – zapojování jednotlivých svalových skupin, protahování ♦ základní testy – Cooperův, testy ohebnosti a kloubní pohyblivosti, testy síly ♦ zásady správného rozcvičení, sestavení a vedení rozcvičky ♦ strečink a relaxační metoda ♦ dodržování bezpečnosti při pohybových aktivitách ♦ nácvik a provádění záchrany	Biologie člověka, Výchova ke zdraví (první pomoc, stavba a funkce svalů) Průběžně 1. - 6. ročník, v každém ročníku jsou prováděny jiné testy a různé formy posilování MV - mediální produkty: pomocí internetu a tisku žáci sestaví příklad posilovací jednotky pro zadanou svalovou oblast, sestaví a následně realizují rozcvičení OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace:

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

INT(VZ) 1-10	✓ vědomě a záměrně odmítá drogy, rozlišuje i ostatní škodliviny neslučitelné se zdravím a sportovní etikou; dokáže upravit pohybové aktivity vzhledem k znečištěnému ovzduší osvojuje si různé techniky relaxace v závislosti na možných zátěžích a případném jednostranném zatížení a aplikuje je ve svém denním režimu	♦ relaxační metody a techniky – autogenní trénink, uvolňovací cvičení, dechová cvičení, protahovací metody, atd.	při sestavování a vedení rozcvičení, spolupráci při provádění záchrany u gym. cvičení, při rozhodování a dílčí organizaci soutěží,...
2.1. až 2.2.	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Žák: ✓ osvojuje si základní pohybové dovednosti podle svých předpokladů ✓ uplatňuje a využívá získané pohybové dovednosti ✓ aktivně se zapojuje do pohybových činností ✓ osvojuje si pravidla her a sportů ✓ zvládá a uplatňuje jednoduché herní činnosti jednotlivce ✓ zvládá podle svých předpokladů prvky jednoduché akrobacie a cvičení na nářadí ✓ osvojuje si činnost rozhodčích v jednotlivých kolektivních hrách	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ ♦ lehká atletika – sprinty (úseky do 100 m a 200 m), běžecká abeceda, vytrvalost (tempové úseky, úseky do 400 m, 12 min. běh, přespolní běh) starty z různých poloh, rozvoj odrazových schopností, skok do dálky, skok do výšky, hod kriketovým míčkem vrh koulí ♦ sportovní hry – basketbal, volejbal, softbal, florbal, kopaná pravidla herní činnosti jednotlivce jednoduché herní kombinace ♦ volejbal – odbití horem a spodem podání základní postavení, modifikovaná hra, hra ♦ softbal – chytání a házení míčku nadhoz a odpal činnost běžců, práce na metách ♦ kopaná – základní míčová technika - vedení a zpracování míče přihrávka z místa a za pohybu střelba z místa a po přihrávce obránné a útočné činnosti	reprezentace školy OSV - spolupráce a soutěž - seberegulace, - organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - poznávání a rozvoj vlastní dovednosti - rozhodováním při míčových hrách, sebesupozování a snaha o vlastní fyz. rozvoj při jednotlivých sport. disciplínách Lyžařský kurz – základní

		♦ basketbal – driblink na místě, za pohybu přihrávka z místa a za pohybu střelba z krátké vzdálenosti dvojtakt obránné kombinace, postupný útok ♦ florbal – technika práce s florbalkou - ovládání a vedení míčku střelba a činnost brankáře hra ♦ gymnastika – akrobacie (základní prvky, prostná cvičení, nácvik sestav) přeskok (koza – skrčka a roznožka) ♦ kondiční průprava – posilování, cvičení s hudbou, šplh na laně a na tyči	
INT(VZ) 1-01 1-02 1-03 1-04 1-05 1-06 1-07 1-13	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Žák: ✓ osvojuje si sociální dovednosti a vhodným způsobem je využívá ✓ vnímá a akceptuje rozdílnosti vyplývající z různého postavení a role ✓ vnímá rozdíly mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví, dokáže zvolit postupy k jejich pozitivnímu rozvoji ✓ umí zdůvodnit škodlivost návykových látek a látek působících na sportovní zdatnost a výkonnost ✓ označí některé látky snižující výkonnost a ohrožující lidské zdraví ✓ zná možné následky dopingu na zdraví a organismus sportovce (poškození zdraví, smrt)	Mezilidské vztahy ♦ rozdílné role a jejich povinnosti a práva (sportovec, trenér, divák, učitel) ♦ osvojování si rolí a postavení – sportovec x rozhodčí Drogy a péče o zdravý způsob života ♦ škodlivé látky ovlivňující sportovní činnost – ovzduší, kouření, alkohol, doping ♦ vliv dopingu na sportovní výkon a zdraví sportovce	MV Zprávy o používání, zjišťování a postihu dopingu

1-11 1-12 1-09 1-15 1-16	✓ zná možné následky sexuálního chování, dodržuje zásady bezpečného chování ✓ dodržuje hygienické zásady, udržuje své věci v čistotě ✓ posoudí nutnost dodržování hygienických zásad ✓ dokáže posoudit vhodné oblékání s ohledem na počasí a sportovní aktivity a podle toho se řídí ✓ dbá o své otužování ✓ osvojuje si správné stravovací návyky - zdroje energie - pitný režim ✓ dodržuje zásady zdravé výživy pro sportovní činnost ✓ předchází možným poraněním svalů, kloubů a dalších úrazů vhodnou volbou obuvi, správným rozcvičením a zahřátím organismu před sport. výkonem ✓ dokáže rozlišit respirační choroby ✓ učí se správnému dýchání (do břicha a do hrudníku) ✓ zvládá přivolat pomoc k raněnému, ví jak se chovat v kritických situacích	Hygiena ♦ zásady hygieny a jejich realizace ♦ funkčnost sportovní výstroje ♦ metody otužování, postupy při otužování Zdravá výživa ♦ výživa sportovce, přísun tekutin v souvislosti s procesem pocení a funkcí některých orgánů Zdravověda ♦ postup při rozcvičení, příprava a vedení rozcvičení ♦ strečinková a dynamická rozcvičení ♦ dýchání v klidu a při zátěži, dýchání při vytrvalostním běhu ♦ postupy při poranění a přivolání pomoci ♦ sexuální výchova	Kurzy Blokový kurz zdravovědy v rámci biologické exkurze – 3. ročník
3.1. až 3.7.	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Žák: ✓ orientuje se v základním názvosloví a používá ho ✓ volí odpovídající výzbroj a výstroj pro danou sportovní činnost a umí ji použít ✓ uvědomuje si rozdíl mezi výzbrojí a výstrojí ✓ aktivně aplikuje pravidla jednotlivých sportů do své pohybové aktivity ✓ spolurozhoduje při kolektivních hrách	♦ názvosloví a termíny (gymnastika, LA, sport. hry) ♦ signály ♦ rozdíl výzbroj a výstroj, vhodná výzbroj a výstroj podle druhu sportu (funkčnost, kvalita,...) ♦ pravidla sportovních her, LA, gymnastiky ♦ Sportovní role: odpovědnosti a činnosti v jednotlivých rolích, chování fair-play, spolupráce ve sportu	

	✓ dobře rozlišuje jednotlivé sportovní role a své chování přizpůsobí odpovědně dané roli ✓ uplatňuje principy fair-play ✓ sleduje sportovní dění u nás i ve světě	♦ úspěchy našeho sportu ♦ rekordy ♦ reprezentace	
--	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova**Ročník: 3. – 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova pro **1. - 4. ročník čtyřletého studia**, bude rozvíjen v návaznosti na předešlé učivo s přihlédnutím na dovednosti a pohybové schopnosti žáků a celkové možnosti, schopnosti a zdatnost jednotlivých skupin.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu tělesná výchova pro 1. a 2. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- 1.1. aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- 1.2. usiluje o zabezpečení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- 1.3. samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly
- 1.4. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- 1.5. uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojení pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti
- 2.2. posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

- 3.1. užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího
- 3.2. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným
- 3.3. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- 3.4. realizuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- 3.5. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- 3.6. zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- 3.7. zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Integrované výstupy z předmětu Výchova ke zdraví – značeno INT(VZ):

Žák:

- 1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky; přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- 1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

- 1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- 1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- 1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- 1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- 1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsobu stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- 1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- 1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- 1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- 1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- 1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- 1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- 1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Vyučovací předmět:

Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

V primě a sekundě šestiletého studia bude integrován do předmětů TV, SV a B, v tercii bude výchova ke zdraví vyučována jako samostatný předmět s dotací 1 hodiny týdně, výuka bude probíhat v dělené třídě a bude rozšířena o kurz první pomoci, který proběhne ve dvou blocích a bude součástí biologické exkurze. (Témata jednotlivých bloků: „Drobná poranění a jejich ošetření, Stavy ohrožující život“).

Gymnaziální Výchova ke zdraví navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělání a jeho východiskem je vzdělávací obor Výchova ke zdraví. V prvních dvou ročnících šestiletého studia se Výchova ke zdraví zaměřuje především na získávání dovedností aktivně podporovat a chápat zdraví své i druhých, což by mělo vycházet především z utváření si vlastního náhledu, zkušeností a dovedností v každodenním životě a tyto zkušenosti aplikovat do vlastního života i života druhých. Proto bude výuka integrována hlavně do předmětu TV, kde bude vycházet především ze situací vzniklých při praktické činnosti a bude na ni navazovat teoreticky a aplikačně. Předmět Výchova ke zdraví se ve čtvrtém ročníku zaměřuje na získávání dovedností aktivně podporovat a chápat zdraví své i druhých, což by mělo vycházet nejen ze získaných vědomostí, ale především na základě utváření si vlastního náhledu, zkušeností a dovedností v každodenním životě a tyto zkušenosti aplikovat do vlastního života i života druhých. Proto bude mít výuka hlavně praktický a aplikační charakter. Nejvíce se budou uplatňovat formy diskuse, videozáznamy, praktická procvičení, besedy s odborníky (psycholog, sexuolog, porodník, požárníci a další), kurzy, aktivizující metody a formy práce: simulace, řešení problémů.

Některé výstupy Výchovy ke zdraví vyučované v tercii jsou integrovány do tělesné výchovy (TV) a základů společenských věd (SV), z předmětu tělesná výchova (TV) je učivo první pomoci integrováno do Výchovy ke zdraví.

Výchova ke zdraví zahrnuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Mediální výchova (MV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Učitel: - vede žáky k odpovědnosti za zdraví své i druhých
- vhodně zvolenými metodami usiluje o co nejširší spolupráci a otevřenost žáků
- svým aktivním přístupem vytváří vhodné prostředí pro diskuse
- vytváří prostor pro vlastní seberealizaci žáků

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel - navozuje situace vedoucí k diskusi a k vytváření vlastních názorů
- vede žáky k tomu, aby vzniklý problém řešili a neodvraceli se od něj
 - podporuje otevřenou a věcnou komunikaci
 - podněcuje žáky k vyjádření vlastního názoru a ponechává prostor k jeho obhájení

c) *Kompetence komunikativní*

- Učitel - vede žáky k přesným formulacím a srozumitelnému vyjádření myšlenek
- vede žáka k respektování a přijímání názoru druhých
 - prezentováním vhodných příkladů poukazuje na nutnost komunikace, spolupráce a tolerance s druhými

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel - vytváří prostor pro aktivity vedoucí ke spolupráci toleranci a odpovědnému rozhodování
- učí žáky vnímat a přijímat druhé bez ohledu na příslušnost ke skupině
 - pomáhá žákům najít si své místo v kolektivu i v životě
 - podněcuje žáka k uvědomování si sebe sama
 - vede žáky k neodmítání pomoci druhým a k vzájemné spolupráci

e) *Kompetence občanské*

- Učitel - vede žáky ke stanovení cílů vycházejících nejen z jejich zájmů a potřeb, ale i potřeb druhých a podněcuje k jejich realizaci
- netoleruje sociálně patologické jevy chování (drogy, šikana, kriminalita,..) a snaží se o jejich podchycení
 - podněcuje žáky k dodržování a respektování společenských pravidel
 - ukázkami a modelovými situacemi připravuje žáky na provádění první pomoci

f) *Kompetence pracovní*

- Učitel - vytváří žákům podmínky pro uplatňování zásad bezpečnosti při práci

g) *Kompetence k podnikavosti*

- Učitel - vede žáky k posouzení a kritickému hodnocení rizika souvisejícího s rozhodováním v reálných životních situacích a k tomu, že v případě nezbytnosti musí být připraven nést tato rizika

Vzdělávací obsah je totožný se vzdělávacím obsahem vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví pro 2. ročník čtyřletého studia.

Příloha

Přehled číselného značení a integrace očekávaných výstupů RVP ZV vzdělávacího oboru výchova ke zdraví pro 1. a 2. ročník

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Žák:

- 1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (integrováno do TV)
- 1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (integrováno do TV)
- 1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (integrováno do TV a B)
- 1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (integrováno do TV a B)
- 1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (integrováno do TV)
- 1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (integrováno do TV)
- 1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (integrováno do TV)
- 1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (integrováno do B)
- 1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (integrováno do TV)
- 1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (integrováno do TV)
- 1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (integrováno do TV)
- 1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (integrováno do TV a B)
- 1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (integrováno do TV)
- 1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (integrováno do SV)
- 1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (integrováno do TV)
- 1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (integrováno do TV)

Vyučovací předmět:

Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru RVP ZV a ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie RVP G. Je realizován jako povinný předmět v 1., 2., 3. a v 6. ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 1 hodina

2. ročník – 1 hodina

3. ročník – 2 hodiny

6. ročník – 2 hodiny

Při všech hodinách jsou třídy děleny na skupiny tak, aby každý žák mohl pracovat u počítače samostatně.

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky se 17 pracovními stanicemi školní počítačové sítě, která je připojena k internetu.

Předmět má převážně aplikační zaměření. Rozvíjí schopnosti žáků pracovat s dostupnou digitální technikou při vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací, při zpracování získaných informací, při prezentaci výsledků jejich práce a při výměně informací v komunikačních sítích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se mohli bez problémů přizpůsobovat změnám v oblasti ICT: důraz je kladen na samostatnost při ovládání prostředků ICT, na osvojení odborné terminologie a teoretických znalostí potřebných pro samostatné studium odborného textu v oboru a na rozvíjení algoritmického přístupu při práci s digitální technikou.

Ve 3. a 6. ročníku je ve srovnání s odpovídajícími ročníky čtyřletého studia orientována na hlubší teoretické znalosti o informačních technologiích a na vyšší efektivitu jejich praktického využívání. Žáci řeší více náročnějších praktických úkolů na základě schopností lépe využívat všech možností aplikačního software a dostupného hardware. Je zařazováno více samostatné práce s odbornými informačními zdroji, prezentace samostatné práce s důrazem na přesnost a kvalitu výsledků individuální i skupinové práce.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly s využitím výukového SW nebo e-learningových systémů k samostatnému studiu a k ověření znalostí žáků

- učitel vytváří vhodné příležitosti, které motivují žáky k využití digitální techniky jako prostředku efektivnějšího vyhledávání a zpracování informací
 - učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
 - učitel rozvíjí kritičnost žáků k informacím získaným digitálními technologiemi (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a následně porovnávat jejich kvalitu, aktuálnost a pravdivost
 - učitel vede žáky ke kritičnosti k vlastní práci tím, že je nutí zlepšovat výslednou formu jejich digitálních dokumentů a prezentací s využitím editačních možností aplikačních programů
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- učitel vede žáky k efektivnímu ovládání hardwaru i softwaru důsledným aplikováním doporučených algoritmických postupů
 - učitel podporuje samostatnost žáků při práci se SW i HW: učí je orientovat se v programech využíváním kontextové a hlavní nápovědy, intuitivním chápáním významu ovládacích prvků a hledáním v menu programu
 - učitel představuje možnosti SW a HW, které motivují žáky k využití digitální techniky při zpracování úkolů z jiných vzdělávacích předmětů (tvorba prezentací a dokumentů, řazení a filtrace dat při systemizaci vědomostí, zpracování výsledků měření v tabulkách, transformace informací do digitální podoby, ...)
 - učitel učí žáky efektivně vyhledávat informace na internetu nácvikem využívání různých vyhledávacích portálů a postupů na vhodně volených modelových situacích
- c) *Kompetence komunikativní*
- učitel vytváří příležitosti, při kterých žáci využívají komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
 - učitel dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
 - učitel vede žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozbořem a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací
 - učitel rozvíjí u žáků schopnosti používat neverbálních a symbolických vyjadřovacích prostředků:
 - a) ovládáním programů a digitální techniky pomocí piktogramů a ikon
 - b) vytvářením webových stránek pomocí jazyka HTML
- d) *Kompetence sociální a personální*
- učitel diskutuje se žáky o nebezpečí zneužití informací při elektronické komunikaci a vede žáky k účinné ochraně osobních dat
 - učitel zadáváním skupinových úkolů (projekty, prezentace) rozvíjí dovednost práce v týmu, střídáním rolí žáků ve skupině a hodnocením jejich úspěšnosti usměrňuje organizační schopnosti žáků a jejich sociální chování
 - učitel rozebírá se žáky dohodnutá pravidla etikety při elektronické komunikaci a vede je k jejich dodržování
- e) *Kompetence občanské*

- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že:
 - a) diskutuje se žáky o legálních a nelegálních postupech při používání SW a softwarových produktů a o jejich důsledcích
 - b) důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své práci
- f) *Kompetence pracovní*
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví
 - učitel kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní řád)
- g) *Kompetence k podnikavosti*
 - učitel sleduje a podporuje samostatnost, vlastní iniciativu a tvořivost žáků při využívání ICT, zadává s tímto cílem dlouhodobé samostatné projekty
 - učitel průběžným hodnocením pracovních výsledků žáků a jejich projevů vede žáky ke schopnostem kriticky hodnotit vlastní výsledky a reálně posuzovat možnosti osobního rozvoje odborného potenciálu v ICT pro případné zaměření budoucího povolání na tento obor

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Informační a komunikační technologie**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
–	POČÍTAČ A INFORMACE Žák: ✓ při práci s digitální technikou dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady ✓ orientuje se ve struktuře souborů a složek na disku počítače i v počítačové síti ✓ využívá schránku k přenosu dat ✓ provádí základní operace se soubory a složkami	POČÍTAČ A INFORMACE ♦ hlavní součásti počítače, vstupní a výstupní zařízení ♦ počítačové programy, digitalizace ♦ zásady práce na počítači, bezpečnost a hygiena ♦ prostředí počítače, práce s myší a klávesnicí ♦ práce s programy – spouštění, přepínání, okna, změny oken, dialogová okna ♦ práce se schránkou ♦ organizace dat v počítači – soubory a složky, typy a vlastnosti souborů ♦ práce se soubory a složkami – vytváření, přejmenování, přesun, kopie, odstranění, koš, komprimace a dekomprimace	
2.4. 1.1., 2.4.	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Žák: ✓ využívá internetových vyhledávačů a rejstříků publikací k získávání potřebných informací ✓ vyhledává informace z různých zdrojů, nalezené informace porovnává a posuzuje jejich závažnost ✓ uloží nalezené digitální textové i grafické informace do souboru (do aplikace)	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ ♦ webová stránka, internetový prohlížeč ♦ vyhledávání informací – internet, textové zdroje ♦ ukládání informací	
2.1.	ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák: ✓ rozliší bitmapový a vektorový obrázek	GRAFICKÉ EDITORY ♦ bitmapová a vektorová grafika ♦ vektorový editor – prostředí a nástroje	Projekt s využitím vektorového grafického editoru

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.1. 2.5., 2.2. 2.1., 2.2. 2.3. 2.4., 1.1.	✓ ve vektorovém grafickém editoru vytvoří jednotlivé typy objektů a čar a upraví jejich polohu a vlastnosti ✓ ve vektorovém grafickém editoru vytvoří obrázek složením dílčích objektů s využitím úprav jejich vlastností, změn pořadí a seskupování ✓ v textovém editoru vytvoří dokument (dopis) a upraví jeho vzhled formátováním písma a odstavců ✓ s využitím nástrojů textového editoru vyhledá a opraví v napsaném textu překlepy a další chyby ✓ vytvoří dokument (referát), v němž aplikuje hotové styly a obrázky, a upraví jeho vzhled v souladu s estetickými a typografickými zásadami ✓ vytvoří dokument (seznam) s využitím tabulátorů nebo tabulky a upraví jeho vzhled v souladu s estetickými a typografickými zásadami ✓ ve svých pracích důsledně uvádí informační zdroje, z nichž cituje nebo čerpá informace ✓ informace z různých zdrojů porovná, vyhodnotí jejich závažnost a zpracuje do uceleného dokumentu	♦ objekty a čáry – tvorba, editace, kopírování a přesun, pořadí objektů, seskupování ♦ vkládání textu do obrázku TEXTOVÉ EDITORY ♦ textový editor – prostředí a ovládání ♦ pravidla pro psaní textů – konce řádků a odstavců, mezery, uvozovky a závorky, typografická pravidla ♦ vyhledávání a oprava chyb – neviditelné znaky, kontrola překlepů ♦ formátování písma – druh a velikost písma, barva, horní a dolní index ♦ formátování odstavce – odsazení, zarovnání, mezery před a za odstavcem ♦ obrázky v dokumentu – vkládání, umístění, obtékání textu, změna velikosti ♦ styly – aplikace předem připravených stylů ♦ seznamy v dokumentu – použití tabulátorů, odrážek a číslování ♦ tabulky v dokumentu – vkládání a úpravy	Projekt s využitím textového editoru
---	--	---	---

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
–	<i>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</i> Žák: ✓ dodržuje základní pravidla pro psaní e-mailu ✓ rozhodne, jak správně reagovat na došlou zprávu a zvolenou variantu realizuje ✓ dodržuje zásady správného postupu při odesílání a příjmu zpráv s přílohou ✓ provádí údržbu poštovní schránky a e-mailových kontaktů ✓ při elektronické komunikaci dodržuje pravidla síťové etiky	<i>ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE</i> ♦ e-mailová adresa, poštovní schránka ♦ psaní, odesílání a příjem zprávy, příloha zprávy ♦ zásady chování uživatele e-mailu ♦ údržba poštovní schránky, kontakty, složky, koš ♦ nebezpečí v elektronické poště ♦ diskusní skupiny ♦ on-line komunikace pomocí internetu	
2.1.	<i>ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ</i> Žák: ✓ s využitím tabulkového kalkulátoru zpracuje data pomocí jednoduchých vzorců (popř. funkcí) a upraví vzhled tabulky (formát buněk a písma, zarovnání, ohraničení) ✓ vytvoří graf z údajů v tabulce a podle potřeby upraví jeho vzhled	<i>TABULKOVÉ KALKULÁTORY</i> ♦ buňka, adresa buňky ♦ vzorce, jednoduché funkce ♦ editace buněk, úprava vzorců ♦ kopírování buněk a vzorců ♦ formát buněk, ohraničení tabulky ♦ vytvoření a úprava grafu	
2.5., 2.2.	✓ s využitím prezentačního softwaru připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede	<i>POČÍTAČOVÉ PREZENTACE</i> ♦ příprava prezentace – osnova, pozadí, návrh snímků ♦ vkládání textů a obrázků, úpravy vzhledu snímků ♦ oživení prezentace – přechody snímků, animace objektů ♦ vystoupení s prezentací	
2.5, 2.2		<i>TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK</i> ♦ web, jazyk HTML	

2.5., 2.2.	✓ s využitím softwaru pro tvorbu WWW stránek vytvoří jednoduchý HTML dokument ✓ s využitím softwaru pro tvorbu WWW stránek vytvoří jednoduchý web na zadané téma ✓ digitalizuje 2D nebo 3D objekt vhodným zařízením, snímek přenesení do počítače a vhodným software provede základní úpravu snímku	♦ editor webových stránek, texty a obrázky na stránkách, editace a formátování stránek, odkazy <i>DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE A GRAFIKA</i> ♦ vytvoření digitálního obrázku – fotografování, skenování ♦ úprava digitálního obrázku – změna velikosti, oříznutí, úprava jasu a kontrastu, efekty ♦ grafické formáty	
------------	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie**Ročník: 3. a 6.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie pro **1. a 4. ročník čtyřletého studia**, ale bude realizován na vyšší úrovni. Učivo bude probíráno do větší hloubky a očekávané výstupy budou ověřovány pomocí náročnějších úloh, úkolů a samostatných prací.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Informační a komunikační technologie v 1. a 2. ročníku

1. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák:

- 1.1. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

2. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák:

- 2.1. ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- 2.2. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- 2.3. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- 2.4. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- 2.5. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na výše uvedené očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova. Předmět je vyučován v primě a sekundě jako povinný předmět v prvním či druhém pololetí po dvou hodinách týdně. V následujícím či předcházejícím pololetí studenti navštěvují hodiny výtvarné výchovy. Výuka probíhá v příjemném prostředí dokonale vybavené školní hudebny, ve skupině maximálně patnácti žáků. Výuka je vedena spíše v kolektivním duchu, studenti nejsou nuceni k individuálním hudebním výkonům. Součástí studia jsou i návštěvy výchovných koncertů. Výrazně hudebně a pěvecky talentovaní jedinci se mohou zapojit do práce školního pěveckého sboru. Na škole působí již známý sbor Columbella. Tento smíšený sbor je zaměřen především na populární hudbu, gospely a spirituály. V rámci školního vzdělávacího programu je sborový zpěv hodnocen jako nepovinný předmět.

Předmět hudební výchova zahrnuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Výchovně vzdělávací strategie vycházejí ze školního vzdělávacího programu, pokrývají všechny známé klíčové kompetence, navazující na jedinečnost hudby. Právě znalost hudební problematiky může pomoci studentům orientovat se ve světě, pomáhat jim vytvářet a prosazovat svoje názory, jakož i respektovat ostatní. Orientace v hudbě spoluvytváří osobnost mladých lidí, pomáhá k dosažení mnoha klíčových kompetencí.

Jedinečnost hudby nabízí učitelům některé speciální výchovné a vzdělávací strategie. Např. pro kompetenci k učení: učitel vede žáky k hledání důvěryhodných zdrojů informací, učí žáky tyto poznatky zpracovat a využít; pro kompetenci k řešení problémů: předkládá žákům zajímavé náměty k úvaze a učí je vytvářet vlastní názory a tyto prosadit; pro kompetenci sociální a personální: např. prostřednictvím návštěvy koncertů, divadel i dalších společenských akcí vede učitel žáky ke slušnému chování a vystupování; pro kompetenci občanskou: učitel seznamuje studenty s legislativními otázkami /autorská práva/. Hudba je v tomto předmětu také vnímána jako jeden z druhů umění, který na ostatní navazuje a doplňuje je. V této souvislosti je na příkladu hudby probírána umělecká tvorba a komunikace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Hudební výchova**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
2.1. 2.2. 2.3.	RECEPCE A REFLEXE Žák: ✓ Na základě svých schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu ✓ Chápe rozdílnost hudebně výrazových prostředků jednotlivých epoch 1. rozliší zvuk jednotlivých hudebních nástrojů 2. rozpozná základní harmonické funkce 3. orientuje se v jednoduchém zápisu hudby 4. vnímá skladbu jako logický celek, rozlišuje některé základní hudební formy	Opakování a prohlubování poznatků z předcházejících ročníků ♦ Tón a jeho kvalita ♦ Vztahy mezi tóny ♦ Hudební styly a žánry ♦ Pohyb v hudbě ♦ Improvizace Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly / inspirace, epigonství, kýč/ ♦ Artificiální a nonartificiální hudba ♦ Přehled vývoje populární hudby ♦ Úvod do hudební teorie ♦ Hudební nástroje	MkV- studenti jsou vedeni k tomu, aby sami sebe vnímali na pozadí skupiny, třídy, školy, národnosti. Chápu pojmy majorita, minorita, národnostní menšina. Charakteristika všech probíraných období v jiných uměleckých druzích, především ve výtvarném umění, architektuře, literatuře apod. Studenti jsou vedeni k vnímání umělecké tvorby jako procesu, kterého se sami mohou aktivně účastnit.
1.1.	PRODUKCE Žák: ✓ si kultivuje svůj mluvní i pěvecký projev, aktivně používá zásady hlasové hygieny	Rozvoj hudebního sluchu, intonace, intervaly ♦ Zachycování rytmu a melodie	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.2. 1.4.	✓ podle svých schopností se zapojuje do kolektivní hudební produkce ✓ orientuje se v notovém zápise vokální skladby /písně/	◆ Nácvik písní v jednohlase i vícehlase ◆ Zásady správné deklamace Rozvoj hudebního vkusu, rozšiřování posluchačských schopností studentů ◆ Samostatné referáty ◆ Skupinová práce ◆ Společný poslech ◆ Diskuse	Studenti jsou vedeni k vnímání a pochopení kulturních i jiných odlišností a vychovávání k toleranci k jakékoli jinakosti.
3. 3.1.	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE Žák: ✓ Na základě svých schopností žák vnímá hudbu jako specifickou formu komunikace postupně k ní přistupuje i tímto novým způsobem		Tato problematika prolíná prakticky všemi aktivitami, společnými i individuálními. K pochopení zmiňovaného procesu slouží produkce, reflexe i recepce, společný poslech, následná analýza znějící hudby, vysvětlování jedinečnosti všech zúčastněných subjektů, jejich specifického přístupu, poznání, jejich jedinečného estetického zážitku.

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
2.1. 2.2. 2.3.	RECEPCE A REFLEXE Žák: ✓ pokračuje v učení vyjádřit hudbu pohybem ✓ orientuje se v proudu znějící hudby – vnímá hudbu jako logicky uspořádaný celek – s využitím znalostí o hudební formě a době vzniku díla odhadne další vývoj skladby – interpretuje hudbu ✓ zařadí slyšenou hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti, zhodnotí ji a srovná s dalšími skladbami	Orientace ve vývoji umělé hudby, souvislost hudby české a světové, zvláštnosti a specifika hudby u nás, odraz politického vývoje v kultuře národa ◆ Hudebně výrazové prostředky ◆ Vývoj umělé hudby ◆ Základy harmonie ◆ Nahrávací technika	Studenti jsou vedeni k hlubokému zájmu o kulturu, jsou jim poskytovány informace o kulturních akcích a zajímavostech, nových trendech, o adekvátním chování na různých kulturních akcích apod. Studenti rozebírají obecný vkus a soudobé estetické normy
1.1., 1.2. 1.3., 1.4.	PRODUKCE Žák: ✓ prohlubuje svoje hudební dovednosti ✓ spolupracuje s ostatními	Prohlubování hudebních dovedností intonačních i sluchových, /dle možností/ zapojení hudebních nástrojů ◆ Návuk vícehlasu /podle schopností jednotlivých tříd/, např. lidový dvojhlas, kánon ◆ Využití poznatků z harmonie k tvorbě jednoduchého doprovodu ◆ Spojení hudby a pohybu, tanec jako způsob komunikace ◆ Melodicko-rytmická improvizace	MV- žáci rozvíjejí schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, seznamují se s hodnocením umění v médiích a formulují vlastní názory.

			OSV- studenti si uvědomují hodnotu lidské spolupráce, vytvářejí si dobré mezilidské vztahy, zajímají se o své okolí, rozvíjejí svou schopnost komunikovat, a tak kultivují vlastní osobnost
3.1.	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE Žák: ✓ rozumí současným uměleckým dílům ✓ zná různé přístupy k uměleckému procesu ✓ zná soudobý obecný vkus, jeho současný vývoj a změny ✓ rozumí posunu významu umělecké komunikace dnes ✓ vystihne podstatné rysy dnešních změn, doloží na příkladech	♦ úloha komunikace v uměleckém procesu, umění ve společnosti, jeho historické proměny, úloha umělce v umění, role publika Rozšiřování hudebního rozhledu studentů pomocí moderních způsobů práce, kultivování hudebního vkusu ♦ Samostatné referáty ♦ Společný poslech ♦ Skupinová práce ♦ Diskuse	MV- žáci rozvíjejí schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, seznamují se s hodnocením umění v médiích a formulují vlastní názory. OSV- studenti si uvědomují hodnotu lidské spolupráce, vytvářejí si dobré mezilidské vztahy, zajímají se o své okolí, rozvíjejí svou schopnost komunikovat, a tak kultivují vlastní osobnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova**Ročník: 3. a 4.**

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova pro **1. a 2. ročník čtyřletého studia**, navazuje na vzdělávací obsah předmětu v 1. a 2. ročníku čtyřletého studia při použití širších souvislostí a většího množství hudebního materiálu.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu hudební výchova pro 1. a 2. ročník

1. PRODUKCE

Žák:

- 1.1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- 1.2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase; dokáže ocenit vokální projev druhého
- 1.3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- 1.4. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

2. RECEPCE A REFLEXE

Žák:

- 2.1. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě vlastních schopností předvede vlastní ztvárnění hudby
- 2.2. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam a na základě tohoto poznání přistupuje k hudebnímu dílu jako logickému celku
- 2.3. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami

3. UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Žák:

- 3.1. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy,
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity,
- umělecký proces chápe jako způsob poznání a komunikace,
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. ročník – 2 hodiny týdně po dobu jednoho pololetí
- 2. ročník – 2 hodiny týdně po dobu jednoho pololetí

Průřezová témata v předmětu Umění a kultura:

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, specifická řeč obrazu.

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj smyslového vnímání, vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti.

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- Žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky.

- Učitel zadává úkoly tak, aby si žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
 - využívá kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost.
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek.
 - Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- c) *Kompetence komunikativní*
- Při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.
 - Učitel otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání.
- d) *Kompetence sociální a personální*
- Žáci se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce.
 - Učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům pomáhá, umožňuje každému žákovi zažít úspěch, zohledňuje rozdíly v pracovních postupech jednotlivých žáků.
- e) *Kompetence občanské*
- Žáci při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu, respektují názory druhých, prezentují výsledky své práce.
 - Učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů.
- f) *Kompetence k podnikavosti*
- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Výtvarná výchova**Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.1.	Žák: ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	♦ prvky vizuálně obrazných vyjádření – objem, tvar, linie, šrafování ♦ experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování ♦ techniky kresby - tužka, pero, uhel, rudka ♦ uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř mezi objekty)	PT OSV - osobnostní rozvoj, kreativita - živá a neživá příroda, řezy předmětů, kresba v přírodě, listy, plody - dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - optické hříčky a klamy, technické objekty - přírodní děje – jejich vznik a průběh - volný přepis dojmu – reakce na hudbu, poezii...
1.2.	✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	♦ technická fantazie ♦ záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek ♦ vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí	
1.3.	✓ k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	♦ kategorizace poznatků a jejich uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci ♦ barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	PT – MDV - tvorba mediálního sdělení PT – OSV

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.4.	✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	◆ vlastní prožívání ◆ interakce s realitou ◆ vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ◆ záznam pohybu ◆ malba ◆ teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné, ◆ vztahy mezi barvami, odstín, mísení barev, barevné kompozice	- osobnostní rozvoj, kreativita - člověk a jeho pocity, nálady - grafické partitury, barevné rytmy, ornament - vitráž, návrh látky
------	---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Výtvarná výchova**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1.5.	Žák: ✓ rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	♦ prostředky pro vyjádření představ, prožitků, zkušeností a poznatků ♦ zdokonalování techniky kresby ♦ zachycení detailu ♦ zobrazování přírodních forem ♦ reklama a propagační prostředky	- nerosty, lastury - vědecká kresba - obal, známka, plakát, propagační materiály, kašírování - masky
1.6.	✓ interpretuje vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	♦ práce s uměleckým dílem ♦ renesance, baroko, klasicismus ♦ vyhledávání a srovnávání různých způsobů uměleckého vyjádření ♦ umění 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století ♦ seznámení s hlavními trendy moderního výtvarného umění	PT – EGS - jsme Evropané - kubismus, surrealismus, impresionismus, secese - performace, body-art, pop-art, happening
1.7.	✓ porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	♦ předměty v neobvyklých souvislostech, vytváření nových a neobvyklých ♦ uspořádání prostoru a vyjádření proměn ♦ pozorování a porovnávání základních architektonických prvků a jejich zařazování do historických souvislostí ♦ současná bytová a oděvní kultura	- římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika - návrh oděvů, nábytku, interiéru, plán města
1.8.	✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	♦ písmo, typografie, kaligrafie ♦ písmové typy ♦ graffiti, comics, kreslený vtip	- viněta, kalendář, známka, tajné písmo, iniciála

--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova

Ročník: 3. a 4.

Vzdělávací obsah je formálně stejný jako vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova pro **1. a 2. ročník čtyřletého studia**, navazuje na vzdělávací obsah 1. a 2. ročníku čtyřletého studia, prohlubuje a rozšiřuje dosavadní znalosti a dovednosti žáků.

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu výtvarná výchova pro 1. a 2. ročník

1. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Žák:

- 1.1. vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- 1.2. užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- 1.3. užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- 1.4. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- 1.5. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- 1.6. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- 1.7. porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- 1.8. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Dle školského zákona č. 561/2004 a vyhlášky č. 13/2005 o středním vzdělávání jsou stanovena pravidla pro hodnocení prospěchu a chování následovně:

6.1.1. Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

- 1) **Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení** v jednotlivých předmětech se dle §3 vyhl. č. 13/2005 hodnotí na vysvědčení pěti klasifikačními stupni prospěchu (1-výborný, 2-chvalitebný, 3-dobrá, 4-dostatečný, 5-nedostatečný).
- 2) **Podklady pro pololetní hodnocení a klasifikaci žáků získává každý vyučující průběžně:**
 - a) různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové)
 - b) soustavným sledováním připravenosti žáka na výuku, aktivní práce ve vyučování, snahy, píle a žákova sebehodnocení
 - c) analýzou výsledků činnosti studenta
 - d) konzultacemi s ostatními pedagogy či psychologem školy
- 3) **Pro průběžné hodnocení prospěchu formou zkoušek platí následující zásady:**

Žák musí být vyzkoušen během pololetí z každého předmětu alespoň jednou ústně a alespoň jednou písemně. Minimální počet známek pro celkové pololetní hodnocení činí:

 - e) 3 známky při jednohodinové týdenní dotaci předmětu
 - f) 4 známky při dvouhodinové týdenní dotaci předmětu
 - g) 5 známek při tří a vícehodinové týdenní dotaci předmětu

V předmětech tělesná výchova a estetická výchova hudební a výtvarná neplatí body a) – c), hodnotí se kreativita, přístup, snaha a osobní nasazení žáků.

Ve vyučovacích předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika žáci píší souhrnné písemné práce dle tematických plánů těchto předmětů. Tuto práci mohou psát žáci pouze jednu v jednom dni.

Vyučující dbá na to, aby byly písemné zkoušky rozvrženy rovnoměrně v klasifikačním období.
- 4) **Výsledek klasifikace** ústního zkoušení oznámí vyučující žákovi ihned (včetně zdůvodnění), písemného zkoušení nejpozději do dvou týdnů.
- 5) **Délka zkoušení**
 - a) Ústní zkoušení trvá nejdéle 15 minut.
 - b) Časová náročnost souhrnných písemných prací výše jmenovaných předmětů je dána tematickými plány těchto předmětů.
 - c) Ostatní písemná zkoušení (testy, cvičení,...) trvají maximálně 1 vyučovací hodinu.
- 6) Vyučující vede **evidenci o každé klasifikaci žáka.**
- 7) **Celková klasifikace není aritmetickým průměrem známek z průběžné klasifikace.**
- 8) Při hodnocení je třeba **uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt** vůči studentům. **Vyučující rozvíjejí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení studentů.** Studenti mají právo vyjadřovat se na základě sebehodnocení kultivovanou formou k průběžnému i celkovému hodnocení.
- 9) **Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o nedostatku klasifikačních podkladů a nedostatečném prospěchu**, a to písemně v I. a III. čtvrtletí šk. roku (vyžadují-li to okolnosti, i mimo tato klasifikační období) a vysvědčením ve II. a IV. čtvrtletí šk. roku.

6.1.2. Kritéria a ukazatele stupňů prospěchu

1) Při klasifikaci se sleduje především:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových **znalostí** (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných **dovedností** vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita **uplatňování** osvojených znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita **myšlení**, především samostatnost, tvořivost a originalita
- **aktivita** v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- kvalita **komunikativních dovedností** - přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- kvalita **práce s informacemi** - dovednost nalézt, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívat výpočetní techniku
- kvalita osvojení dovednosti účinně **spolupracovat**
- kvalita osvojení účinných **metod samostatného studia** (umět se učit)

2) Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využít ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje pílí, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Neprokazuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit. Informace nedovede zpracovat. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

6.1.3. Kritéria a ukazatele stupňů chování

Dle § 3 vyhl. č. 13/2005 se chování žáka na vysvědčení hodnotí **stupni hodnocení**:

Stupeň 1 (velmi dobré)	Žák se chová a jedná v souladu s platnými předpisy.
Stupeň 2 (uspokojivé)	Žák porušuje školní řád řadou drobných přestupků (vyrušuje, nechodí včas do školy, nerespektuje pokyny vyučujících), žák závažnějším způsobem porušil školní řád.
Stupeň 3 (neuspokojivé)	Žák závažným způsobem porušil nebo soustavně porušuje školní řád svým chováním a jednáním.

Pokud žák velmi závažným způsobem poruší školní řád nebo jej dále soustavně porušuje, může být podmíněčně vyloučen. Pokud ve zkušební lhůtě podmíněčného vyloučení poruší školní řád, může být vyloučen ze školy.

Dle § 10 vyhl. č. 13/2005 mohou být žákům udělena následující **výchovná opatření**:

Pochvaly:

Pochvala třídního učitele	- ocenění výrazného projevu iniciativy a déletrvající úspěšné práce (organizace akce pro třídu, vynikající prospěch, úspěchy v obvodních kolech předmětových soutěží...)
Pochvala ředitele školy	- ocenění dlouhodobé úspěšné práce, občanské nebo školní iniciativy, záslužného nebo statečného činu, vyznamenání u maturitní zkoušky, organizování akce pro školu, úspěchy v krajských a vyšších kolech předmětových soutěží...

Potrestání:

Napomenutí třídního učitele - žák porušil školní řád drobným přestupkem (pozdní příchod, vyrušování, neuposlechnutí pokynu vyučujícího)

Důtka třídního učitele - žák opakovaně (2-3krát) porušil školní řád drobným přestupkem
- žák závažnějším způsobem porušil školní řád (nedovolený odchod ze školy, pozdní omlouvání absencí, 1-2 neomluvené hodiny, ...)

Důtka ředitele školy - žák opakovaně porušil školní řád (4 a vícekrát) drobným přestupkem
- žák závažně porušil školní řád (3-8 neomluvených hodin)

Pokud má **žák** více než 8 neomluvených hodin, může být **podmínečně vyloučen**.

6.1.4. Podrobnosti o komisionálních zkouškách

- Komisionální zkoušky jsou opravné zkoušky a přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení (dle vyhlášky č. 13/2005).
- Komise je nejméně tříčlenná, předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený pedagog, zkoušející pedagog vyučující daný předmět a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- Komisionální zkouška má písemnou a ústní část.

6.1.5. Podrobnosti o dodatečných zkouškách pro doplnění klasifikace

- Dodatečnou zkoušku pro doplnění klasifikace za příslušné pololetí koná žák dle rozhodnutí vyučujícího příslušného předmětu (dle školního řádu).
- Forma dodatečné zkoušky je ústní před dvoučlennou komisí, kterou tvoří vyučující příslušného předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- V předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika jsou součástí dodatečné zkoušky souhrnné písemné práce.

6.1.6. Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

- Individuální vzdělávací plán určuje zvláštní organizaci výuky a délku vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.
- Všechna výše uvedená pravidla platí i pro studium dle individuálního vzdělávacího plánu.

6.2. Autoevaluace školy

6.2.1. Oblasti autoevaluace

Dle § 2 odst. 2 vyhlášky č. 15/2005 hlavní oblasti vlastního hodnocení školy tvoří:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

6.2.2. Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace, časové rozvržení autoevaluačních činností

a) podmínky ke vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek	podmínky demografické	sledování	jedenkrát ročně
	podmínky ekonomické	ekonomická analýza	dvakrát ročně
	podmínky technologické	technologická analýza	jedenkrát ročně
	statistika přijímaných žáků	statistické vyhodnocení (průměr prospěchu, druhy základních škol)	jedenkrát ročně

b) průběh vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejvyšší kvality výsledků odpovídající individuálním možnostem žáků	sledování úrovně výuky	hospitace vedení školy	průběžně
		hospitace předsedů PK	průběžně
	zpětná vazba vyučujících	rozhovor v PK	dvakrát ročně
	zpětná vazba maturantů	vlastní dotazník	jedenkrát ročně

(PK...předmětová komise)

c1) podpora školy žákům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost žáků s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	zaměření výuky	nabídka volitelných a nepovinných předmětů	jedenkrát ročně
	individuální přístup	individuální konzultace	průběžně
	prostředí školy	modernizace budovy školy	průběžně

c2) spolupráce s rodiči

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost rodičů s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	informovanost rodičů	rozhovor, pozorování	průběžně
		třídní schůzky rodičů	dvakrát ročně

c3) vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost všech zainteresovaných stran s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	týmová spolupráce vyučujících	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky
	spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou	profesní testy žáků	jedenkrát ročně

d) výsledky vzdělávání žáků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	pololetní hodnocení - klasifikace	statistika tříd, předmětů	jedenkrát za pololetí
	výsledky maturitních zkoušek	statistika maturitních zkoušek	jedenkrát ročně
	úspěšnost přijetí na vysoké školy	statistika	jedenkrát ročně
	úspěch žáků v soutěžích	informace pořadatelů soutěží	průběžně

e1) řízení školy, kvalita personální práce

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnější manažerské práce vedení školy	celková úroveň manažerské práce ředitele školy a zástupce ředitele školy	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky

e2) kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
odborný růst pedagogických pracovníků	kvalita vzdělávacích kurzů	individuální hodnocení úrovně kurzů	jedenkrát ročně

f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
- objektivní kladný obraz školy na veřejnosti a v médiích - image školy lákavý pro potenciální studenty a jejich rodiče	propagace školy	portfolio školních úspěchů	jedenkrát ročně (závěrečná pedagogická rada, výroční zpráva o činnosti školy)
	akce pro veřejnost		
	významné úspěchy žáků		
	spokojenost a uplatnění absolventů		
	školní aktivity		
	technické vybavení		
	materiální a personální zázemí		
	úspěšní veřejně známí absolventi		jedenkrát za pět let